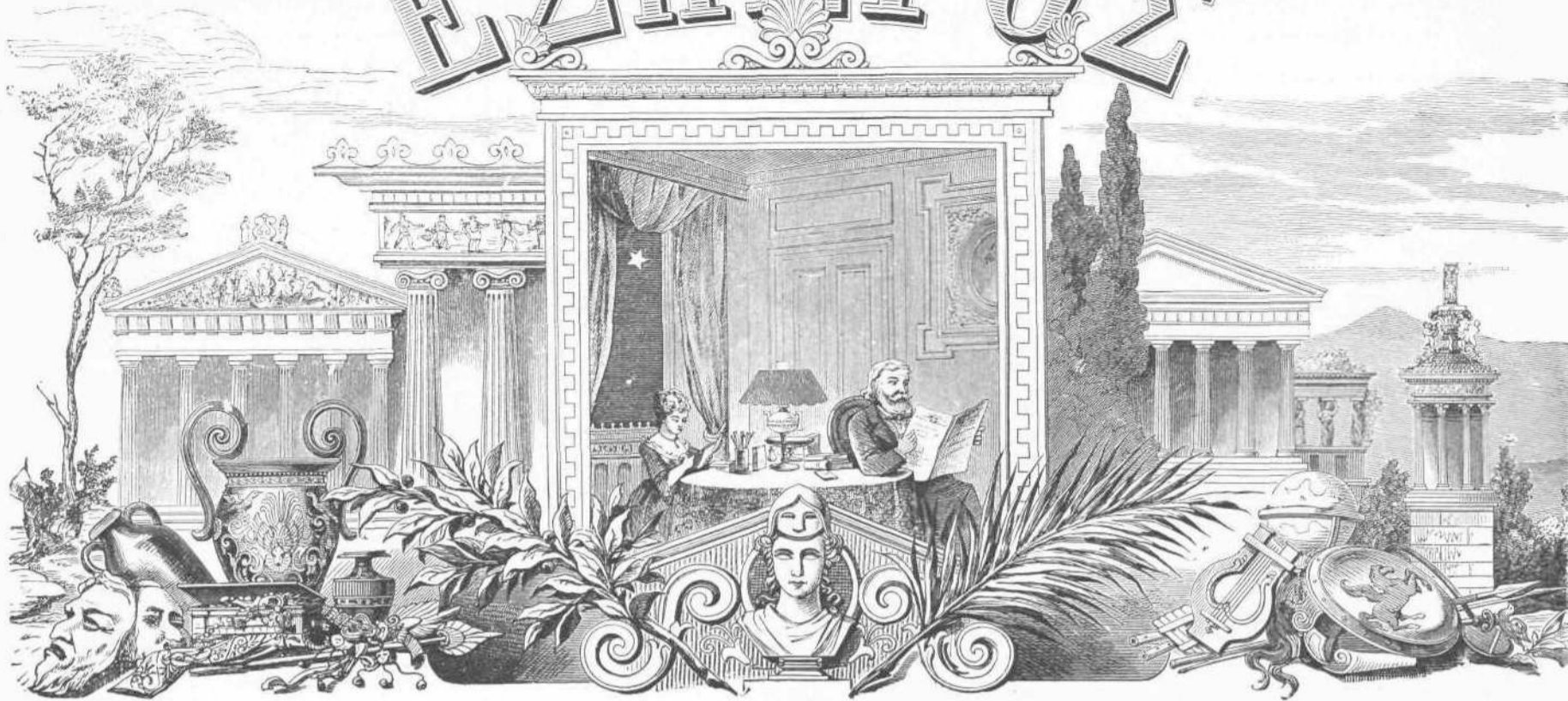

ΕΣΠΕΡΟΣ

ΕΤΟΣ ΣΤ΄.

Ἐκδίδεται
τῇ 1/13 καὶ 15/27
ἐκάστου μηνός.

Ἐν ΛΕΙΨΙΑΙ τῇ 15/27 Αὐγούστου 1886

Τιμὴ ἑτησία
προπληρωμένη
εἰς χρυσόν.

Φράγκ. 40.
Μάρκ. 32.
Ρούβλ. 16.

ΑΡ. 128.

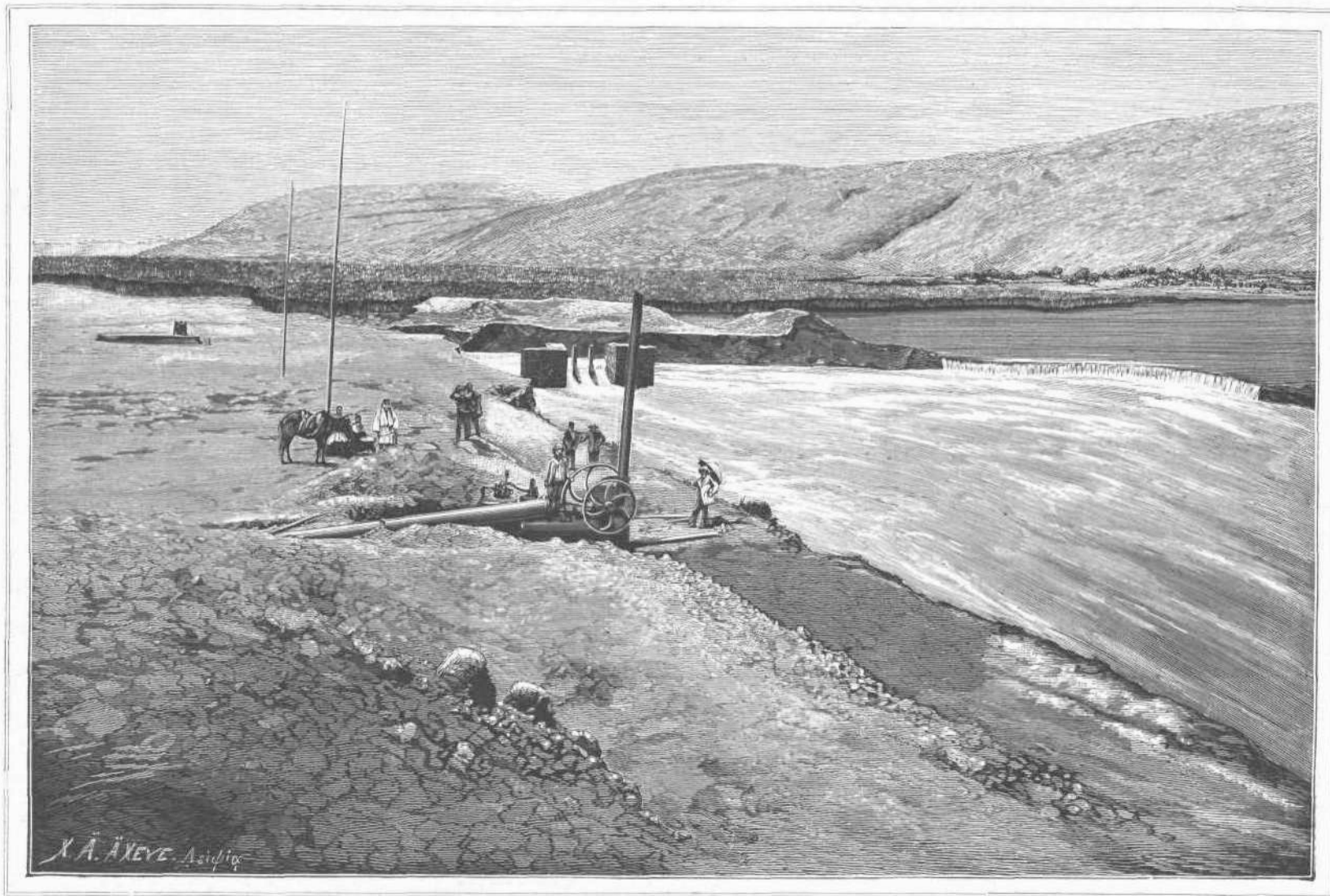
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ἡ λίμνη Κωπαΐς. (Συνέχεια.) — Ἐὰρ ἐν Ἑλλάδι. Ὀδοπορικαὶ ἀναμνήσεις ὑπὸ τοῦ Δρ. Ἐδουάρδου Εγγελ. (Συνέχεια.) — Ἡθὴ καὶ ἔθνη τῶν Ἰνδῶν. Ἰπὸ Κ. Πρωτόν. — Φραγκίσκος Δίστ. — Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος. Ἱστορικὸν διήγημα ὑπὸ Ἰ. Π. (Συνέχεια.) — Ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ Διομήδους ἐν Πομπηΐα. — Ὁ Ποιητὴς καὶ ἡ Μοῦσα. Ποίημα Κ. Καβάφη. — Ἡ ἐν Κωνσταντινουπόλει Βιβλιοθήκη τῶν Ἀνακτόρων. Ἰπὸ Χρ. Παπαδοπούλου. — Βασιλικαὶ μωμίαι πρὸ μικροῦ ἐκτυλιχθεῖσαι ἐν

τῷ ἐν Βουλάκ αἰγυπτιακῷ Μουσείῳ. — Ἐν τῇ κεντρῴᾳ Ἀφοικῇ. — Ἡ διοχέτευσις τῶν ὑδάτων τῆς πηγῆς Καλακανὰ ἐν Νεοχωρίῳ τῆς Χίου. — Διάφορα. — Αἰτίγματα καὶ λύσεις.

ΕΙΚΟΝΕΣ.

Ἡ λίμνη Κωπαΐς. — Φραγκίσκος Δίστ. — Ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ Διομήδους ἐν Πομπηΐα. — Ἡ λίμνη Κωπαΐς. (4 εἰκόνες.) — Μωμία Σέτιδος Α΄. — Μωμία Ῥαμσῆ Β., τοῦ Μεγάλου. — Ἐκτακτὸν Παράρημα. Δ. Παπατοκόλης.

Ἡ ΛΙΜΝΗ ΚΩΠΑΪΣ.

ΔΙΟΧΕΤΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΚΩΠΑΪΔΟΣ ΕΙΣ ΤΗΝ ΔΙΟΥΡΓΑ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΤΣΗΣ.

Η ΛΙΜΝΗ ΚΩΠΑΪΣ

και τα έργα των έργων προς απο-
ξηρανση αυτης.

(Συνέχεια.)

(Μετα εικόνων, 8ρα σελ. 113 και 121.)

ΕΚΘΕΣΙΣ ΤΟΥ ΓΑΛΛΟΥ ΑΡΧΙΜΗΧΑΝΙΚΟΥ.

Η λίμνη Κωπαΐς είναι η κλειστή εκείνη
λεκάνη, εν η καταρρέουσι τα ύδατα
των από του Παρνασσού και του Έλι-
κύνος κατερχομένων ποταμών.

Κατ' έτος, από του μηνός Νοεμβρίου, η έπι-
φάνεια των υδάτων της Κωπαΐδος ύψοτάται
τουτο δε διαρκεί μέχρι του 'Απριλίου, οτε πάλιν
τά ύδατα ελαττούνται καθ' όλον το έαρ και το
θέρος μέχρι τέλους 'Οκτωβρίου. Δύο είναι αι
αίτιαι της ελαττώσεως των υδάτων· η εξάτμισις
και αι καταβόθραι. Η εξάτμισις αφαιρεί επι-
φάνειαν 1 1/2 μέτρου πάχους και ίδιως κατά το
θέρος. Αι δε καταβόθραι είναι ασιμαδες γεω-
λογικαι, αιτινες κατ' έξοχην εσχηματίζονται επί
της ανατολικής της λίμνης όχθης και οδηγούσι τά
ύδατα εν μέρει μόν προς την θάλασσαν, εν μέρει
προς τα έργατα της γης.

Αι γαίαι της Κωπαΐδος είναι γονιμώταται,
ώφειλουσι δε την γονιμότητα ταύτην εις την
μεγάλην ποσότητα οργανικών ουσιών, ως εγ-
κλείουσιν· άλλ' εν τοις πέριξ της λίμνης επι-
πολλάζουσιν οι ελώδεις πυρετοι, ίδιως από 'Ιου-
λίου μέχρις 'Οκτωβρίου μηνός.

Η αποξηρανσις της λίμνης διττον έχει σκο-
πόν· το μόν ν' αποδώσει εις την γεωργίαν χι-
λιάδας στρεμμάτων γης ευφορωτάτης, το δε να
καταστήσει ύγιεινά εις περιφέρειαν δεκαπέντε
μέτρους εικοσι χιλιομέτρων τά πέριξ της λίμνης,
τά υπό των ελώδων νοσημάτων μαστιζόμενα.

Από της άρραϊότητος ο πυθμην της λίμνης
ύψώθη και η περιφέρεια αυτης έπεξετάθη. Οι
άρχαίοι διαφόρους τρόπους έπεχείρησαν αποξη-
ράσεως, ών τα ίχνη σώζονται μέχρι σήμερα.

Αι πρώται προς τουτο μελέται αι γενόμεναι
κατά τας νεωτέρας μεθόδους χρονολογούνται από
του έτους 1846, οτε ο γάλλος μηχανικός Sau-
vage κατήλθεν εις την Έλλάδα. Το σχέδιον
του Sauvage συνίσταται εις άνορτισιν ύπογειου
διόρυγος, όπως δι' αυτης τά ύδατα διοχετευθώσι
προς την θάλασσαν. Κατά το σχέδιον τουτο
έχρησιμοποιοούντο και τινα των αρχαίων φρεά-
των· άλλα τά ύδατα απόλλυντο ουτω διά την
γεωργίαν.

Συνεπεία των μελετών του Sauvage η λίμνη
της Κωπαΐδος παρεχωρήθη επανειλημμένως
παρα της Έλληνικής Κυβερνήσεως εις εταιρίας,
άλλ' οι λαθόντες την παραχώρησιν δεν ήδυνή-
θησαν να εξεύρωσι τά προς αποξηρανσην άπαι-
τούμενα κεφάλαια.

Έγένοντο κατόπιν και άλλαι μελέται παρα
των μηχανικών Revol και Mouille. 'Ο τελευ-
ταίος ουτος έπρότεινε να ριφθώσι τά ύδατα εις
τας δύο παρακειμένας λίμνας, την 'Ηλικην και
την Παραλίμνην, και να σχηματισθί εν τη
'Ηλική ειδος μεγάλης αποθήκης προς άρδουσιν
των άγρων εν καιρῷ θέρος.

Έν έτει 1880 οι Κύριοι Βούρος και Σκου-
λούδης, λαθόντες την παραχώρησιν της Κωπαΐ-
δος κατώρθωσαν να ιδρύσωσιν άνωμονον γαλ-
λικήν 'Εταιρίαν, ητις ανέθεσε τας μελέτας εις
τον μηχανικόν Taratte. Δυστυχώς μόλις εν
έτος μετά τουτο, εν ό ο μηχανικός ουτος έκόμι-
εν εις Παρισίους τά σχέδιά του, θάνατος άωρος
άνηρπασεν αυτον προς μέγα των φίλων του
πένθος.

Προσεκλήθη εις άντικατάστασιν αυτου ο μη-
χανικός κ. Roche, και εν μηνί 'Οκτωβρίῳ 1882
το πλείστον μέρος των έργων παρεχωρήθη εις
διαφόρους εργολάβους κατά τά σχέδια και τους
προϋπολογισμούς αυτου. 'Ιδούσα όμως η 'Εται-
ρία επί δύο έτη το μάτιον των τοιούτων εργο-
λαβιών, άπεφάσισεν εν έτει 1884 ν' αναλάβη
αυτή τά έργα.

Τά έργα ταυτα πολλάς έπαρουσίαζον και
σοβαράς δυσκολίας και ένεκα του νοσώδους κλί-
ματος και δια την τροφοδότησιν των έργων εν
εις μέρος απομεμακρυσμένων.

Δύο τμήματα περιλαμβάνουσι τά έργα·

Α.) Τας διόρυγας της αποξηράσεως.

Β.) Τους άγωγούς προς διοχέτευσιν των
υδάτων.

Αι διόρυγες της αποξηράσεως σκοπόν έχουσι
την περισυλλογήν των υδάτων των ποταμών και
της βροχής, όπως οδηγηθώσι προς τον κόλπον
της Καρδίτσας. Τρείς είναι αι διόρυγες αυται·
η μεγάλη διώρυξ, 34 χιλιομέτρων, ητις θα πα-
ρακολουθί την μεσημερινήν της λίμνης όχθην·
η διώρυξ του Μέλανος ποταμου, ητις θέλει
παρακολουθί την βορειον όχθην, και η έσωτε-
ρική διώρυξ, ητις θέλει συλλέγει τά ύδατα της
βροχής.

Αι τρείς αυται διόρυγες θα συγκεντρώνται
εν Καρδίτση. Το πρώτον τουτο τμήμα των
έργων δεν θέλει περατωθί η μετά την εν μέρει
αποξηρανσην της λίμνης.

Τά ύδατα θέλουσιν οδηγείσθαι δια της 'Ηλι-
κης και της Παραλίμνης εις την θάλασσαν. Τά
 έργα ταυτα είναι τά εξής·

Α'. Μεγάλη τάφρος και σήραξ 672 μέτρων
εν Καρδίτση, δι' ών θα διοχετευώνται τά ύδατα
εις την 'Ηλικήν λίμνην, ης η επιφάνεια, ούσα
σήμερον 52 μέτρον ύπεράνω της θαλάσσης, θα
ύψωθί κατά 28 μέτρα.

Β'. Άγωγός 50 μέτρον πλάτους εν Μορίκη,
οστις θέλει διοχετεύει τά περισσεύοντα ύδατα
της 'Ηλικης εις την Παραλίμνην, ης τά ύδατα
θα ύψωθώσι κατά 19 μέτρα.

Γ'. Σήραξ 860 μέτρον μήκους εν 'Ανθηδόνη
προς διοχέτευσιν των υδάτων της Παραλίμνης
εις την θάλασσαν με πτώσιν 55 μέτρων. Έν
'Ανθηδόνη θέλει συγκεντρωθί ουτω δύναμις 12
χιλιάδων ίππων, τά μάλιστα χρήσιμος εις ίδρυ-
σιν βιομηχανικών καταστημάτων.

Η ελη σειρά των έργων θέλει συμπληρωθί
δια σήραγγας 1030 μέτρων εν Οβγίργα, δι' ης
θα χρησιμοποιηθώσι τά ύδατα της 'Ηλικης και
Παραλίμνης προς άρδουσιν 100 χιλιάδων στρεμ-
μάτων γης καλλιεργήσιμου.

Η διώρυξ της Καρδίτσας έπερατώθη ηδη·
μετ' ου πολύ αποπερατούται και ο άγωγός εν
Μορίκη. Η σήραξ της 'Ανθηδόνης κατασκευ-
άσθη. Η εν Οβγίργα σήραξ κατασκευάσθη εις
άπόστασιν 300 μέτρων. Έν γενει δε δύναται
τις να ειπή οτι το δυσκολώτερον μέρος των έρ-
γων έπερατώθη ηδη.

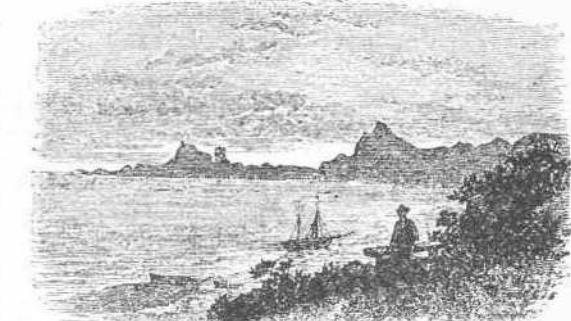
Συνεπεία της εν ενεργεία διόρυγος της Καρ-
δίτσας τά ύδατα της Κωπαΐδος θέλουσιν ούαι-
ώδως ελαττωθί, και ουτω παραδίδονται εις την
καλλιέργειαν αρκετά χιλιάδες στρεμμάτων.

Ηδη η 'Εταιρία θέλει αναλάβει τά έργα
προς αποξηρανσην της λίμνης υπό περιστάσεις
πολύ ευκολωτέρας και ασιωτέρας.

Η εν τη α'. σελίδι παρατελειμένη εικόν
παριστά την θέσιν, εν η τά ύδατα της Κωπαΐδος
διοχετεύονται προς την μεγάλην διώρυγα της
Καρδίτσας. Η κλίσις είναι ικανή, όπως δοθί
ρους όρημνικος εις τά ύδατα.

Αι εν τη ενάντια σελίδι μικρότεροι τέσσαρες
εικόνας, άπασι γενόμεναι εκ φωτογραφιών,
ληφθεισών επιτοπίως, παριστώσι· α.) την λίμνην

της Κωπαΐδος προς το μέρος, εν η εξετελέ-
σθησαν τά προς διοχέτευσιν των υδάτων έργα·
η β.) την σήραγγα της Καρδίτσας, ως παρου-
σιάζεται αυτη τῷ κάτωθεν θεωμένῳ αυτην. Η
σήραξ αυτη είναι έργον στερεωτάτων και πο-
λυδάπανον. Η γ.) εικόν παριστά την ώραίαν
λιθινήν γέφυραν την κτισθεισαν επί της διό-
ρυγος της Καρδίτσας· και η δ.) τέλος αυτην
την μεγάλην διώρυγα της Καρδίτσας, την διο-
χετεύουσαν τά ύδατα εις τας δύο μικρότερας
λίμνας, την 'Ηλικην και την Παραλίμνην, οθεν
θα οδηγώνται προς τον Ευβοϊκόν κόλπον. Τά
 έργα εξετελεσθησαν μετά πάσης επιστημονικής
ακριβείας και όταν αποπερατωθώσιν εντελώς,
μεγάλη δια τον τόπον θέλει προκόψει η ώφέλεια.

ΕΑΡ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ.

ΟΔΟΠΟΡΙΚΑΙ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Δρ. ΕΔΟΥΑΡΔΟΥ ΕΓΓΕΛ.

(Συνέχεια και τέλος.)

ΚΑΙ εν Πύργῳ επαναλαμβάνεται η σκη-
νή της βορρωδούς υποδοχής αλλά με δια-
στάσεις μεγαλύτερας, καθότι ο Πύργος
είναι πόλις μεγάλη, σπουδαίος λιμην δια την
έξαγωγήν της σταφίδος εξ όλων των δυτικῶν
της Πελοποννήσου επαρχιών. Ουδεις άναμένει
σήμερον εν Κατακόλῳ ξένον, διότι άτμύλιοιεν
δεν άφιχθη. Οι άνθρωποι δεικνύουσι διάθεσιν
να μοι άποστεινωσι την έρώτησιν, ην ο Τηλέ-
μαχος άπηθύονε τῷ πατρι αυτου η ἢ απέτεινον
τῷ Τηλεμάχῳ εν τῷ οίκῳ του Μενελάου, εν
όηλ. ήλθον δια της θαλάσσης πεζῶ. Συστατική
επιστολή προς ένα των καλλιτέρων δικηγόρων
της πόλεως, ον δεν ευρον εν τη οικίᾳ του
άλλ' ως ητο έπόμενον, εν τῷ καφερείῳ, μοι
παρέσχεν εν διαστήματι ήμισίας μόλις ώρας
κύκλον γνωρίμων, μεθ' ών διηλόμην ελην την
έσπεραν λίαν ευχαρίστως εν διαφόροις όμιλίαις,
έννοείται και πολιτικαίς συζητήσεσιν, οπερ άνα-
πόφευκτον.

Έάν ελη η Πελοπόννησος όμοιάζη την πόλιν
ταύτην, τότε δεν είναι αυτη τόσο άθλία, οσον
μοι την παρίστανον οι εν 'Επτανήσῳ φίλοι. Η
κατάστασις είναι πράγματι άρχαϊκή, αν και ο
Πύργος και το Κατακόλων δεν άνήκουσιν εις
τον νομόν 'Αρκαδίας, άλλ' εις τον της 'Αχαΐας·
'Ηλιδος. Ειρήσθη ενταυθα εν παρόδῳ οτι ου-
δαμού της Πελοποννήσου ευρον τας άρχαϊκάς
έκείνας σκηνάς, ως θλέπομεν αυτάς παριστω-
μένας εις τας εικόνας του Γάλλου Βασιῶ η
περιγραφόμενας εις τά ποιήματα φαντασιωδών
τινων ποιητών του παρελθόντος αιῶνος.

Χωρογραφικῶς η Μεσσηνία και η 'Αρκαδία
υπό πολλάς έπόψεις όμοιάζουσι προς τας περι-
γραφάς αυτών, τας γενομένας κατά τον ιη'. αιῶνα.
Ένθεν μὲν θλέπομεν καταφύτους πεδιάδας, ένθεν
δε ύψηλάς όρους· ενταυθα ψηφύριζουσι ρύακες

κρυστάλλινοι, εκει βόσκουσι αίγες και πρόβατα.
Και οι άνθρωποι αυτοι έχουσιν αληθώς άρκα-
δικήν άφελειαν. Φορούσι μὲν κατά Κυριακήν
ώραίους, λευκοὺς μαλλίνους χιτώνας, άλλα κατά
τας λοιπάς της έβδομάδος ήμέρας εν τοις άγροίς
η τοις βοσκήμασι τόσοον πολύ απέχουσιν από
της ένδομασίας, ην αποδίδει αυτοίς ο Βασιῶ,
οσον απέχει το έσωτερικόν των κληθῶν αυτων
από της αϊθούσης ευγενούς τινος οικογενείας της
εν Παρισίοις συνουκίας του 'Αγίου Γερμανου.

Οι εκειναι αι καλόθαι! Τας εξήτασα επι-
σταμένους, έφαγον και έπιον εν αυταίς, και εν
μέρει και εκοιμήθην οσάκις μοι το επέτρεπον
τουτο τά μικρά και μεγάλα ζώοφια. Η έστία
είναι επί του δάσους και συνίσταται εκ μικράς
λιθίνης πλακός, επί της οποίας ρίπτονται όλίγα
κλαδιά και άνάπτονται· ο δε κανῶνς εξέρχεται
όπου εύρίσκει διέξοδον.

Εις Βέλεσι, κυμῶν άλλ' έρημον χωρίον
επάτηρα κατά πρώτον το έδαφος της 'Αρκαδίας
και έλαθον γνώσιν της τοιαύτης άρχαϊκής κα-
ταστάσεως. Έως τότε ειχον διέλθει ήριστα.
Έν Πύργῳ εύρίσκειται καθαρόν, ευρωπαϊκόν ξε-
νοδοχείον μετά πολυτελούς ετατοτορίου· εν
'Ολυμπία δε ο πρώην ύπηρέτης της γερμανικής
των άνασκαφῶν επιτροπής, Γεώργιος καλούμενος,
φροντίζει μετά συμπαιθούς επιμελείας δια τους
ξένους, σφάζει και εν μέσῳ της τσαρρακοστής
δια τον πενιῶντα περιηγητήν την τελευταίαν του
όρνιθα, τον συνοδεύει και δια της βροχής, ως
συνώδευσεν έμε, μέχρις 'Ανδριταίνης. Μέχρις
'Ολυμπίας ο περιηγητής στερεΐται μόνον των
λεπτοτέρων της δυτικής Ευρώπης άναπαύσεων
και άνέσεων, άλλα δεν στερεΐται του άπολύτως
άναγκαίου. Άλλως όμως ειχε το πράγμα άμα
επάτηρα την γην της 'Αρκαδίας· τότε κυρίως
εύρέθηεν εν τη Πελοποννήσῳ εκείνη, περι ης μοι
ειχον άναφέρει οι φίλοι. Ηδη δύναμαι ν' απο-
φρανώ, οτι η Πελοποννήσος είναι πολύ καλλι-
τέρα της φήμης της, οσον δι' άφορῶν εις την
ευπροσηγορίαν και φιλοξενίαν των κατοίκων της
είναι καλλιτέρα και αυτης της καλης αυτης
φήμης. Πολλάκις τά στοιχείαι, αι δυσκολίαι
των οδών και η ασύγγνωτος άμέλεια των άνω-
τέρων της Κυβερνήσεως όργάνων συνώμωσαν,
όπως μοι δυσχεράνωσι την περιουσίαν μου η
και να μοι καταστήσωσιν αδύνατον την προχω-
ρήσιν· εκάστοτε όμως η προθυμία των καλῶν
Πελοποννήσιων, τόσοον των πλουσίων οσον και
των πτωχῶν, συντέλεσεν εις το να εξομαλύ-
ωνται την δυσχερίαν η το πρόσκομμα εις έμε,
τον άγνωστον ξένον.

Έν Βέλεσι έμαθον οτι ουτε καν λόγος δύ-
ναται να γείνη περι εξακολουθήσεως της όδοι-
πορίας, διότι η βαγδάια βροχή της προλαβούσης
νυκτός ειχεν έσοχώσει τον Λάδωνα και 'Αλφειόν
ποταμόν, και η έπρεπε να διέλθων έπιππος τον
θαθῶν πόρον η να περιμείνω μέχρις ου τά ύδατα
επανέλθωσιν εις την προτέραν αυτων κατάσταση.
Έάν όμως, μοι ειπον, θρέξη και την έπιουσαν
νύκτα, τότε πάσα προχώρησις καθίσταται αδύ-
νατος. 'Ιδου το αντίστροφον μέρος της άρχα-
δικής της Πελοποννήσου καταστάσεως. Αι όδοι
και αι γέφυραι έλλείπουσι και η συγκοινωνία
εν τῷ έσωτερικῳ συνδέεται και οήμερον έτι προς
μαγαλιτέρας έτι δυσχερείας η κατά την εποχήν,
καθ' ην ο Τηλέμαχος μετέβη εφ' άμάξης από
Πόλου εις Σπάρτην. 'Ο Τηλέμαχος άμφιβά-
λων αν θα ήδύνατο να εκτελέσῃ τουτο ση-
μερον.

Ένοικιάζω λοιπόν ίππον και άγωγιάτην, του-
τον δωρεάν, ως έθος εν 'Ελλάδι. Διέρχουμι
άδελφώς τον Λάδωνα, ένθα ο ίππος μου μέχρις
του στήθους εδουβίεζτο εις το όρημνικόν ύδωρ.
Γίνεται τις ουτως η δεν γίνεται καλός ίππέυς·

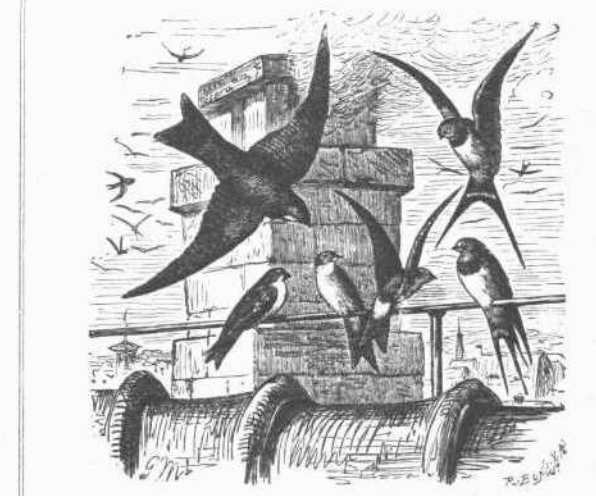
Έκει βέει θρονωτός ο 'Αλφειός ποταμός, οστις
σήμερον έχει τας διαστάσεις του Δουνάθεως
παρα την Βιέννην η του 'Ρήνου εν Μαγυοντία.
'Η κοίτη του 'Αλφειου ήδύνατο να φέρη εις
άπελπισίαν του μηχανικού μας· επί άωδεκάδα
μέτρων έδαφος άμμοώδες μόλις διάβροχον· ειτα
άληθής κοίτη 3-4 μέτρον πλάτους και ένδς
μέτρον βάθους· παρεχί πάλιν μόλις μικρά λε-
κάνη ύδατος και τέλος χειμάρρος, παρασύρων
εν θρονωτάδι στροβίλῳ κλάδους ελαιῶν, συκάς
όλοκλήρους με τά επ' αυτων κρεμάμενα συκα.
Ποιον βάθος έχει; — 'Αγνωστον, διότι πάσα
βροχή μεταβάλλει την κοίτην του ποταμου και
πλημμυραί έκτάσεις απεράντους. 'Ο 'Αλφειός
είναι ο ποταμός εκείνος οστις πένη όρας εκ-
ταωτέρω διέρχεται όρημνικῶς παρα την 'Ολυμ-
πίαν και πολλάκις εξελθόν της κοίτης έπέφερε
καταστροφάς εις την ιερωτέραν θέσιν της κλα-
σικής άρχαιότητος.

Έάν ύπάρχη εν τῷ κόσμῳ ποταμός, καθ' ου
τρέφω προσωπικῶν μύσος, ουτος είναι ο 'Αλφειός.
Καθ' όλην την ήμέραν, ηδη εν 'Ολυμπία, ήκουσα
το όνομά του άναφερόμενον μετά φόβου. 'Το
πέραςμα του 'Ρουβιά' ητο δι' έμε άλλη διά-
στασις της Βεραζίνης. Έκαστον άνθρωπον, ον
εύρίσκωμεν καθ' οδόν, ήρώτα ο άγωγιάτης μου
'Πως είναι το πέραςμα'; Και πάντες στερεο-
τύπως απήγνον· 'Δεν ύπάρχει.' Και έγω, ο
άπλοος και μαχητής την κατάστασιν τουτο και έννοοσι
καλή-
μενου άνθρώπου, έρωτῶ· 'Και δεν ύπά-
ρχει γέφυρα;' Έπρεπε να ιδήτε με πόσην αγα-
νάκτησιν ήρνούτο οι έρωτώμενοι. Γέφυρα! Και
τολμῶ ο νῦν προθυμοῦργός (Δηλιγιάννης), ο εκ
Γόρτυνος κατατόμενος, να κατασκευάσῃ γέφυραν
επί του 'Αλφειου δια να τον κατηγορήσωσιν οτι
το πράττει χάριν πολιτικῆς ραδιουργίας και
όπως κολακεύη τους εκλογείς του, και τουτο
δαπάνη του δημοσίου; Τουτο μοι εξήγγησεν αυ-
τός ο κ. Δηλιγιάννης εμπιστευτικῶς οτε τῷ εξέ-
φρασα δια ζωηράν λόγιον την άπορίαν μου επί
τη έλλείψει γεφυρῶν. Νομίζω οτι ο κ. Δηλι-
γιάννης δεν έπρεπε να ήγαι τόσοον δειλός απέ-
ναντι της μομφῆς των έχθρῶν και έπρεπε να
λάβη υπ' όψιν τας ανάγκας του τόπου. 'Επειδι
λοιπόν πᾶν ύπουργεῖον τά αυτά πράττει και
πολλάκις οι νέοι ύπουργοι και διακόπτομαι τά
υπό των προκατόχων αυτων άρετάμενα έργα, ευ-
κολον είναι να έννοήσῃ τις τοιαύτην πραγμάτων
κατάστασιν, ητις ανακαλεί εις την μνήμην το
έσωτερικόν της νοτίου 'Αμερικῆς η της 'Αφρι-
κῆς. — 'Επί του ύπουργείου Τριχοῦρη ηρώτα
πυρετωδῶς η κατασκευή σιδηροδρόμου ητις και
προέβη επί τοςούτον, ώστε σήμερον είναι εν
ενεργείᾳ αρκετά και σπουδαία γραμμαι. Άλλά
αι γραμμαι αυται είναι ελαί παραβαλάσσοι,
έννοοσι σημεΐα, οπερ ευκόλως έπίσης συνδέονται
δια των άτμολοπίων. Άλλά το έσωτερικόν της
Πελοποννήσου αι γραμμαι αυται σχεδόν δεν
ώφελοῦσι. Καί αφ' ου άκόμη περατωθί η αι-
δηροδρομική γραμμή μεταδῷ 'Αθηῶν και Πα-
τρῶν, η κατάστασις του εμπορίου και της συγ-
κοινωνίας εν τῷ έσωτερικῳ θα μείνη η αυτη.
Διά της γραμμῆς ταύτης αι 'Αθηῶν πλησιάζου-
σιν εις την 'Εσπερίαν κατά μίαν ήμέραν,
και αι Πάτρας καθίστανται το 'Αμυδούρον της
'Ελλάδος· άλλ' ο εν 'Αρκαδία χωρικός, ο καλ-
λιεργῶν τας ελαίας και άμπέλους, ουδεν εκ του-
του ώφελεΐται. 'Ο χωρικός έχει ανάγκην άμα-
ξιτων οδῶν και ποῦ και ποῦ γεφυρας η πόρου
τινος τοδλάχιστον. 'Ελάχιστον δικαίωμα πλη-
ρωνόμενον δια την διάβασιν της γεφυρας η του
πόρου θα εκάλυπτεν επαρκῶς την δαπάνην.
'Αλλ' ο 'Αλφειός είναι πλατύς και αι 'Αθηῶν
είναι μακράν, και η Κυβέρνησις έχει ανάγκην
130 εκατομμυρίων εις πολεμικᾶς προπαρασκευάς,

ουδὲ φροντίζει, αν ο χωρικός της Μεσσηνίας η
της 'Αρκαδίας δεν δύναται να μετακομίση το
ελαίον του η τον οίνον του προς πώλησιν. 'Ο
κ. Δηλιγιάννης γνωρίζει άρκούντως την τοιαύτην
κατάστασιν, και αν και αυτός ήραγκάσθη ποῶ
να παραμείνη όλόκληρον νύκτα παρα την όχθην
του Λάδωνος, ως μοι διηγήθη, δια να ελαττω-
θώσι τά εξηγομένην ύδατα — τουτο τῷ συμ-
βαίνει άπαξ μόνον εντός 3 η 4 ετών όταν μετα-
βαίνη εις την Γορτυνίαν προς ύποστήριξιν της
ιδίας αυτου εκλογῆς, και έπειτα το λησμονεί
έντελῶς πάλιν.

'Ο οδηγός μου δεν ήθέλησε να επιχειρήσῃ
το τόλμημα, διότι ο 'Αλφειός ητο ύπερ το δέον
όρημνικῶς. Προς τουτο δεν ήγνώριζε καλῶς
τον πόρον, και οι άνθρωποι, ος ήρώτα, όμο-
φώνως τῷ απήγνον· 'Σήμερον αν γίνεται, διότι
θα πνιγῇ και το ζῶον και ο ίππέυς· αν δεν
θρέξῃ, αύριον το ύδωρ θα ήγαι μόνον μέχρις
γονάτων ύψηλόν.' Τοιαυτα συμβαίνουσι με τους
ποταμούς εν Μεσσηνία και 'Αρκαδία· τοιαυτα
συμβαίνουσι και εν τη λοιπῇ 'Ελλάδι. Σήμερον
μόλις αρκετόν ύδωρ προς πλῆσιν, αύριον γενική
καταστροφή και άποκλεισμός πάσης συγκοινω-
νίας.

Κατά την εν Πελοποννήσῳ περιουσίαν μου
είδον ίδιους όμμασι μετά πόσης άφροσύνης με-
ταχειρίζονται τά δάση και την φυτόσιν. Οι Έλ-
ληνες άναγνωρίζουσι τουτο και έννοοσι καλή-
λιστα πόση ζημία εκ τουτου προέρχεται, η δε
κυβέρνησις και η βουλή ήψήφισαν τους λαμπρο-
τέρους νόμους, όπως περιστείλωσι το κακόν.
Λέγεται οτι ύπάρχει και σίμα δασοφυλάκων,
άλλ' έγω ουδ' ένα δασοφύλακα είδον· πολλάκις
δε ήσθάνθη τον πόρον να γείνω ήλις αυτος δα-
σοφύλαξ, όπως τιμαρῶσα, ως το ηξίζον, τους
καταστροφείς των δασῶν. Τους νέους κλώνους
καταστρέφουσιν αι αίγες, και όπου ύπάρχει δά-
σος πυκνόν και εκάτω και πλέον ετών, τουτο
καταστρέφεται χάριν παιδιᾶς. Ποσάκις δεν είδον
μεγάλην όρνθ η γιγαντιαίαν πλάτανον, παρα την
όποιαν αϊγοβοσκός ήναπε πυρ, όπως έτοιμάσῃ
το φαγητόν του! Το δένδρον άπηνθρακοῦτο και
έξηφρανίεζτο. Έφριττον επί τη θέα ταύτη. 'Ο
άφρων εκείνος αϊγοβοσκός δεν παρατηρεί αν ο
άνεμος πνέη θυελλώδης και το πυρ του καιή
ζωηρώς. Μετ' όλων αι φλόγες μεταδίδονται
εις τους θάμνους, από των θάμνων εις τά δέν-
δρα, και το δάσος απόλλυται. 'Οτε δε το προ-
σεχές έτος ο όδοιπόρος διέρχεται αυτό, εύρίσκει
έρημιαν και άπομύνοσιν. Καλλιτέρον θα ητο
άληθώς, αν οι Έλληνες έμενον εθνικῶι και διε-
τήρουν την πίστιν εις τους θεούς των δασῶν, η
αν τοδλάχιστον ο χριστιανισμός μετέδιδεν αυτοίς
πρόληψιν τινά, ητις ν' άπλώση προστατίδας χει-
ρας περι τά δάση.

ἩΘΗ ΚΑΙ ΕΘΙΜΑ ΤΩΝ ΙΝΔΩΝ.

[Υπό Κ. Πρωΐου.

ΔΗΜΩΔΕΙΣ ΠΡΟΛΗΨΕΙΣ.

πραγματική κατάσταση του λαού των Ἰνδιαν θέλει ἴσως καλύτερον γίνῃ καταληπτή ἐκ τῶν προλήψεων αἰτινας ἐν γένει παρ' αὐτῶ ἐπικρατοῦσαι. Καὶ ἂν κρίνῃ τις τὴν κατάστασιν αὐτῶ ἐκ τῶν προλήψεων τούτων, εἶναι ἄξιος οἰκτερισμοῦ. Οἱ παραλογισμοὶ αἱ ἀπάται καὶ αἱ μαγείαι αἰτινας πιστεύονται εἶναι πολυποιοὶ καὶ πολλαπλαῖαι καὶ ὡς ἔστιν καὶ ἀρχὴν ἔχουσι τὴν αὐτῶν θρησκείαν. Ἡ πίστις εἰς τὴν ὑπερῶν φασμάτων καὶ ὄψιασιν εἶναι κοινοτάτη, καὶ ἕκαστον φυσικῶν φαινόμενον, ὃ τὰ περιορισμένα καὶ ἀκαλλιέργητα αὐτῶν πνεύματα δὲν δύνανται νὰ ἐξηγήσωσι, ἀποδίδουσι εἰς ὑπερφυσικὰ καὶ οὐρανίους ἐνεργείας. Τὰς προλήψεις ταύτας οἱ Βραχμάνοι δοῦντο εἶναι καὶ ὑποβάλλουσι διότι εἶναι δι' αὐτοὺς πηγὴ κέρδους.

Εἰς ἅπαντα τὰ μέρη τῶν Ἰνδιαν οἱ ἰθαγενεῖς φοβούνται τοὺς θρυκόλακας καὶ τὰ φάσματα ὅψ' ὧν νομίζουσι ὅτι εἶναι πάντοτε καὶ πανταχοῦ περικυκλωμένοι. — Ἄπαντα τὰ δάση τὰ σπήλαια καὶ τὰ ἐπιπέδια κατοικοῦνται ὑπὸ θρυκόλακων, ἐνίοτε δὲ εἰσέρχονται οὗτοι καὶ ἐντὸς τῶν μεγαλοπόλεων καὶ ἐνοχλοῦσι τοὺς κατοίκους αὐτῶν. Τὸ φῶσμα ἀνέμου ἐπὶ τῶν φύλλων δένδρου, τὸ τρίξιμον τοῦχοῦ ἢ ἐπίπλου, τὰ σουγγρανίσματα γαλῆς ἢ κυνὸς προξενοῦσι τρόμον. Ἄν δὲ στιγμηδὸν ἀήρ πνεύσας σούσῃ τὸν λόχον, φόβος μέγας κυριεύει τοὺς κατοίκους τοῦ οἴκου οὐχὶ μόνον τὸς γυναῖκας ἀλλὰ καὶ τοὺς ἄνδρας.

Πολλοὶ δισχυρίζονται ὅτι εἶδον θρυκόλακας μὲ τοὺς ἰδίους αὐτῶν ὀφθαλμοὺς, καὶ οὐδέποτε πείθονται ὅτι ὀπτική ἀπάτη ἢ καὶ αὐτὴ ἢ φαντασία των ἐπροξένησε τούτο — Γενικὴ πεποίθησις ὑπάρχει ὅτι ἡ εὐτυχία ἢ δυστυχία οικογενεῖας συχνὰ ἀγροῦται ἐκ προνοουθεσίας παραδόξων κρότους ἀκουομένων τῶν νόκτα ἐν τῷ οἴκῳ. Σφοδραὶ ἀσθενεῖαι ὡς π. χ. δυναταὶ θέρμαι, ἐπιληψία καὶ τὰ παρόμοια ἀποδίδονται εἰς τὴν ἐπιρροὴν κακῶν πνευμάτων εἰσερχομένων διαιώς ἐντὸς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· ἐπίσης παράδοξα εἶδη τρέλλας εἰς αὐτὸ τούτο ἀποδίδονται, καὶ ἡ γενικὴ παραδεχθεὶς μέθοδος πρὸς ἐξορισμὸν τοῦ κακοῦ πνεύματος εἶναι νὰ ἀρπάξωσι τὸν πάσχοντα ἐκ τῆς κόμης καὶ νὰ βράδίζωσιν αὐτὸν καλῶς εἴτε διὰ σαναλίου ἢ καὶ διὰ βράδων μέχρις οὗ τὸ κακὸν πνεῦμα ἐξαχθῇ. Ἐνίοτε ὅμως σὺν τῷ κακῷ πνεύματι ἐξέρχεται καὶ ἡ ψυχὴ· εἰς ταιαύτην δὲ περιστασιν ἡ ψυχὴ εἶναι τοσοῦτον κυριευμένη ὑπὸ τοῦ κακοῦ πνεύματος ὥστε τὴν σῶσει μετ' αὐτοῦ!

Καὶ ἂν μὲν ἡ περιποίησις αὐτῆ ἢ πρὸς τοὺς τρελλοὺς ἐπιδοκιμασμένη ἐνίοτε ἐπιτύχῃ (ὅπερ σπανίως συμβαίνει) θεραπεύουσα τὸν ἀσθενῆ, τούτο συντείνει νὰ ριζώσῃ περισσότερο εἰς τὸ πνεῦμα των τὴν δεισιδαιμονίαν ταύτην. Ἐὰν ὅμως ἡ περιποίησις αὐτῆ δὲν θεραπεύσῃ τότε, πιστεύεται ὅτι τὸ κυριεῖον τὸν πάσχοντα πνεῦμα ἀνήκει εἰς Βραχμάνον, ἢ Μωαμεθανὸν καὶ τότε προσκαλοῦνται οὗτοι πρὸς ἐπαναλήψιν τῆς ἀνωτέρας θεραπείας ἀλλ' εἶναι γενικῶς παραδεχθεὶς ὅτι τὰ εἰς τούτους ἀνήκοντα πνεύματα εἶναι πολὺ ἐπίμονα καὶ σπανίως ἐξέρχονται ἀφοῦ ἅπασι κατοικήσωσιν ἐντὸς τοῦ σώματος.

Πολλοὶ οἰκίαι πιστεύεται ὅτι κατοικοῦνται ὑπὸ θρυκόλακων. Τινὲς τούτων ὀφείλουσι τὴν κακὴν αὐτῶν φήμην ἐνεκα μεγάλων ἐγκλημάτων λαδόντων χώραν ἐν αὐταῖς, οἷον δολοφονιῶν ἢ

αὐτοκτονιῶν. Ἄλλα ἐνεκα πολλῶ μικροτέρων αἰτιῶν· οἷον πυρκαϊῆς ἢ βράξιματος τοῦχοῦ. Τινὲς τῶν κακῶν φήμην ἔχουσιν οἰκιῶν δὲν κατοικοῦνται ἢ ὑπὸ τῆς ἀρχαίας οικογενείας εἰς τὴν ἢ οἰκίαν ἀνήκει καὶ ταύτης ἐκλιπούσης ἢ οἰκία πολλὰκις καταδαρίζεται. Ἄμα οἰκία τις οὕτω καταδικασθῆ οὐδέποτε πλέον ἀνακατῆ τὴν ὑπόληψιν τῆς, καὶ ἂν ἅπασι ἐγκαταλειφθῆ ἀγοραστὴν πλέον δὲν εὐρίσκει. Ἐκ τούτου ὀρμώμενοι τινὲς τῶν ἀγοραστῶν οἰκιῶν διασπείρουσι κακὴν φήμην ἐπὶ τῶν οἰκιῶν ἃς ἔχουσι ὑπ' ὄψιν ἢ ἀγοράσωσιν ὅπως τὰς ἀποκτήσωσιν εἰς εὐτελεῆ τιμὴν. Ἐπίσης κλέπται καὶ λωποδύται κατοικοῦσι συνήθως ταιαύτας οἰκίας ἐν αἷς ἀποκρύπτουσι τὰ λάφυρα αὐτῶν, ἔχοντες συμφέρον νὰ διασπείρωσι κακὴν φήμην, ὅτι δῆθεν ἡ οἰκία κατοικεῖται ὑπὸ θρυκόλακων ὅπως μὲνῶσιν ἀνενόχληται.

Ἐκτὸς τῶν ἄνω μεριῶν οἱ Ἰνδοὶ πιστεύουσι ὅτι θρυκόλακες ἀνήκοντες εἰς ἀνωτέρας τάξεις ἐπισκέπτονται τὸν κόσμον. Ἐκείνοι λόγου χάριν ἐκ τῶν πλουσίων καὶ εὐχόντων οἷτινες ἀπεδιώχθησαν τοῦ παραδείσου περιφέρονται ἐν εἰδει θρυκόλακων εἰς τὸν κόσμον πληροῦντες τὴν τιμωρίαν των.

Ἄλλὰ καὶ ἀγαθοὶ θρυκόλακες προερχόμενοι ἐκ τῶν οὐρανῶν ἐπισκέπτονται συχνότατα τὸν κόσμον, ἐπὶ τῷ σκοπῷ νὰ διαφωτίσωσι τὴν ἀνθρωπότητα. Οἱ θρυκόλακες οὗτοι εἶναι λίαν εὐγενεῖς, πεπαιδευμένοι, πλήρεις θεῶν γνώσεων καὶ οὐδόλως θλιπτοῦσι. Οἱ κακοὶ θρυκόλακες θραύουσι θύρας, ἐμπαίζουσι τὸν κόσμον, ἢ λιθοβολοῦσιν αὐτόν. Ἄλλ' οἱ ἀγαθοὶ θρυκόλακες περιτρέχουσι τὸν κόσμον περιποιούμενοι καὶ ἐνσπείροντες δυνάμιν καὶ θάρρος εἰς τοὺς φίλους οὓς ἐπισκέπτονται. Πολλὰκις πατέρες πρὸ πολλοῦ ἀποθανόντες ἐπιστρέφουσι εἰς τὸν κόσμον ἐν εἰδει θρυκόλακων ὅπως νοθεύσωσι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν ἵνα στραφῶσι πρὸς τὴν καλὴν ὁδὸν ἢν ἐγκαταλειψάντουσι. Μητέρες καὶ προμητόρες παρουσιάζονται νοθευτοῦσαι τοὺς οἰκίους αὐτῶν τίνι τρόπῳ νὰ κολακεύωσι τοὺς θεοὺς ὅπως ἀποκτήσωσι ταχέως θέσιν ἐν τῷ παραδείσῳ, συμβουλεύουσι αὐτοὺς νὰ φρονίσωσι γενναῖα πρὸς τοὺς δυστυχεῖς καὶ νὰ ἐξασκῶσι ὅσον δυνατόν τὴν ἐλεημοσύνην.

Ἐκτὸς τῶν ἄνω οἱ Ἰνδοὶ πιστεύουσι εἰς τὰς γοήσσας ἢ μαγίσσας. Ἄπαναι αἱ γυναῖκες καὶ οἱ παῖδες ἀνεξαιρέτως φέρουσι κρεμύματα ἀπὸ τῆς ὀσφύος ἢ ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τεμάχια ἱερῶν μεταλλῶν ὡς φυλακτὰ ἐναντίον τῆς ἐπιρροῆς τῶν μαγισσῶν. Ἐπίσης τρέμουσι τὸν θάσκαλον ὀφθαλμῶν. Δὲν δύναται τις νὰ ἐπαινήσῃ καὶ νὰ θαυμάσῃ ὑγιᾶ καὶ εὐφοῖα παῖδα δίχως νὰ ἐνσπείρῃ φόβον καὶ τρόμον εἰς τὴν καρδίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ, μολοντοῖ ἕκαστος δὲν θεωρεῖται ὡς γόης. Ἐκείνας αἰτινας αἱ μητέρες πρὸ πάντων ἀποφεύγουσιν εἶναι αἱ γραιαὶ πρὸ πάντων σταν ἄρχονται αὐταὶ ν' ἀπομωραίνωνται.

Αἱ δυνάμεις αἰτινας ἀποδίδονται εἰς τὰς γοήσσας εἶναι ὑπερφυσικαί, ἀλλὰ πρὸ πάντων τένοσαι πρὸς τὸ κακόν. Τὸ μεγαλύτερον ἐγκλημα ἢ φθόνηρον ὅπερ τῆ γοήσῃ ἀποδίδεται εἶναι ὅτι ὑπεραγαπᾷ τοὺς μικροὺς παῖδας οὓς μεταχειρίζεται ὡς τροφὴν. Ἄλλὰ πᾶς τρώγεται οὗτοι; Οὐχὶ ὅπως ὁ λύκος τρώγει τὴν βορᾶν τοῦ ἀφοῦ σπαράξῃ αὐτήν, ἀλλὰ θαυμάζων ὡς ὅλους ζακχάρως ἀναλυόμενος ἐν τῷ στόματι ἢ ἐν ποτηρίῳ ὕδατος. Ἄν τέκνον τι ἀσθενήσῃ ἀποδίδεται τούτο ἀμέσως εἰς τὸν ὀφθαλμὸν γοήσσης. Ἄν τοῦ τέκνου ἢ ὄρεσις αὐτῆ τὸ σφάγμα εἶναι γοήσσης τινός. Ὅταν λάος τις ἄρχεται πιστέων εἰς ὑπερφυσικὰ καὶ παράδοξα δὲν δύναται τις νὰ προσιπῇ τοῦ θέλει σταματήσει. Ἀμιλλῶνται μεταξύ των εἰς θέλει πιστεύσει περισσότερο ἕως

ὅτου ὁ πλέον τεράστιος μῦθος δὲν ἀρκέσῃ εἰς τὴν εὐπιστίαν των.

Ὅποταν αἱ ὑποτιθέμεναι γοήσσαι ἐπισκέπτονται τοὺς οἴκους τῶν πλουσίων τυγχάνουσι τῆς καλύτερας περιποιήσεως καὶ ὑπερπληροῦνται δώρων καὶ χρημάτων ὑπὸ τῶν γυναικῶν τοῦ οἴκου, ὅπως μὴ ἐλλάψωσι τὰ τέκνα αὐτῶν.

Ἄν δὲ τυχῶν αὐταὶ ἐκδιωχθῶσι ἀπὸ τοῦ ὑπέρτατος ἢ λάθωσι κακὴν ὑποδοχὴν εἶναι θέβαιον ὅτι ἐν ἡ καὶ περισσότερα τῶν τέκνων τῆς οικογενείας θέλουσι ἀσθενῆσαι ἢ ἀποθάναι. Πιστεύουσι ἐπίσης ὅτι ἡ γοήσσα ἔχει τὴν δυνάμιν νὰ παράγῃ ἀθεμίτους ἔρωτας, νὰ ὑποβάλῃ ἔρωτα ἢ ἀποστροφήν μεταξύ συζύγων νὰ κωλύῃ συνοικέσια, κτλ.

Πολλοὶ γυναῖκες διάγουσαι τὸν βίον ἐν συζυγικῇ ἔρωτι καὶ εὐτυχίᾳ εὐρίσκουσι στιγμηδὸν ὅτι ἄνευ οὐδεμιᾶς αἰτίας καθίστανται ἀντικείμενα ὀδελυμοῦ πρὸς τοὺς ἑαυτῶν συζύγους. Ἡ περιπτώσις αὐτῆ ἀποβαίνει ὀλοταλῶς ἀνεξήγητος· εἰς αὐτὰς καὶ μὴ δυνάμεναι νὰ σκεφθῶσι καλῆτερον ἀποδίδουσι τούτο εἰς τὴν γοητείαν.

(Ἐπεται συνέχεια.)

ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ ΛΙΣΤ.

(Μετὰ εἰκόνας, ὄρα σελ. 117.)

Τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ παραλθόντος μῆνος Ἰουλίου ἀπεθίωσαν ἐκ πνευμονίας ἐν Bayreuth τῆς Βαυαρίας, ἔνθα εἶχε μεταθῆ πρὸς ἐπισκεψὴν τῆς θυγατρὸς του, ὁ ἀρχηγὸς καὶ πατὴρ τῆς νεο-γερμανικῆς μουσικῆς, ὁ διάσημος κυμβάλιστῆς Φραγκίσκος Λίστ, γνωστός γενόμενος καθ' ἅπασαν τὴν Εὐρώπην διὰ τὴν ἔκτακτον αὐτοῦ μουσικὴν ἐπιτηδεύτητα. Ἐπέμπετο ν' ἀποθάνῃ ἐν αὐτῇ ἐκείνῃ τῇ πόλει, ἐν ἣ μετὰ τοῦ προσποθίσαντος γαμβροῦ του ἐπὶ θυγατρὶ, τοῦ ἐπίσης διασπευδῆς Ἰζαάρδου Βάγνερ, ἐπραγματοποιήσε τὴν ὑψηλὴν τῆς μουσικῆς τέχνης ἰδέαν.

Ὁ Φραγκίσκος Λίστ ἐγεννήθη τῇ 22 Ὀκτωβρίου 1811 ἐν Ραϊδίχ τῆς Οὐγγαρίας. Ὁ πατὴρ αὐτοῦ, καταγόμενος ἐξ εὐγενούς οικογενείας, ἦτο δημόσιος ὑπάλληλος ἐν τῇ κωμοπόλει ἐκείνῃ καὶ διεκρίνετο διὰ τὴν μεγάλην αὐτοῦ πρὸς τὴν μουσικὴν κλίσιν. Φυσικῶ τῷ λόγῳ ἐνέπνευσε τὴν κλίσιν ταύτην καὶ εἰς τὸν υἱόν του, ὅστις μόλις ἐνεαετής ἔδωκε τὴν πρώτην αὐτοῦ συναυλίαν ἐπὶ τοῦ κλειδοκυμβάλου. Τόσον πολὺ δὲ ἐπέτυχε, ὥστε ἀπέκτησε τὴν εὐνοίαν τοῦ θαυτοπλοῦτου πρίγκηπος Ἐστερχάζῃ, ὅστις τῷ παρέσχε τὰ μέσα νὰ μεταθῆ εἰς Βιέννην καὶ νὰ διδαχθῆ παρὰ τοῦ ἐξόχου μουσικοδιδασκάλου Czerny. Ἐν Βιέννῃ ἐπαίξε πολλάκις δημοσίᾳ. ἐν μᾶ δὲ τῶν ἐσπερίδων τούτων ὁ παρειακόμενος μέγας μουσοῦργος Beethoven τοσοῦτον κατεβέβηκε, ὥστε ἀνεθῶν τὸ ἰκρίωμα κατησπάρθη τὸν νεαρὸν κυμβάλιστῆν. Ἐκ Βιέννης ὁ εὐφύεστατος Λίστ μετέβη μετὰ τῶν γονέων του εἰς Παρισίους, ἔνθα συνεδέθη διὰ στενῆς φιλίας πρὸς τὸν Chopin, οὗ καὶ τὴν διωγραφίαν συνέταξεν.

Ἐν ἔτει 1827 ἀπέθανεν ὁ πατὴρ του, καὶ ὁ Φραγκίσκος Λίστ ἐν ἡλικίᾳ δεκαῆ ἑτῶν εὐρέθη τὸ μόνον στήριγμα τῆς χήρας μητρὸς. Τούτο παρεκίνησεν αὐτὸν νὰ ἐπιδοθῆ μετὰ μεγαλειότερου ζήλου εἰς τὴν τέχνην του, καὶ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1839 μέχρι τοῦ 1847 περιῆλθεν ὅλας τὰς μεγαλοπόλεις τῆς Εὐρώπης διεγείρων πανταχοῦ ἀληθῆ ἐνθουσιασμόν. Ὅστω κατάρθρωσε μετὰ τὸ πέρας τῆς περιόδου τῆς νὰ ἐξαφα-

λίση διὰ τὴν γηραιάν μητέρα του κεφάλαιον 100 χιλιάδων φράγκων.

Ἐἶχεν ἀποδείξει πλέον ὅτι ἦτο ὁ πρῶτος κυμβάλιστῆς τοῦ κόσμου· πλην τούτου δὲν τῷ ἤρκει, ἡ φιλοτιμία του ἦτο νὰ δώσῃ εἰς τὴν μουσικὴν τέχνην εὐρυτέραν ἀνάπτυξιν. Πρὸς τούτο τῷ ἐδόθη ευκαιρία ὅτε διωρίσθη διευθυντῆς τοῦ ἐν Βειμάρῃ μελοδραματικοῦ θεάτρου. Ἐκεῖ ἐγνώρισεν καὶ ἐξετίμησε τὸν ἐξόριστον Βάγνερ, τὸν μετὰ ταῦτα γαμβρόν του, οὗ τὰ πρῶτα μελοδράματα, τὸν "Lohengrin" καὶ τὸν "Tannhauser" εἰσήγαγεν εἰς τὸ θέατρον, ὅους οὕτω τὴν πρώτην ᾄθῃν πρὸς τὴν νέαν μουσικὴν, τὴν παρὰ τῶν Γερμανῶν "μουσικὴν τοῦ μέλλοντος" ἐπονομασθεῖσαν.

Ἡ γενναιοσύνη τοῦ Λίστ ἦτο ἀπερίγραπτος· οὐ μόνον ἐξ ἰδίων του ἐδαπάνησε πολλὰ διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν μελοδραμάτων τοῦ Βάγνερ, ἀλλὰ καὶ ὅτε ἔμαθεν ὅτι διὰ τὸν ἐν Βόννην στηθεύμενον ἀνδριάντα τοῦ Beethoven ἔλειπον εἰσέτι 40 χιλιάδες φράγκων, προθύμως κατέβαλε τὸ ποσὸν τούτο ἐκ τῶν περιορισμένων αὐτοῦ μέσων.

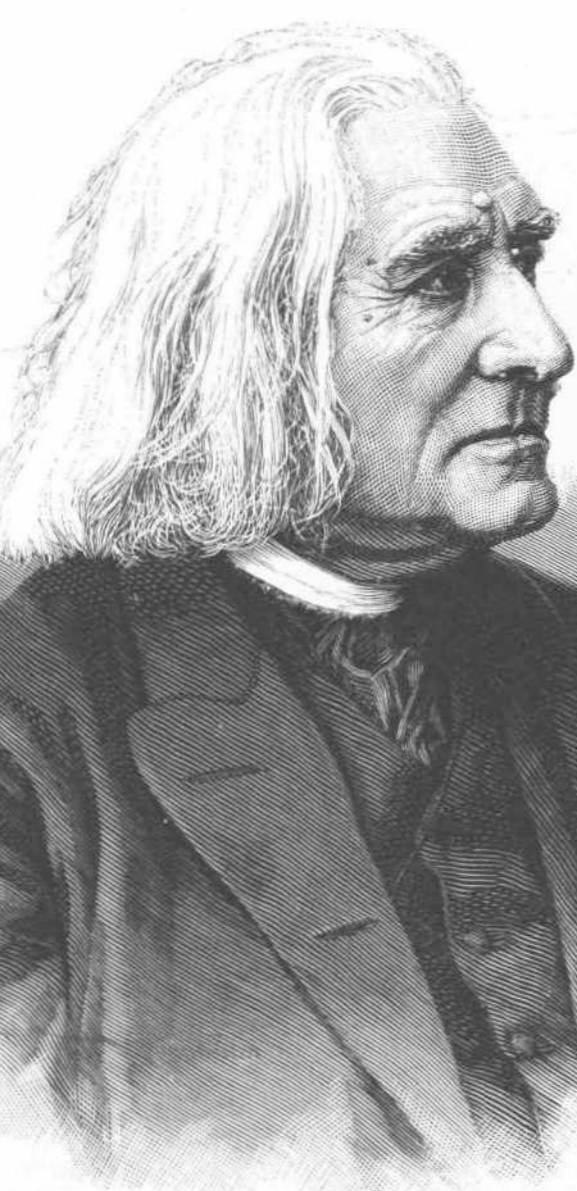
Ἐν ἔτει 1863 μετέβη εἰς Ῥώμην, καὶ ὁ Πάπας Πίος ὁ Θ' τὸν ἐχειροτόνησεν ἱερέα, ὅπερ ἦτο καὶ ἡ μεγάλη του ἀπαυτικώτερον καὶ ἀναπαυτικώτερον ἐν Βλαχέρνας ἀνάκτορον. Ἰσως ἡ ἀπομακρυνθῆ τοῦ κέντρου τῆς πρωτευούσης του καὶ διότι ἐπρότιμα τὸ εὐρυχωρότερον καὶ ἀναπαυτικώτερον ἐν Βλαχέρνας ἀνάκτορον. Ἰσως ἡ ἀπομακρυσμένη ἐκείνη συνοικία τῷ ἀνεκάλεσε εἰς τὴν μνήμην τὴν ἀπάνθρωπον πρὸς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν συμπεριφορᾶν, ἐν ἐκίρυσεν ἐκπτωτον τοῦ θρόνου καὶ ἐν Πέρα ἐτύφλωσεν. Ὁ ἄδικα πράττων καὶ τὸν τόπον ζητεῖ νὰ λησμονήσῃ, ἐν ᾗ διέπραξε τὸ ἀδίκημα.

Πρὸ μικροῦ ὅμως ἡ μία τῶν ἐσοχικῶν ἐκείνων οἰκιῶν, ἡ μεγαλοπρεπεστέρα καὶ ἐν μέσῳ κημένῃ, ἐκατοικεῖτο πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἰσαὰκ ἐκείνου, ὅστις ὡς αὐτοκράτωρ ἄλλοτε διέμενεν ἐν αὐτῇ. Ὁ Ἰσαὰκ εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκθρόνισιν του ἐπρίφθη εἰς σκοτεινὴν εἰρηκτῆν, διότι ὁ ἀδελφός, ὁ τὸ στέμμα αὐτοῦ σφετερισθεὶς, ἐφοβεῖτο ἀκόμη τὴν ἐπιρροήν, ἢν ὁ ἐκπτωτος ἡγεμὸν ἠδύνατο νὰ ἐξακίχῃ διὰ τῶν πιστῶν ὀπαδῶν του. Ἐσκέπτετο μάλιστα νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ καὶ τὴν ζωὴν. Βραδύτερον ὅμως ἀπαλλαγεῖς τοῦ φόβου τούτου καὶ τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς συζύγου του Εὐφροσύνης, τῆς πᾶσαν αἵματοχυσίαν ἀποστρεφόμενης, παρεχώρησεν ἐλευθερίας τινὰς εἰς τὸν ἀδελφόν του καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ μάλιστα καὶ τὴν ἐκλογὴν τῆς διαμονῆς του.

Ὁ Ἰσαὰκ, τοῦ ὁποῖου τοὺς ὀφθαλμοὺς θαθεῖα καὶ αἰωνία ἐκάλυπτε νύξ, δὲν εἶχε προτίμησιν τινα διὰ κατοικίαν τερπνότερον κειμένην

ἐπιμένει νὰ ᾖναι τεθαμμένος ἐν Bayreuth, πλτ. σίον τοῦ συζύγου αὐτῆς Βάγνερ.

Ἐπιμένει νὰ ᾖναι τεθαμμένος ἐν Bayreuth, πλτ. σίον τοῦ συζύγου αὐτῆς Βάγνερ.

F. Liszt

Ἐπιμένει νὰ ᾖναι τεθαμμένος ἐν Bayreuth, πλτ. σίον τοῦ συζύγου αὐτῆς Βάγνερ.

Ἐπιμένει νὰ ᾖναι τεθαμμένος ἐν Bayreuth, πλτ. σίον τοῦ συζύγου αὐτῆς Βάγνερ.

Ο ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΑΛΕΙΣΙΟΣ.

Ἱστορικὸν διήγημα
ἰοῦ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΠΕΡΒΑΝΟΓΛΟΥ.
(Συνέχεια.)
Κεφάλαιον Δ'.
ΕΚΠΙΤΩΤΟΣ ΗΓΕΜΟΝ.

Ἐπὶ τοῦ γραφικοῦ λόφου, ἐφ' οὗ σήμερον ἐκτείνεται ἡ πολυάνθρωπος καὶ εὐρωπαϊκὴ συ-

νοικία τοῦ Πέρα, ἔκκεντο καθ' ἡν ἐποχὴν ἐγένοντο τὰ συμβάντα, τὰ ὅποια ἀφηγούμεθα, κομφαίτινες ἐσοχικαὶ ἐπαύσεις, ἔχουσαι τὴν θέαν πρὸς τὸν ὠραῖον Βόσπορον.

Αἱ ἐπαύσεις αὐταὶ ἀνήκον τῷ αὐτοκράτορι, ἀπατέλου μέρους τῶν ἐν τῇ πρωτευούσῃ κτήσεών του καὶ ἐχρησίμευον ἐνίοτε ὡς θεριναὶ κατοικίαι διὰ τὰ μέλη τῆς αὐτοκρατορικῆς οικογενείας. Πρὸ ὀλίγων ἔτι ἐτῶν, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ Ἰσαὰκ, αἱ ἐπαύσεις αὐταὶ ἐκατοικοῦντο παρ' αὐτοῦ καὶ τῶν θυγατέρων του. Μετὰ τὸν γάμον ὅμως τῶν βασιλοπαίδων τούτων καὶ τὴν ἀναχώρησιν των ἐκ Κωνσταντινουπόλεως, ἰδίως ὅμως μετὰ τὴν ἐκθρόνισιν τοῦ Ἰσαὰκ, αἱ οἰκίαι αὐταὶ ἔμμενον ἐντελῶς ἀκατοίκητοι καὶ μόνον ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν γηραιῶν τιων ὄπρητων τῆς αἰλῆς, οἷτινες διηγον ἐν αὐταῖς θίον ἦσσαν καὶ ἐχρησίμευον ὡς ὁδηγοὶ εἰς τοὺς τὴν ὠραίαν ἐκείνην τοποθεσίαν ἐπισκεπτομένους ξένους.

Ὁ αὐτοκράτωρ Ἀλέξιος οὐδ' ἐπὶ μίαν ἡμέραν διέμενεν ἐκεῖ, διότι κηδόμενος περὶ τῆς διατηρήσεως τοῦ θρόνου του δὲν ἐτόλμα ν' ἀπομακρυνθῆ τοῦ κέντρου τῆς πρωτευούσης του καὶ διότι ἐπρότιμα τὸ εὐρυχωρότερον καὶ ἀναπαυτικώτερον ἐν Βλαχέρνας ἀνάκτορον. Ἰσως ἡ ἀπομακρυσμένη ἐκείνη συνοικία τῷ ἀνεκάλεσε εἰς τὴν μνήμην τὴν ἀπάνθρωπον πρὸς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν συμπεριφορᾶν, ἐν ἐκίρυσεν ἐκπτωτον τοῦ θρόνου καὶ ἐν Πέρα ἐτύφλωσεν. Ὁ ἄδικα πράττων καὶ τὸν τόπον ζητεῖ νὰ λησμονήσῃ, ἐν ᾗ διέπραξε τὸ ἀδίκημα.

Πρὸ μικροῦ ὅμως ἡ μία τῶν ἐσοχικῶν ἐκείνων οἰκιῶν, ἡ μεγαλοπρεπεστέρα καὶ ἐν μέσῳ κημένῃ, ἐκατοικεῖτο πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἰσαὰκ ἐκείνου, ὅστις ὡς αὐτοκράτωρ ἄλλοτε διέμενεν ἐν αὐτῇ. Ὁ Ἰσαὰκ εὐθὺς μετὰ τὴν ἐκθρόνισιν του ἐπρίφθη εἰς σκοτεινὴν εἰρηκτῆν, διότι ὁ ἀδελφός, ὁ τὸ στέμμα αὐτοῦ σφετερισθεὶς, ἐφοβεῖτο ἀκόμη τὴν ἐπιρροήν, ἢν ὁ ἐκπτωτος ἡγεμὸν ἠδύνατο νὰ ἐξακίχῃ διὰ τῶν πιστῶν ὀπαδῶν του. Ἐσκέπτετο μάλιστα νὰ τῷ ἀφαιρέσῃ καὶ τὴν ζωὴν. Βραδύτερον ὅμως ἀπαλλαγεῖς τοῦ φόβου τούτου καὶ τῇ ἐπιθυμίᾳ τῆς συζύγου του Εὐφροσύνης, τῆς πᾶσαν αἵματοχυσίαν ἀποστρεφόμενης, παρεχώρησεν ἐλευθερίας τινὰς εἰς τὸν ἀδελφόν του καὶ ἐπέστρεψεν αὐτῷ μάλιστα καὶ τὴν ἐκλογὴν τῆς διαμονῆς του. Ὁ Ἰσαὰκ, τοῦ ὁποῖου τοὺς ὀφθαλμοὺς θαθεῖα καὶ αἰωνία ἐκάλυπτε νύξ, δὲν εἶχε προτίμησιν τινα διὰ κατοικίαν τερπνότερον κειμένην

ἢ μᾶλλον ἐκταταμένην ἔχουσαν θύαν· ἀλλ' ἐν-
θυμούμενος τὰς εὐτυχεῖς ἡμέρας, ἃς διήλθεν
ἐκεῖ νέος ὢν καὶ ἐν ὅλῃ τῆς ἰσχύος του τῆ
ἀκμῆ, ἐξέλεξεν ὡς διαμονὴν του τὰς ἐξοχικὰς
ἐκείνας οἰκίας, ἐνθα, ὡς αὐτὸς ἐξεφράζετο, καὶ
ὁ ἀὴρ τῆ ἀνεκάλει εἰς τὴν μνήμην τὸν ἀέρα
ἐκείνον, ἐν ᾧ τὸσον εὐδαίμων ἔζησεν. Ὁ Ἰσαὰκ
δὲν ἦτο ἀνὴρ χαρακτῆρος σταθεροῦ, ἀλλ' εἶχε
καρδίαν εὐαίσθητον, ἣτις ἤσθάνετο βαθύως τὴν
ἥδονην ἡρέμου βίου ἐν τῇ ἐλευθερᾷ φύσει· ὁ
Ἰσαὰκ εἶχε ἀείποτε κλίσην πρὸς ἰδέας ποιητικὰς
καὶ ῥομαντικὰς.

Τρεῖς εἶχον παρέλθῃ μῆνας, ἀφ' οὗτου ὁ
Ἰσαὰκ διέμεναν ἐν τῇ ἐπὶ τῆς εὐρωπαϊκῆς τοῦ
Βοσπόρου ὄχθης κειμένη ἔσχαρῃ, ἐν ἣ διήγειε βίον
ἡσυχον καὶ ἀμέριμον.

Ἐπὶ ὧρας δλοκλήρους ἐκάθητο ὁ τυφλὸς
βασιλεὺς ὑπὸ τὴν σκιάν δένδρου τινὸς καὶ ἤκρο-
ατο τῆς ἀναγνώσεως θρησκευτικῶν βιβλίων. Ἀπὸ
τῆς νεανικῆς του ἡλικίας ἐπέστρεπε εἰς τὴν ἀνά-
γνωσιν τοιοῦτων βιβλίων καὶ ὅτε ἦτο αὐτοκράτωρ
συνδεδεγμένος πολλὰς ἐπισημίας ἐπὶ θρησκευτικῶν ζητη-
μάτων μετὰ τῶν διαπρεπαστέρων θεολόγων τῶν
χρόνων ἐκείνων· ἐντριπλῆς ἰδέως εἰς τὴν ἐκκλη-
σιαστικὴν ἱστορίαν παρακολούθει μετὰ πολλοῦ
ἐνδιαφέροντος πάντα τὰ συμβάντα αὐτῆς. Ὁσάκις
ὁ ἀναγνώστης του ἐφάνετο εἰς χωρίον εἴτε
σκοτεινὸν εἴτε χροῖσθ ἐπέστηρσε καὶ ἐρμη-
νεύει, παρακάλει αὐτὸν ὡς ἀναγνώστη ἐκ δευτέρου
τὴν περιουσίαν καὶ πολλάκις συνεζήτησε μετ' αὐ-
τοῦ ἐφ' ἱκανὸν χρόνον. Οὕτω παρήγγοντο ἡσού-
χος αἱ ὧραι τοῦ τυφλοῦ καὶ ἐγκαταλειμμένον
ἀνδρὸς. Πρὸς τοῦτους δὲ ἐπειδὴ ἐπετρέπετο
τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ ἢ φίλῳ τινὶ νὰ τὸν ἐπι-
σκεφθῶσι καὶ ἐπειδὴ καὶ ἐκείνους τοὺς χρόνους
πολλοὶ λόγιοι Εὐρωπαῖοι μετέβαινον εἰς τὴν
πρωτεύουσαν τὸν θυζαντινὸν κράτους, δὲν πα-
ρήγγοντο σχεδὸν ἡμέρας, καθ' ἣν νὰ μὴ δέχῃται
ὁ Ἰσαὰκ τοιαύτην ἐπισκεψίαν. Οἱ ἐξῆς ἡσθάν-
οντο συμπάθειαν πρὸς τὸν δυστυχῆ ἡγεμόνα,
ὅστις ἰσχυρὸς ἄλλοτε ἐπὶ θρόνον ἦτο ἦδη παρα-
δεδομένος εἰς αἰώνιον νόκτα. Μάλιστα δὲ ἐκ
Γερμανίας μετέβαινον νένοι καὶ τοῦτο ἔνεκα τῆς
συγγενείας τοῦ ἐκπαιτοῦ ἡγεμόνος πρὸς τὸν
αὐτοκράτορα τῆς Γερμανίας Φίλιππον. Ἡ πρω-
τότοκος θυγάτηρ τοῦ Ἰσαὰκ, ἡ εὐφροσύνη Ει-
ρήνη, εἶχε νομφευθῆ τὸν Φίλιππον, δοῦκα τῆς
Σουαβίας, καὶ μετὰδῶσα μετ' αὐτοῦ εἰς Γερμα-
νίαν εἶχεν ἀναθῆ τὸν αὐτοκρατορικὸν θρόνον.

Μετὰ τῶν Γερμανῶν περιηγητῶν συνδεδε-
γγοτο ὁ Ἰσαὰκ εὐχαριστῶς περὶ τῆς θυγατρὸς
του, ἣν περιπαθὸς ἠγάπα, περὶ τοῦ συζύγου της,
περὶ τῆς χάρας αὐτοῦ καὶ περὶ γερμανικῶν ἡθῶν
καὶ ἐθίμων, καὶ ἐν γένει περὶ πολλῶν ἐνδια-
φερόντων αὐτὸν ἀντικειμένων. Οἱ τὴν ὄρασιν
ἀπωλέσαντες ζῶντες ἐν ταῖς ἀναμνήσεσι· μὴ ἀπο-
σπόμενοι παρὰ τῶν περιστοιχούντων αὐτοῦς ἀν-
τικειμένων συγκεντροῦσι τὸν νοῦν των ἐπὶ πραγ-
μάτων, τὰ ὅποια θίγουσι τὴν καρδίαν των καὶ
ἀγαπῶσι τὴν συναναστροφὴν ἀνθρώπων, συγι-
νούτων τὴν καρδίαν αὐτῶν.

Παρὰ τῆ Ἰσαὰκ ὅμως τὸ ἐνδιαφέρον ἦτο
καὶ ὀλικόν. Καὶ τοι μὴ ὦν φιλόδοξος δὲν ἠδύ-
νατο ἢ νὰ διατηρῆ πικρὰν ἀνάμνησιν τῆς πρὸς
αὐτὸν διαγωγῆς τοῦ ἀδελφοῦ του καὶ ἤσθάνετο
πρὸς αὐτὸν τὴν εὐνόητον ἐκείνην ἀπέχθειαν, ἣν
πρὸς ἄνθρωπος φυσικῶς αἰσθάνεται πρὸς τὸν
ἀδικήσαντα αὐτόν. Πολλὰκις ἡ θυγάτηρ αὐτοῦ
Εἰρήνη τῆ ἔγραψε περὶ τῶν μέσων, δι' ὧν νὰ
καταλυθῆ ὁ θρόνος τοῦ ἀρπαγῶς ἀδελφοῦ αὐτοῦ,
δίδουσα αὐτῷ ὑπόθεσιν νὰ μεταχειρισθῆ πρὸς
τοῦτο πᾶσαν τὴν ἐπιρροὴν αὐτῆς· πολλάκις ἀν-
τηλλάγησαν περὶ τοῦτου ἐπιστολαὶ μετὰ τοῦ
πατρὸς καὶ θυγατρὸς. Οἱ κομισταὶ τῶν ἐπιστολῶν
τούτων ἦσαν αὐτοὶ οἱ Γερμανοὶ ἱππῶται καὶ

ἐμποροὶ, οἵτινες μεταβαίνοντες εἰς Κωνσταντινού-
πολιν διεβίβανον τῶ ἐκπαιτῶ αὐτοκράτορι τὰ
αἰσθημάτων της συμπαθεστέρως ἀφοσιώσεως ἐκ
μέρους τῆς θυγατρὸς του καὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ
αὐτῆς συζύγου.

Ἦτο ἡμέρα ἑαρινὴ ἐξ ἐκείνων, αἵτινες παρὰ
τὰς ὄχθας τοῦ Βοσπόρου εἶναι ὄραται καὶ μα-
γευτικαὶ τοσοῦτον. Τὰ δένδρα εἶχον περιβληθῆ
τὴν νέαν, ἀαστραπύουσαν αὐτῶν στολήν· ὁ ἥλιος
ἔσπιλδεν ἐν ὅλῃ τῇ φαινή μεγαλοπρεπείᾳ του,
καὶ ὁ διαυγῆς οὐρανὸς ἐφαίνετο ὡς ἐλαφρὸς
πέπλος περιβάλλον τὴν γῆν. Πᾶς θάμνος, πᾶς
κλάδος εἶχε ζωὴν καὶ ζωὴν πλήρη ἀρμονίας,
διότι τὰ πτηνὰ ἐχαίρειτο διὰ τοῦ κελυφῆ
ματὸς των τὴν ὄρασιν πρῶτα.

Ἦτο πυκνόφυλλον σκιάδα ἐκάθητο ὁ τυφλὸς
Ἰσαὰκ παρ' αὐτῆ δὲ ἐκάθητο ὁ Γεώργιος Πα-
λαιολόγος, εἰς τῶν πιστοτέρων αὐτοῦ ὁπαδῶν,
ὅστις τῶ ἀνεγίνωσκεν ἕκ τινος ἐκκλησιαστικοῦ
βιβλίου. Ὁ Γεώργιος Παλαιολόγος εἶχε φυλα-
κισθῆ μετὰ τοῦ ἐκπαιτοῦ αὐτοκράτορος καὶ ἦδη
ἦτο συγκάτοικός του ἐν τῇ ἡσούχῃ ἐπαύλει, πι-
στός εἰς τὸν θρόνον του καὶ φίλος εὐλακρινῆς καὶ
ἐν ταῖς φαιναῖς ἡμέραις τῆς εὐτυχίας καὶ ἐν
τῇ ζοφερᾷ ἐποχῇ τῆς δυστυχίας.

Ὁ Ἰσαὰκ δὲν ἦτο πλέον ὁ νεαρὸς ἐκείνος
ἡγεμὼν, οὐ τὰ χεῖλῃ ἐμειδιῶν καὶ τὸ πρόσωπον
ἀπῆσραπτεν ἀπὸ τῆς εὐδοκίας, ἦν ἡ καρδία
του ἤσθάνετο· δὲν ἦτο πλέον ὁ εὐγενῆς ἐκείνος
ἡγεμὼν μετὰ τὴν μέλαιναν κόμην καὶ μετὰ τοὺς
ζωηροὺς ὀφθαλμούς. Ἦδη ἦτο καταβεβλημένος,
ἡ κόμη του ἦτο λευκῆ, ὁ ὀφθαλμὸς του ἐσβε-
σμένος καὶ θαθεῖαι ρυτίδες διέσχίζον τὸ μέτωπον
καὶ τὰς παρειὰς του. Ἡ ἀπόλεια τῆς ὀράσεως
καὶ ἡ μακρὰ φυλακίσις του ἐν σκοτεινῇ καὶ
καθύβρῳ εἰρατῇ εἶχον καταβάλει τὸν εὐτυχῆ
ἐκείνον ἄνδρα. Ἡ στάσις του, τὸ πρόσωπόν του
καὶ αὐτὸ τὸ ἐλαφρὸν μεδίμαμα, ὅπερ ὡς σκιά
ἡ κάλλιον εἶπεν ὡς παρῶντα μεδίμαματος ἐστρεφε
τὰ κάτωχρα αὐτοῦ χεῖλη, ἐνέφαινον τὴν θαθεῖαν
αὐτοῦ ἀπογοήτευσιν καὶ τὴν πικρὰν ἀνάμνησιν
ἡμερῶν εὐτυχίας παρελθουσῶν ἀνεπιτηρεπῆ.

Ὁ Γεώργιος Παλαιολόγος ἀνεγίνωσκε μίαν
τῶν ἐπιστολῶν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Αἶφνης
ὁ Ἰσαὰκ τὸν διέκοψε·
— Γεώργιε, τῆ εἶπεν, ἀνάγνωθι πάλιν τὴν
περικοπὴν ταύτην.
Καὶ ὁ Γεώργιος ἀνέγνωσεν·
“Ἐλιθώθησαν, ἐπίρθησαν, ἐπειράθησαν,
ἐν φόνῳ μαχαίρας ἀπέθανον· περιήλθον δὲ ἐν
“μυλωταῖς, ἐν αἰγείοις δέρμασιν, ὑπερούμενοι,
“θλιθόμενοι, κακουχούμενοι. Ἐν ἐρημίαις πλα-
“νόμενοι καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις καὶ ταῖς
“ὄραις τῆς γῆς.”

— Ὅποια ἀέραντος σιρὰ καταδιώξωσιν καὶ
δεινῶν! ἀνέκραξεν ὁ Ἰσαὰκ. Ἐλιθώθησαν ὁ
μάρτυς Στέφανος· ἐπίρθη ὁ προφήτης Ἡσαΐας,
ἐπειράθη ὁ Ἰάωβ, ὁ πτωχὸς καὶ ἐγκαταλειμ-
μένος· ἀπέθανε διὰ μαχαίρας ὁ Ἰωάννης· ἐν
μυλωταῖς καὶ αἰγείοις δέρμασιν ἐνδοδυμένοι πε-
ριεπλανήθησαν οἱ προφῆται Ἠλίας καὶ Ἐλι-
σαῖος· ἐν σπηλαίοις καὶ ὄραις τῆς γῆς διέμενον
οἱ ἐκατὸ προφῆται καταδιωκόμενοι. Ὅσοι ἦσαν
οἱ πιστοὶ τῶ νόμφ, οἱ μετὰ τῶν Μακκαβαίων
ἐγκαταλιπόντες τὴν Ἱερουσαλήμ καὶ σὺν γυναίξῃ
καὶ τέκνοις φονηθέντες εἰς τὰ ξένα. Καὶ ὅμως —
προσέθηκεν ὁ Ἰσαὰκ μετὰ πικρὸν μεδίμαματος
— οἱ ἄγιοι ἐκείνοι ἄνδρες δὲν ἦσαν ὑστερη-
μένοι τῆς ὀράσεως· οἱ μάρτυρες ἐκείνοι τῆς
πίστεως δὲν ἦσαν τῶσον ἀξιοβήγγητοι ὅσον ἐγώ.
Ἄχ! Παλαιολόγε, οὐδὲν χειρότερον δεινὸν τῆς
ἀπωλείας τῶν ὀφθαλμῶν! Καὶ ὅταν ὁ αἴτιος
τῆς τυφλώσεως ἦναι αὐτὸς ὁ ἀδελφός μου!
Δὲν τῆ ἦρκε τὸ στέμμα μου; Τί πλέον ἐζήτησ;
Πρὸς τί νὰ μὲ καταδικάσῃ εἰς τὴν αἰώνιον ταύ-

την νόκτα; — Ἡζούρεις, Γεώργιε· ἐγὼ τὸν
θρόνον δὲν ἐζήτησα· ὁ θρόνος μοὶ ἐπεβλήθη·
διὰ τῆς βίας μὲ ἀνεβίβασον ἐπ' αὐτοῦ· διὰ τῆς
βίας μοὶ ἀπέθεσαν τὸ στέμμα. Ὡ! δετ ἡνοούμην
νὰ δεσθῶ τὸ ἀξίωμα, εἶχον προαίθεμα φρικτόν,
ἤσθάνομην ὅτι ὁ θρόνος θὰ μοὶ ἦτο αἰτία δυ-
στυχημάτων καὶ δεινῶν!

— Βασιλεῦ καὶ Κύριέ μου, ἀπήντησεν ὁ
Παλαιολόγος, ὅστις ἐξηκολούθει προσαγορεύον
οὔτω τὸν ἐκπαιτοῦ αὐτοκράτορα. Ὁ λαὸς πὲ
ἀνεκέρυε βασιλεῦ· σὺ ὄφρα εἶαι νὰ ὑπακούσῃς
εἰς τὴν φωνὴν τοῦ λαοῦ. Εἰς σὲ ἀνήκει ὁ θρόνος
τοῦ Βυζαντίου, οὐχὶ εἰς τὸν ληστὴν καὶ ἀρπαγα,
ὃν ὄραβ ἀνταρτῶν παρὰ πάντα νόμον τῆς φύσεως
καὶ τῆς πολιτείας ἀνεκέρυεν αὐτοκράτορα. Σοὶ
καὶ τῆ οἰκῆ σου ὄρασιν ἡ θεῖα Πρόνοια τὸν
ἐνδοξον τοῦτον θρόνον. Σκέψθητι, βασιλεῦ, ὅτι
ἔχεις υἱόν, ὅστις κοσμεῖται δι' ὄλων τῶν ἡγε-
μονικῶν ἀρετῶν καὶ προτερημάτων. Ἡ θεῖα
αὕτη βουλή, νὰ σοὶ δωρηθῆ τοιοῦτον υἱόν, εἶναι
ἐνδοξεῖς τρανωτάτη τῶν δικαιοκρατιῶν, τὰ ὅποια
ἔχει ὁ οἶκός σου ἐπὶ τοῦ θρόνου.

— Ναι, Γεώργιε· ὁ Ἀλέξιος μου εἶναι ἡ
μόνη μου ἐπὶ τῆς γῆς παρηγορία. Ὁσάκις ἀκούω
τὴν γλυκεῖαν αὐτοῦ φωνὴν, ὅσάκις αἰσθάνομαι
ὑπὸ τοὺς δακτύλους μου τὴν νεανικὴν αὐτοῦ καὶ
θάλλουσαν παρειάν, μὲ καταλαμβάνει θαθεῖα
συγκίνησις. Νομίζω ὅτι οἱ οὐρανοὶ ἀνοίγονται,
νομίζω ὅτι ἐπανακτῶ τὴν ἔρασίν μου, καὶ ὅτι
τὰ δεινὰ μου ὅλα δὲν εἶναι ἡ ὄνειρον κακόν.
Πλὴν ψεῦ! καὶ αἱ ἐπισκέψεις τοῦ υἱοῦ μου κα-
θίστανται ὀσμῆμεραι ἀραιότεραι· ἐν ἀρχῇ ὅτε
ἤλθομεν ἐνταῦθα ἐνθυμῆτο συγγότερον τὸν γη-
ραῖον πατέρα του· ἦδη ὅμως ἔρχεται σπανιώ-
τερον καὶ ὁσάκις ἔρχεται ὀλίγας μόνον στιγμὰς
μένει παρ' ἐμοῦ.

— Δὲν θέλει νὰ διεγείρῃ ὕπνοισις, ἀπεκρίθη
ὁ Παλαιολόγος. Δὲν σὲ λανθάνει, βασιλεῦ, ὅτι
ἡ πόλις ἡμῶν γέμει κατακόπων· πᾶν θῆμα
του παρατηρεῖται· πᾶσα λέξις του σχολιάζεται.
— Πρὸς τοῦτους, ἐξηκολούθησεν ὁ Ἰσαὰκ, ὁ
Ἀλέξιος μοὶ φαίνεται ἀπὸ τινος ἀφρημένος·
οἱ λόγοι του ἐξέρχονται ὡσεὶ θεδιασμένοι τῶν
χειλέων του. Τὴν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου του
δὲν δύναμαι νὰ ἴδω, ἀλλ' ὅσάκις λαμβάνω τὴν
χειρὰ του, εὐρίσκω αὐτὴν ἡ παχυμένη ὡς νὰ
ἐνέβαλεν αὐτὴν ἐντὸς γίνους, ἢ θερμῆν, ὡς ἂν
περατὸς κατέρωθες τὰ σπλάγχνα του. Ἡ χεῖρ
του τρέμει πάντοτε ὁσάκις ψάθει τὴν χεῖρά μου.

— Πῶς νὰ μὴ συγκινήσῃ υἱός, ὅστις ἀγαπᾷ
τὸν πατέρα του, εἰς τὰ δεινὰ αὐτοῦ; Πῶς νὰ
μένῃ ὁ Ἀλέξιος ἀδιάφορος ὁσάκις σὲ θλίπει;
Ξένοι ἄνθρωποι, βασιλεῦ, συγκινούνται ἐπὶ τῇ
θέᾳ σου μέχρι δακρῶν, καὶ ὁ υἱός σου νὰ μὴ
συκινήσῃ; Χθὲς ἀκόμη ἤκουσα τὸν Γερμανὸν
ἐκείνον ἱππότην, ὅστις σοὶ ἔφερε τὰς ἐπιστολάς
τῆς ἡγεμονίδος Εἰρήνης, ἀνακράζοντα ὅταν ἀνε-
χώρει· Πτωγῆ, δυστυχῆ αὐτοκράτορ!

— Αἱ ἐπιστολαὶ τῆς Εἰρήνης εἰς πολλὰς μὲ
ἐμβάλλουσι σκέψεις, εἶπεν ὁ Ἰσαὰκ θαθεῖως στε-
νάζων· ἡ τελευταία της μάλιστα ἐπιστολὴ ἐκ-
φράζει μεγάλην πεποιθήσιν ἐπὶ τῇ τελικῇ ἡμῶν
νίκῃ.

— Βασιλεῦ, ἡ πεποιθήσις εἶναι τὸ ἀσφαλέ-
τερον θῆμα πρὸς ἐπιτυχίαν οἰαισθητῶτε ἐπι-
χειρήσεως.

— Ναι, ἀλλ' ἡ Εἰρήνη θέλει τὰ πράγματα
μακρόθεν· ἄλλην ὄψιν ἔχουσι τὰ πράγματα
δι' ἡμᾶς, οἵτινες τὰ θέλομεν ἐκ τοῦ σῆνεργου.

— Ἡ αὐτοκράτειρα Εἰρήνη γνωρίζει ὅλα
τὰ μέσα καὶ θλου τοὺς μυχλοῦς, τοὺς δυνα-
μένους νὰ ἐπισπεύσωσιν ἐπιτυχῇ λύσιν. Μὴ
ἀμφιβάλεις, βασιλεῦ· ἐκ θυμῶν θὰ ἔλθῃ
ἡ ἀρωγὴ χεῖρ. Ὁ γαμβρός σου εἶναι ἰσχυρός·
ἰσχυρὸς ὡς αὐτοκράτωρ τοῦ γερμανικοῦ ἔθνους

καὶ διότι εἶναι ὁ ἀρχηγὸς τῆς νέας σταυροφο-
ρίας, ἣν προπαρασκευάζουσι οἱ εὐγενεῖς τῆς
Χριστιανουμένης ἱππῶται.

— Περὶ νέας ὀμιλεῖ σταυροφορίας, Παλαι-
ολόγε;

— Ναι, βασιλεῦ· ἡ σταυροφορία αὕτη ἀπε-
φασίσθη.

— Ὡ! εἰπέ μοι, Παλαιολόγε, ἔμαθες νεώ-
τερα περὶ αὐτῆς; πληροφορήσον τὸν ἐγκαταλε-
λειμμένον, τὸν ἐν τῇ σκότει ζωῶτα περὶ τῶν ἐν
τῇ κόσῳ συμβαδίνοντων!

— Θὰ σοὶ εἶπω, βασιλεῦ, ὅσα ἤκουσα χθὲς
παρὰ τοῦ γερμανοῦ ἱππῶτου, ὅστις σ' ἐπεσκέψθη.
Δὲν σοὶ τὰ ἀνήγγειλεν αὐτοπροσώπως, διότι τὸν
κατέλαθε συγκίνησις καὶ δὲν ἐτόλμα νὰ δια-
τρέξῃ τὴν ἡσούαν σου διὰ μακράς, κοπιώδους
διηγήσεως. Εἰς ἐμὲ ὅμως ἐδηγήθη τὰ πάντα.
Ἐμαθον παρ' αὐτοῦ πράγματα, περὶ ὧν οὐδεὶς
ἐν τῇ πόλει γνωσκει τι· σήμερον θὰ σοὶ ἀνα-
κοινώσω ὅσα ἐκ τοῦ στόματός του ἤκουσα.

— Λέγε, Παλαιολόγε, λέγε!

— Μετὰ τὴν ἀτυχῆ ἐκστρατείαν, εἶπεν ὁ
Παλαιολόγος, ἦτις ἐτελείωσε διὰ τοῦ θανάτου
τοῦ Γερμανοῦ αὐτοκράτορος Φρειδερίκου καὶ διὰ
τῆς καταστρεπτικῆς διαμάχης μεταξὺ τῶν θα-
σιλέων τῆς Γαλλίας καὶ τῆς Ἀγγλίας, τριετῆς
ἀναχωρῆ μετὰ τοῦ ὑπερηφάνου σουλτάνου Σα-
λαδίνου ἦτο ἡ μόνη καθυβωθῆσα ἐπιτυχία.

— Ζωηρῶς τὰ συμβάντα ταῦτα εἶσιν ἐνε-
τυπωμένα εἰς τὴν μνήμην μου, διέκοψε ὁ Ἰσαὰκ.

— Πῶς ἠδύνατο ὅμως οἱ χριστιανοὶ ἡγε-
μόνες, θλίποντες τὸν τάφον τοῦ Σωτῆρος ἐν χερσὶν
ἀπίστων, ὡς ἀνεγνώσῃ τοιαύτην θεβλήωσιν; Δὲν
ὄφρα εἶναι νὰ ἐνεγείνωσιν ὅλας αὐτῶν τὰς δυνά-
μεις, ὅπως ἐκδικηθῶσι τοὺς προμάχους τῆς πί-
στεως ἡμῶν; Πῶς νὰ μὴ ἐπιχειρήσωσι τοῦτο
αὐτοὶ οἱ χριστιανοὶ ἡγεμόνες; Ὁ πατριάρχης
τῆς Ρώμης ἀνέλαθε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς σταυ-
ροφορίας ταύτης. Ἰννοκεντίῳ τῆ Γ' ὄφρα εἶ-
ται τὸ πρῶτον διαβῆμα. Προβλῶμεν ἐδέχθησαν
τὴν πρόσκλησιν οἱ ἰσχυρότεροι τῆς Χριστιανω-
σύνης ἱππῶται· ὁ ἀνδρὸς Βαλδουῖνος, ὁ εὐτολ-
μὸς κόμης τῆς Φλάνδρας, Βονιφάτιος, ὁ μαρ-
κίσιος τῆς Μονφερράτης, καὶ ὁ δόγης τῆς
Βενετίας, ὁ Ἐρρίκος Δάνδολος, ὁ μέγας πολίτης
καὶ στρατηλάτης. Ὅσοι εἶναι οἱ ἄνδρες, οἱ
ἀναλαβόντες τὸ μέγα ἔργον· ἦδη εὐρίσκονται
συνηγμένοι ἐν Βενετίᾳ, ὅπως προπαρασκευάσωσι
τὰ πάντα. Ἐκεῖ ἀναμένουσι τὴν πρόσφορον
εὐκαιρίαν· ἐκείθεν θέλουσι ἀποπέσει εἰς τὴν
Ἀνατολήν. Αὐταὶ εἶναι αἱ εἰδήσεις, βασιλεῦ,
ἃς μοὶ μετέδωκεν ὁ Γερμανὸς ἱππότης.

— Σοβαρὰ προετοιμάζονται συμβάντα, Πα-
λαιολόγε, εἶπεν ὁ Ἰσαὰκ δευθυμένως εἰς θα-
θεῖας σκέψεις. Ἡ Ἀνατολὴ ταράσσεται ὁσάκις
ἡ Δύσις κινεῖται. Τὸ θυζαντινὸν κράτος αἰσθάν-
εται τὴν ἐπιρροὴν τῶν τοιοῦτων ἐκστρατειῶν.

Ὡ! Παλαιολόγε, δύσκολος εἶναι ἡ θέσις ἡμῶν.
Ἔννοσις, ὅτι εὐρισκόμεθα μεταξὺ δύο στοιχείων
παλαιόντων, ὧν ἡ πάλῃ εὐκόλως δύναται νὰ
μᾶς καταστρέψῃ; Ἀφ' ἐνὸς μὲν ἔχομεν τὰς φι-
λοδόξους τάσεις τῆς Δύσεως, διότι μὴ νομίζεις
ὅτι οἱ Σταυροφόροι ἀποβλέπουσι μόνον εἰς τὴν
ἐλευθέρωσιν τῶν Ἁγίων Ἰσθμῶν καὶ εἰς τὴν
τιμιωρίαν τῶν ἀπίστων· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἀπειλεῖ
ἡμᾶς ἐξ Ἀσίας ἕτερος κίνδυνος δεινός. Ἡ φυλὴ
τῶν Τούρκων ποιεῖ ὀσμῆμεραι προόδους· δὲν ἔχει
πλέον πρὸ ὀφθαλμῶν της νὰ ἐγκατασταθῆ ἡσού-
ατος, ἀλλὰ ῥίπτει θλιμῆμα πῆλῆρες πόθου ἐπὶ τῆς
πρωτεύουσῆς ἡμῶν. Πᾶσα ἐπιθεσις δύναται
νὰ ἀποθῆ καταστρεπτικῆ δι' ἡμᾶς. Καὶ ὅσα μὲν
εὐχόμεαι ἀφ' ἐνὸς τῆν νίκην τῶν χριστιανικῶν
ὄλων, τοσοῦτον ἀφ' ἑτέρου φοβούμαι τὴν ἐπι-
τυχίαν των. Τῶν ἀπίστων δὲ ἡ νίκη εἶναι θε-
θαίως ὀλεθρία διὰ τὴν χώραν ἡμῶν. Ποῖας

δυνάμεις ἔχομεν ἡμεῖς ὡς ἀντιτάξωμεν εἰς τὸν
διπλὸν τοῦτον χειμαρρὸν, ὅστις ἐπέρχεται καθ' ἡ-
μῶν ἀπειλητικῶς; Πῶς νὰ δωράσωμεν αὐτὴν
τὴν ἀκατάσχετον ὀρμῆν; Ἄχ! Παλαιολόγε, δεινὰ
πολλὰ ἐγκυμονεῖ τὸ μέλλον.

Καὶ ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἠκούσθησαν ἀπὸ
τῆς δευροστοχίας, τῆς πρὸς τὴν σκιάδα ἀγού-
σης, ταχῆα καὶ ζωηρὰ θήματα, καὶ εἰκασατῆς
νεανίας διηδυμένης πρὸς τὸ μέρος, ἐνθα ἐκάθητο
ὁ Ἰσαὰκ.

— Πάτερ! εἶπεν ὁ νεανίας περιβάλλον τὸν
τυφλὸν ἡγεμόνα διὰ τῶν θραχιόνων του καὶ
καταφιλῶν αὐτῆ τὴν παρειάν.

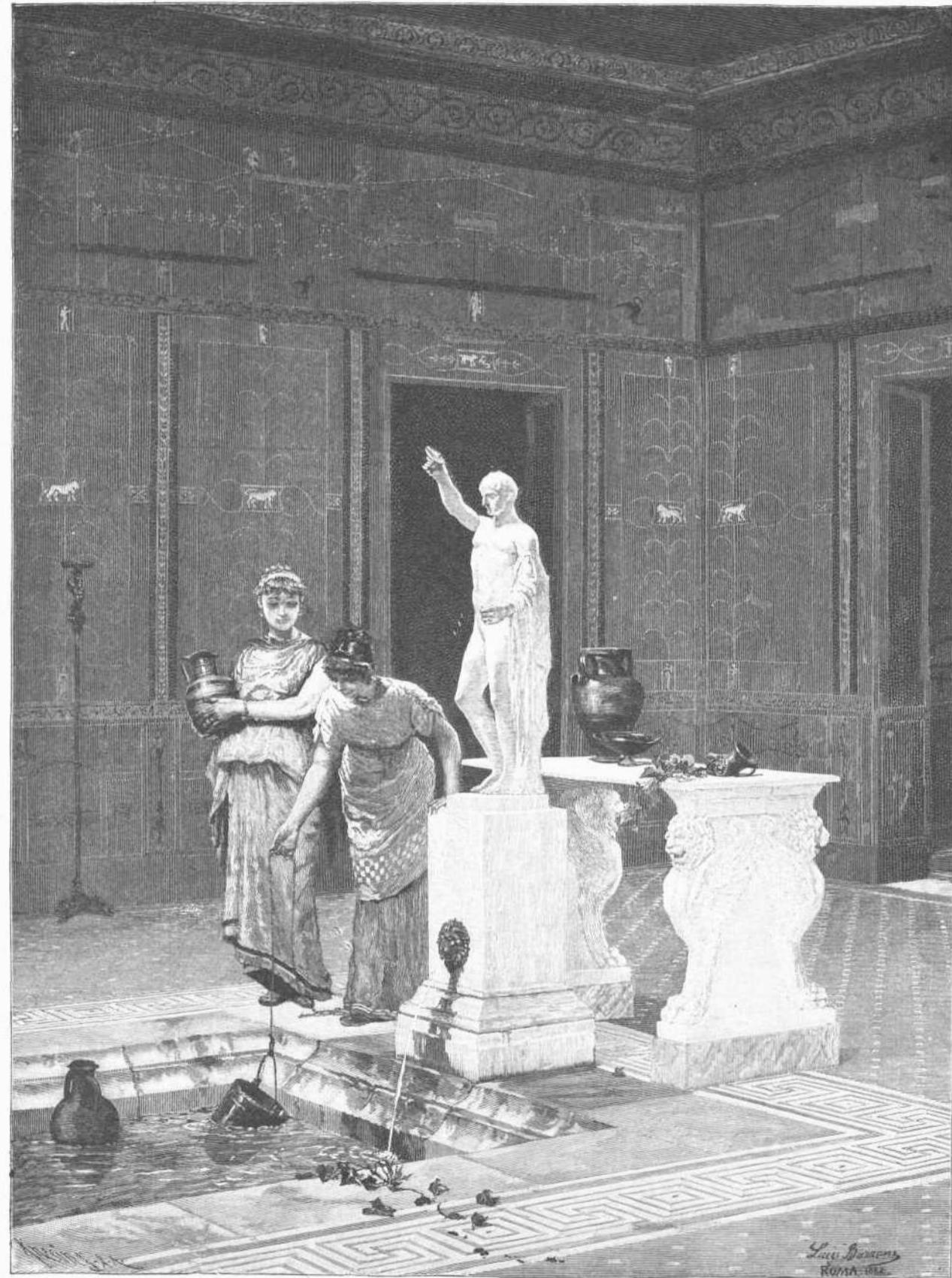
— Ἀλέξιε, τέκνον μου! ἀνέκραξεν ὁ Ἰσαὰκ
συγκινημένος.

Ὁ προσελθὼν νεανίας ἦτο ὁ Ἀλέξιος, ὁ
μόνος τοῦ Ἰσαὰκ υἱός. Ὁ Ἀλέξιος ἦτο ὀψήλδης
τὸ ἀνάστημα· ἡ μέλαινα αὐτοῦ κόμη ἐπιπτεν
εἰς κομψὸς βουστῆρους ἐπὶ τῶν ὤμων του· οἱ
ὀφθαλμοὶ του ἦσαν ζωηροὶ, ἡ δὲ γραμμὴ ἡ
σχηματικὸμένη ἐν μέσῳ τῶν δύο ὀφρύων ἐνέ-
φρανε χαρακτηριστὰ σταθερὸν καὶ ἀνδρικὴν ἀπό-
φρασιν.

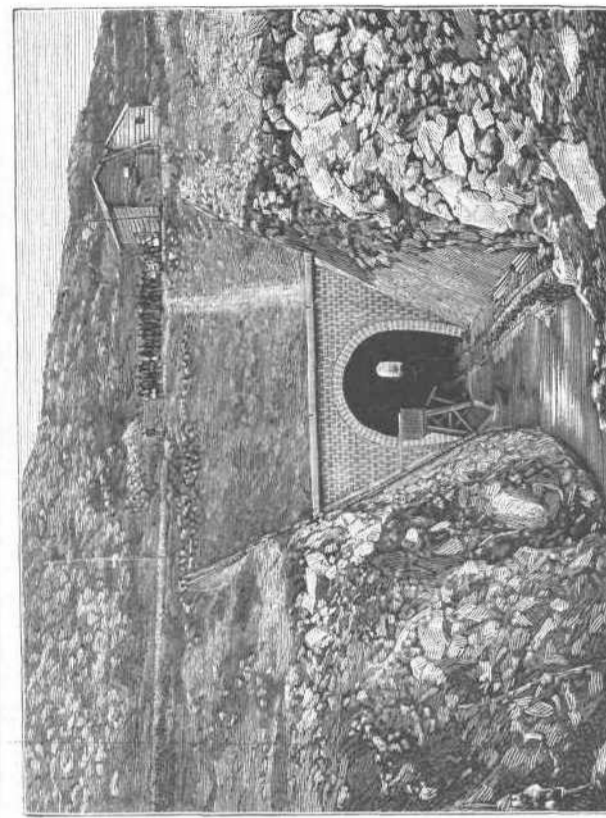
— Ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, τέκνον μου, ἤμην
ἐσπερῆμένος τῆς προσφιλοῦς μοι παρουσίας σου,
εἶπεν ὁ Ἰσαὰκ καταποσῶμενος ἐπανειλημμένως
τὰς παρειὰς τοῦ νεανίου. Ἐλησμονήσας τὸν
γεραιὸν καὶ τυφλὸν πατέρα σου;

— Ἐγὼ νὰ σὲ λησμονήσω, πάτερ; ἀπεκρίθη
ὁ Ἀλέξιος φέρων τὴν χεῖρα τοῦ γέροντος πρὸς
τὸ στόμα του καὶ καταφιλῶν αὐτὴν. Ὁ νοῦς
μου εἶναι πάντοτε μετὰ σοῦ. Ἐὰν ἐβράδυνα
νὰ ἔλθω, αἰτία εἶναι αἱ περιστάσεις· καὶ πάλιν
ἐπὶ ἡμέρας ὅ ἀναγκασθῶ νὰ στερηθῶ τῆς εὐ-
δοκίας νὰ σὲ ἴδω καὶ νὰ ἐναγκαλισθῶ τὴν
σεβασμίαν σου κεφαλὴν.

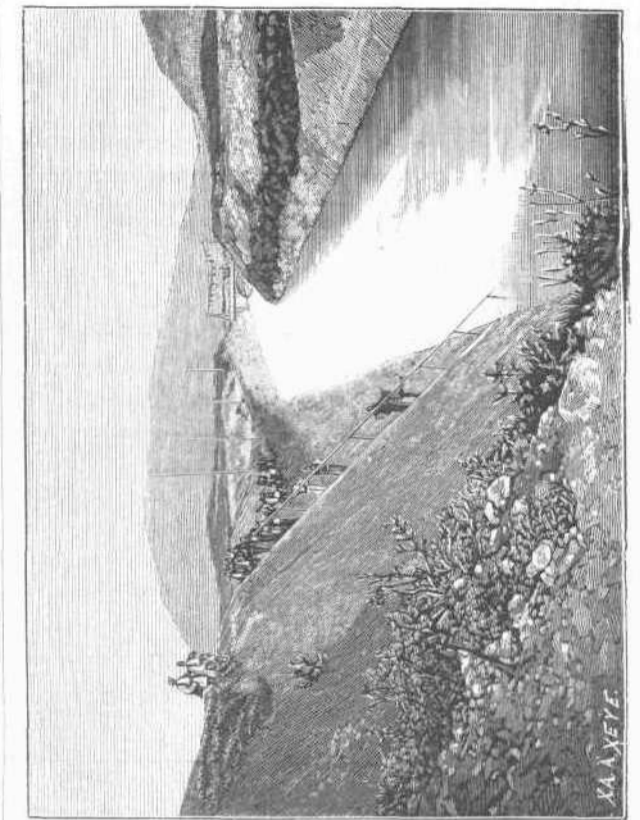
— Τί λέγεις, Ἀλέξιε; ἀνέ

ΕΝ ΤΩ ΟΙΚΩ ΤΟΥ ΔΙΟΜΗΔΟΥΣ ΕΝ ΠΟΜΠΗΙΑΙ.

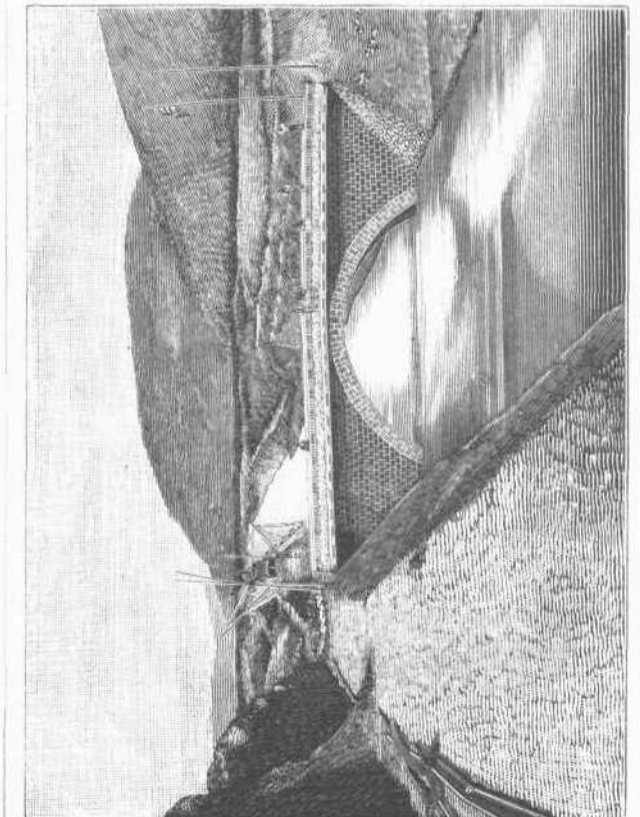
Η ΣΗΡΑΙ ΤΗΣ ΚΑΡΑΪΣΗΣ.

Η ΔΙΟΥΡΕ ΤΗΣ ΚΑΡΑΪΣΗΣ.

Η ΑΙΜΝΗ ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΡΟΣ ΤΩΝ ΕΡΤΩΝ.

ΓΕΦΥΡΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΟΥΡΕΣ ΤΗΣ ΚΑΡΑΪΣΗΣ.

Η ΑΙΜΝΗ ΚΟΡΤΑΪΣ.

θάλαμος ελάμβανε τὸ φῶς ἀνωθεν καὶ περιεῖχεν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, καὶ εἰς τὰς πλουσιωτέρας οἰκίας, πίδακας καὶ πηγὰς διαυγούς ὕδατος. Τὸ atrium, ὅπου ὁ ζωγράφος ἔλαβεν ὄψιν, εἶναι τὸ ἀρκούντως καλῶς διατηρούμενον τῆς πολυτελοῦς ἐξοχικῆς οἰκίας τοῦ Διομήδους. Ἐν αὐτῷ δὴ ὑπῆρξαν ἀντλοῦν ἐν προῖνθ ὄρα ὄρα. Ὁ βίος ὁ εὐθύμος καὶ εὐδαίμων τῆς ἐλληνικῆς ταύτης ἀποικίας, καλλωπιζόμενος διὰ τῶν φαντασιῶν σκητῶν τῆς ἀρχαίας τέχνης, ἐκφράζεται ἐν τῇ εἰκόνι μετὰ πολλῆς τῆς ἀκριβείας, καὶ ὁ Ῥωμαῖος καλλιτέχνης ἀποδεικνύει διὰ τοῦ ἔργου του ὅτι καλὰ καὶ ἀποτελεσματικὰς ἐποίησεν τῆς ἀρχαιότητος μελέτας. Ἡ πηγὴ, τὰ μαρμάρια θάβρα, τὸ ἐν τῷ μέσῳ ἄγαλμα, αὐτὰ τὰ διάφορα ἄγγεα καὶ ἡ ἐνδυμασία τῶν θεραπειῶν — πάντα προδίδουσι μεγάλην τέχνην καὶ ἀρίστην τῶν μελετῶν αὐτοῦ ἐφαρμογὴν.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ Η ΜΟΥΣΑ.

Ἡ Μοῦσα.

Πρὸς τί καλόν, τί ὄφελος ἤβλησεν ἡ τύχη, κ' ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ μου ἐπλάσθη ποιητής; Μάταιον εἶν' οἱ λόγοι μου, τῆς λύρας μου οἱ ἤχοι αὐτοὶ οἱ μουσικώτεροι δὲν εἶναι ἀληθεῖς.

Ἐάν θελήσω εὐγενεῖς αἰσθήματα νὰ ὀνειρώξω, ὄνειρα εἶν', αἰσθημάτων, ἡ δόξα κ' ἡ ἀρετή. Μάταιον ἀπογοητεύουσιν εὐρίπαι' ὅπου ἀπένω, κ' ἐπὶ ἀκάνθων πανταχοῦ ὁ ποδὸς μου ὀλισθεῖ.

Ἡ γῆ ἔχει σφαῖρα σκοτεινὴ, ψυχρὰ τε καὶ δαυλά. Τὰ ἄσπρα μὲν πλανήται τοῦ κόσμου εἶν' εἰκόνη. Ἐρωτα φάλλοι καὶ χαρὰν. Ἀθλία παρῶδα, ἀθλία λύρα, ἔρμαιον παντοῦν ἀπατῶν!

Ἡ Μοῦσα.

Δὲν εἶσαι ψεύστης, ποιητά. Ὁ κόσμος τὸν ὅποιον ὄρα εἶσθι ὁ ἀληθής. Τῆς λύρας αἱ χορδαὶ μόναι γνωρίζουσιν τ' ἀληθείαν, καὶ εἰς αὐτὸν τὸν βίον οἱ ἀσφαλεῖς μας ὁδοὶ μόναι εἶναι αὐταί.

Τοῦ θεοῦ εἶσαι λειτουργός. Σοὶ ἔδωκε τὸν κληρὸν τοῦ κάλλους καὶ τοῦ ἔσους. Μετ' ἱεροῦτος ἀσθῆ βίαι ἀπὸ τῆς γαίης σου, καὶ θησαυρῶν μύρων εἶσαι — χρυσὴ ὄψασις καὶ ἀνωθεν φωνή.

Ἐάν ἡ γῆ καλλώπεται μὲ σκότος, μὴ φοβείσαι. Μὴ εἴ τι εἶναι ἐρεβός νόμισε διαρκές. Φίλε, πληροὺν ἦδον, ἀνθῶν, κοιλῶν εἶσαι. Ἔρμαι, καὶ βῆδισον ἔμπροσθεν. Ἰσοῦ τὸ λυκαυγές!

Ὀμίλη μόνον ἐλαφρὰ τὸ βλέμμα σου τρομάζει. Ἰπὸ τὸν πέπλον εὐμένει ἡ φύσις διὰ σὲ βῆδον, καὶ ἴσως, κ' εὐγενῶν ναρκίσεων ἰταμαίει στεφάνους, τὸν ἄσματος σου εὐώδεις ἀμοιβαί.

Ἐν Ἀλεξάνδρει, Αἰγ.

Κωνσταντῖνος Φ. Καβάρης.

Η ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΩΝ ΑΝΑΚΤΟΡΩΝ.

ΔΙΑΤΕΛΩΝ ἐσχάτως ἐπ' ἀδείᾳ ἐν Κωνσταντινουπόλει καὶ προτιθέμενος νὰ γράψω τὸ Δημόσιον Ὁθωμανικὸν Δίκαιον ἡγεύμενον καθήκον ἵνα ἐπισκεθῶ τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει Ὁθωμανικὰς βιβλιοθήκας καὶ μελετήσω τοὺς περὶ αὐτῶν γράφοντας Ὁθωμανοὺς καὶ Ἀραβὰς συγγραφῆς, αἵτε ἐν χειρογράφοις ὄντας πρὸς καθάρτην τοῦ ἡμετέρου ἔργου. Μετὰ πολυχρόνιον καὶ διηκενὴ μελέτην συνέταξα τὴν ἐμὴν πραγματείαν περιέχουσαν τὸ περὶ Ἀφθάρτων Κτημάτων ἤτοι τὰς περὶ ἀσμοῦ θερέτρου, χειμαδίου καὶ κοινοτικῆς βοσκῆς (μερὰ) γενικὰς διατάξεις μετὰ τῶν ἀποφάσεων τῶν νομολόγων*) μὴ συμπεριληφθεῖσας μέρη τῶν ἐν τῇ Συλλογῇ τῶν Ὁθωμανικῶν Κωδίκων.

Τούτωνδὲν λαθὼν τὸ ἐνδοξίμον ἀποφαινοίμαι ὅτι αἱ βιβλιοθήκαι αὐταὶ εἰσὶν ἀποθεραπυριζόμεναι διὰ πολλῶν χειρογράφων καὶ κειμηλίων τοῦ Ὁθωμανικοῦ Κράτους. Ἐπειδὴ δὲ ἐκ τῶν βιβλιοθηκῶν τούτων ἡ μᾶλλον σπουδαία καὶ περιέχουσα πολλὰ χειρογραφικὰ κειμήλια, ὡς καὶ διάφορους περιγμητὰς μετὰ Ἑλληνικῶν συγγραμμάτων ὑπάρχει ἢ ἐν τοῖς ἀνακτόροις τοῦ Σεράι-Βουρνού εὐρισκομένη βιβλιοθήκη καὶ ἐπειδὴ ἐκ τῶν ἐπισκεφθέντων οὐδεὶς ἀκριβῶς καὶ ἐπισταμένως ἠδυνήθη νὰ μελετήσῃ τὰ ἐν αὐτῷ κειμήλια, ἀπεφασίσαμεν τότε νῦν ἵνα πραγματευθῶμεν ἐν ὀλίγῳ περὶ αὐτῆς.

Ἡ βιβλιοθήκη τῶν Ἀνακτόρων συνίστη τὸ πρῶτον, καθὰ μέμνηται ὁ ἀξιόπιστος ἱστοριογράφος (Βεκά Νουβίς) Κριτόβουλος, ἐπὶ τοῦ περιδούλου πορθητοῦ Μωάμεθ τοῦ Β', ὅστις περιεπέλεξε τὴν βιβλιοθήκην τῶν ἡμετέρων Αὐτοκρατόρων καὶ τοῦ Θωμαίου.

Ἐν αὐτῇ εὐρίσκονται πολλὰ καὶ ποικίλα χειρογράφα καὶ περιγμητὰ μεμβράναι, ὧν τὰ πλεῖστα διετέλεσαν ἀνεξέλεγκται καὶ εὐρωτιῶντα ἐπὶ πολλῶν χρόνων καὶ τινὰ τούτων δὲν ἐξηκριθῆσαν δένοντες οὐδὲ ἔγραψαν τι περὶ τῶν φιλολογικῶν Ἑλληνικῶν καὶ Ὁθωμανικῶν κειμηλίων τῆς προκειμένης βιβλιοθήκης.

Τὰ μᾶλλον σπουδαία καὶ ἡμᾶς καὶ ἐνδιαφέροντα τὴν μεσαιωνικὴν ἱστορίαν καὶ ἐν γένει τὴν φιλολογίαν τοῦ ἔθνους ἡμῶν εἶναι:

- α.) Ἡ συλλογὴ τῶν αυτοκρατορικῶν διαταγμάτων γεγραμμένων ἐπὶ μεμβρανῆς.
- β.) Συλλογὴ αυτοκρατορικῶν χρυσοβούλων ἀπάντων τῶν Βυζαντινῶν Αὐτοκρατόρων.
- γ.) Αὐτοκράτορος Ἰουστινιανῶν Αὐγούστου Νεαράι Διατάξεις ἐν χειρογράφῳ ἐπὶ περιγμητῆς μετὰ Ῥωμαϊκῆς μεταφράσεως.
- δ.) Αὐτοκράτορος Λέοντος Αὐγούστου Νεαράι Διατάξεις ἢ αἱ τῶν νόμων ἐπανορθωτικαὶ καθάρσεις.

ε.) Ἐν αὐτῇ ὑπάρχουσι πολλὰ σχόλια καὶ σημειώσεις χειρογράφοι ἐπὶ τῶν ἐξῆς ἐλληνικῶν συγγραμμάτων: Ἐπὶ τῶν Χωροφῶν τραγωδίας τοῦ Αἰσχύλου· ἐπὶ τοῦ Οἰδίποδος ἐν Κολωνῷ τοῦ Σοφοκλέους· ἐπὶ τῶν Νεφελῶν κωμῆδίας τοῦ Ἀριστοφάνους· ἐπὶ τῶν Δημηγοριῶν τοῦ Θεουκυδίδου· ἐπὶ τῶν Πολιτικῶν τοῦ Πλάτωνος· ἐπὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν τοῦ Ἀριστοτέλους. Τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως. Τὰ ἅπαντα τοῦ Φωτίου εἰς 4 τόμους. Ὁβιδίου τὰ ἅπαντα. Κιζέρωνος πολ-

*) Πολλὰ ἀποσπάσματα τῆς ἡμετέρας συγγραφῆς ἐδημοσιεύσαμεν ἐν τῇ ἐν Λεμεσοῦ ἐκδόσει. ἔφημα "Ἀληθεία" ἀρ. 203, 208, 211 πρὸς διαπίπτειν τῶν μελῶν τοῦ ἐν Κύπρῳ νομιστικοῦ σήματος, μελλόντων ἀφασθῆαι τούτων ζητημάτων.

λοὶ ῥητορικὸι λόγοι μετὰ Ἑλληνικῶν σχολίων. Ἡ Ἐξάβιβλος Κωνσταντίνου τοῦ Ἀρμενοπούλου μετὰ λατινικῆς μεταφράσεως. Βασιλείου τοῦ Μεγάλου διάφοροι λόγοι μετὰ σχολίων. Ἄννης τῆς Κομνηνῆς τὰ ἅπαντα. Ἐκ τῆς τοῦ Απολλοδώρου Βιβλιοθήκης ἀποσπάσματα τινὰ. Βιβλία τινὰ ἐκ τῶν Παρισίων καὶ Γοτθικῶν τοῦ Προκοπίου. Ὁδῶς ἐκ τῆς ἀγῆ. τοῦ Ἀνακρέοντος μετὰ κριτικῶν σημειώσεων καὶ σχολίων ἀνωμόμου. Ἱστορία χρονικὴ ἀρχομένη ἐκ τοῦ Α'. Σουλτάνου τῶν Ὁθωμανῶν Ὀσμάν 1289—1462 Μωάμεθ τοῦ Β'. πορθητοῦ Κωνσταντινουπόλεως, Νικολάου Χαλκοκονδύλη.

Ἐκτὸς τῶν πολιτικῶν Ἑλληνικῶν τούτων χειρογράφων ὑπῆρχον, καθὰ φαίνεται ἐν τινι καταλόγῳ τῶν Ἀνακτόρων ὡς καὶ ὁ G. Toderini ἐν τῷ Literatura Turcheca καὶ ὁ Hammer "Constantinopolis und der Bosphorus" ἀναφέρουσι, ἐτι καὶ ἄλλα πλεῖστα*) ὅσα σπουδαία Ἑλληνικὰ χειρογράφα, ἅπερ ἐδωθήσαντο ὁ Σουλτάνος Σουλεϊμάν (1545) τῷ περιφανῇ ἐκείνῳ Χουρτάμ Μενδὸζα πρεσβυτέρῳ τῷ βασιλεῶς τῆς Ἰσπανίας Καρόλου τοῦ Ε', ἐν Ἐνετιῶν.

Ὁδῶς ἐκ τῶν ἐπισκεφθέντων βιβλιοθηκῶν τὴν περιέλειπον καὶ κλασικὴν βιβλιοθήκην τῶν Ἀνακτόρων τοῦ Σεράι-Βουρνού ἀνεδιέφηξε καὶ ἐνεκύνθη ἐπὶ τῇ μελέτῃ τῶν Ἀσιατικῶν παλαιωγραφικῶν τῶν πολλῶν καὶ ποικίλων, καὶ ἐπὶ τῇ σπουδῇ τῶν πολιτικῶν χειρογράφων καὶ περιεπέλεξε τὴν ἐπισημασμένην περιουσίαν διὰ χρυσοῦ καὶ πολιτικῶν λίθων.

Ὅθεν χάριν τῶν βιβλιοθηκῶν τὰς ἀιωνολόγων ἐργάμεθα ἵνα δώσωμεν διασαφῆσεις καὶ ἐξηγήσεις καὶ περὶ τούτων. Μεταξὺ τῶν ἀσιατικῶν τούτων κειμηλίων ὑπάρχουσι τὰ ἐξῆς: Διάφοροι ἀκτιναμέδεις ἢ ἄχιδ-ροσολ-οὐλλάχ (Ἰεραὶ συνθήκαι τοῦ προφήτου τῶν Ὁθωμανῶν) ἢτοι διάφορα ἱερά ἔγγραφα, αἵτινα ἐχορηγήθησαν ὑπὸ τοῦ Προφήτου εἰς τὰς περὶ τὸ Ὄρος Σινᾶ καὶ Ἱεροῦς Ἱόπου καὶ Ἁγίου Ὁρους κοινότητας*), αἵτινες ὑπέβαλον τὴν ὑποταγὴν αὐτῶν. Τὰ ἔγγραφα ταῦτα φέρουσι τὸν πενψῆ ἤτοι τὴν δράκα ἢ τοὺς πέντε δακτύλους τοῦ προφήτου· τὰ πρωτότυπα ταῦτα ἔγγραφα θεωροῦνται ὡς ἱερά κειμήλια παρ' Ὁθωμανοῖς καὶ διατηροῦνται ἐπὶ πολυτίμων θηκῶν ἐν αὐτῷ. Πιστὰ δὲ ἀντίγραφα τούτων ὑπάρχουσι εἰς τὰς μνησθεῖσας κοινότητας.

Κοράνιον χειρογράφον καλλιτεχνικὸν καὶ καλλιγραφικὸν ἐπὶ μεμβρανῆς γραφὸν παρὰ τοῦ Χαλίφου Ὀσμάν. Διεφέρα τις ἢ μεμβρανῆς, ἐφ' ἧς ἐστὶ γεγραμμένη διὰ κουρδικῆς ἀρχαιοτάτης γραφῆς ἢ πρόκλησις τοῦ προφήτου ἵνα προσέλωσι πάντες εἰς τὸν μωαμεθανισμόν· ἐπ' αὐτῆς φέρεται καὶ ἡ ὑπογραφή τοῦ προφήτου καὶ ἐπὶ κεφαλῆς τοῦ ἔγγραφου τὸ σύμβολον τοῦ μωαμεθανισμοῦ.

Εὐρίσκονται ἐν αὐτῇ πολλοὶ καὶ ποικίλοι κύλινδροι ἢ εἰλητάρια διάφορου μεγέθους, ὧν κατὰ τὴν ἀκρὰν ἦν προσηλωμένη στρογγύλη τις βῆδρος ἐξ ἐλεφαντίνου καλουμένου Ὁ μφ-α-λοῦ μετὰ ἄκρων κεκοσμημένων δι' ἀργύρου, χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων. Τινὲς ἐξ αὐτῶν εἰσὶ τεθημένοι ἐν ἔξωγραφικῶν διὰ χρωμάτων θήκας. Τὰ εἰλητάρια ταῦτα δύνανται νὰ θεωρηθῶσιν ὡς ἱστορικὰ καὶ ποιητικὰ δελτία, περιέχοντα αὐθεντικὴν συλλογὴν πολλῶν ποιητῶν καὶ πεζογράφων.

Χειρογράφα Συριακὰ διὰ γραφῆς ἀρχαιοτάτης σουργιανῆ καλουμένης.

*) Ὅρα Ἡμετέραν Μελέτην περὶ τῶν προνομίων τοῦ Ὁρους Σινᾶ ἐν τῇ ἐφημ. "Σταῖνος" ἔτος Β'. ἀρ. 97 καὶ αὐθις περὶ τῶν προνομίων τῶν Νήσων ἡμετ. μελέτην ἐν τῇ "Φωνῇ τῆς Κύπρου", ἔτος Γ'. ἀρ. 98—99.

Κοράνια καλλιτεχνικὰ διάφορου σχήματος καὶ μεγέθους τῶν μεγαλειτέρων καὶ ἐξοχωτέρων καλλιγράφων Ὁθωμανῶν, ὧν καὶ τινὰ διὰ γραφῆς σουλοῦς καὶ Τζεζῆ.

Ἐτερον Κοράνιον πολυτιμώτατον γραφὸν διὰ χειρὸς τοῦ πορθητοῦ καὶ κεκοσμημένον διὰ χρυσοῦ καὶ καλλιτεχνικῶν ἐμβλημάτων καὶ κοσμημάτων.

Συλλογὴ πολιτικῶν ἔγγραφων ἀνταλλαγέντων ὑπὸ τῶν πρώτων Ὁθωμανῶν Σουλτάνων μετὰ τῶν ἡγεμόνων τῆς Εὐρώπης.

Ἐτέρα συλλογὴ τῶν μεγαλειτέρων ποιητῶν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Ὁθωμανικοῦ κράτους καλουμένην Νεβαδίρι-ουλ Ἀσάρ.

Πολυτέλης μετάφρασις τοῦ περὶ Ἡγεμόνος συγγράμματος Νικολάου τοῦ Μακιαβέλλη καλουμένου Σαχναμέ, μεταφρασθέντος κατὰ διαταγὴν τοῦ Μουσταφᾶ Γ', πρὸς χρῆσιν ἑαυτοῦ καὶ τῶν τέκνων του.

Ἐκτὸς τούτων ὑπάρχουσι διάφορα ἱστορικὰ χειρογράφα καὶ βιβλία, ἀστρονομικὰ, γεωγραφικὰ, φιλολογικὰ, ῥητορικὰ, ἱατρικὰ καὶ γραμματικὰ ὡς καὶ τὰ ἀρχαιότερα λεξικά τῆς Ὁθωμανικῆς καὶ Ἀραβο-Περσικῆς φιλολογίας ἀνεκδότα ἐν χειρογράφοις.

Ἐντὸς τοῦ αὐτοῦ περιδούλου τῶν Ἀνακτόρων ὑπάρχουσι ἀμφοτέρωθεν δύο ἄλλα βιβλιοθήκαι, αἵτινες φέρουσι πολλὸ ἐνδιαφέρον καὶ ἰδρύθησαν ἢ μὲν πρώτη ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Ἀχμέτ τοῦ Γ'. 1719, ὡς μέμνηται ὁ περιώνυμος Hadji Khalifa ἐν τῷ προλόγῳ τοῦ Kechef Essounoun*), ἢ δὲ ἕτερα ὑπὸ τοῦ Σουλτάνου Μουσταφᾶ Γ'. 1767.

Ἐν αὐταῖς εὐρίσκονται πολλὰ χειρογράφα, ὡς καὶ κώδικες ἐξ Ἱεροσολύμων μετενεχθέντες, αἵτινες περιέχουσι πολλὰ καὶ σπουδαία ἔγγραφα ἀναγόμενα εἰς τὴν ἱστορίαν, παλαιωγραφίαν καὶ φιλολογίαν τοῦ ἡμετέρου ἔθνους.

Καὶ αἱ δύο αὐταὶ βιβλιοθήκαι ὡς καὶ ἡ τῶν Ἀνακτόρων χρίζουσι πολυχρόνιον σπουδῆς καὶ μελέτης πρὸς ἐξακριβῶσιν τῶν ἐν αὐταῖς τεθησαυρισμένων κειμηλίων διατελούντων ἐν μέρει ἀνεκμεταλλεύτων.

Τὰ ἄλλα ταῦτα περὶ τῆς βιβλιοθήκης τῶν Ἀνακτόρων διὰ πολλῶν κόπων καὶ συστάσεων μεγάλων κατορθώσεων εἶναι περιουσιάζουσα ἐξηκριθὲν δὲ δημοσιεύουσα τότε νῦν καὶ διδομένη νόξιν καὶ ἀφορμὴν τοῖς δυναμένοις ἵνα ἐκμεταλλεθῶσι πλεῖστον τὰ ἐν αὐταῖς ἀνεκτίμητα κειμήλια, αἵτινα εἰσὶ διαμένουσι ἀλώθητα καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ καταστρέψῃ ὁ πανδαμάτωρ χρόνος.

Ἐν Κύπρῳ.

Χρ. Παπαδόπουλος.

ΒΑΣΙΛΙΚΑΙ ΜΩΜΙΑΙ

πρὸ μικροῦ ἐκτυλιχθεῖσαι ἐν τῷ ἐν Βουλὰκ αἰγυπτιακῷ Μουσεῖῳ.

(Μετὰ εἰκόνων, ὄρα σελ. 125.)

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ἔξετυλιχθησαν ἐν τῷ Αἰγυπτιακῷ Μουσεῖῳ ἐν Καίρῳ δύο περιεργῶς γόταται μωμιαί, ὧν ἡ μὲν εἶναι ἡ τοῦ βασιλεῶς Σέτιδος τοῦ Α', καὶ ἡ ἕτερα ἡ τοῦ Ῥαμοῦ τοῦ Μεγάλου, υἱοῦ αὐτοῦ. Πρὸ πέντε περὶ τοῦ ἀνεκαλύφθησαν τριακόνη μωμιαί Αἰγυπτίων βασιλέων, βασιλοπαίδων καὶ βασι-

*) Zenker, Bibliotheca Orientalis. Tom. Α'. ἐν τῷ Προλόγῳ XVIII—XLIII.

λισσῶν ἐντὸς ὑπογείου νεκροπόλεως ἐν τῇ παλαιᾷ τῶν Θηβῶν. Ἡ ἀνακάλυψις αὐτῆς ἦτο ὑπὸ ἀρχαιολογικῆν ἔσπιν σπουδαιότητα, διότι αἱ μωμιαὶ αὐταὶ ἀνήκον εἰς τοὺς διασημωτέρους ἡγεμόνας πέντε ὀλοκλήρων δυναστειῶν. Τούτων αἱ ἀρχαιότεραι χρονολογῶνται ἀπὸ τοῦ ἔτους 1700 πρ. Χρ., αἱ δὲ νεώτεραι ἀπὸ τοῦ ἔτους 1100. Τὰ εὐρήματα ταῦτα μετεκομίσθησαν ἐπιμελῶς εἰς τὸ Αἰγυπτιακὸν Μουσεῖον, ἐνθα κατέχουσι τὴν λεγομένην αἴθυσαν τῶν βασιλικῶν μωμιῶν, καὶ ἡ ἀνακάλυψις αὐτῶν μεγίστην ἐνεποίησεν ἐντύπωσιν εἰς τὸν ἐπιστημονικὸν κόσμον. Καὶ ὁ Ἑσπερος* ἀνέφερε περὶ αὐτῆς ἐν ἐκτάσει, ὡς καλῶς ἐνηνομοῦνται οἱ ἀναγνώσται αὐτοῦ, δημοσιεύσας μάλιστα καὶ τὰς εἰκόνας τῶν μωμιῶν καὶ τὴν εἰκόνα τῆς θέσεως, ἐν ἣ κατὰ σύμπτωσιν εὐρέθησαν.

Οἱ δύο ἡγεμόνες, ὧν αἱ μωμιαὶ πρὸ μικροῦ ἐξετυλιχθησαν καὶ οὗς περιεπέλεξε αἱ δύο παρατεθειμέναι εἰκόνας, ἔζησαν, ἐθαύρασαν καὶ ἀπέθανον περὶ τὸ ἦμισυ τοῦ μηροῦ τῶν χρονικῶν διαστήματων. Ὁ Σέτις Α' ἀνήλθεν εἰς τὸν θρόνον, κατὰ τὴν γνώμην τοῦ ἀρχαιολόγου Μαριέττη, ἐν ἔτει 1455 πρ. Χρ. Ἡ τοῦ δὲ ὀδύτερως ἡγεμόν τῆς μεγάλης ἢ δυναστείας καὶ ἐθαύρασαν ἐπὶ 51. Ὁ υἱὸς αὐτοῦ, Ῥαμοῦς ὁ Β', ὅστις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἀντιθαύρασαν ἐπ' ὄνοματι τοῦ γέροντος πατρὸς του, ἀνέλαθε πράγματι τὸ στέμμα ἐν ἔτει 1401, καὶ ἐθαύρασαν ἀπὸ τοῦ ἔτους τούτου ἐπὶ 67 ἔτη. Ἀμφοτέροι ἐπομένως οἱ δύο ἡγεμόνες, πατὴρ καὶ υἱός, ἔζηρον ἐπὶ τῆς Αἰγύπτου ἐπὶ 118 ἔτη. Ἀφ' οὗ ἐπὶ πάντες ἔτη αἱ δύο βασιλικαὶ μωμιαὶ μετὰ τῶν ἐνδοξῶν αὐτῶν συντερόσων διεμείναν ἐν τῷ ἐν Βουλὰκ Μουσεῖῳ κατεσκευασμένα ἐντὸς τῶν ὑελίων θηκῶν, ἐξετυλιχθησαν πρὸ ὀλίγου τῆς φροντίδος τοῦ διευθυντοῦ Μασπερὸ καὶ τῶν βοηθῶν αὐτοῦ ἡ μωμιαὶ μάλιστα τοῦ Ῥαμοῦ ἠνοιχθῆ ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ Κεδίβη καὶ τῶν μελῶν τοῦ διπλωματικοῦ σώματος· ἐπὶ ἡμέρας μετὰ τούτου ἐξετυλιχθῆ καὶ ἡ μωμιαὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Αἱ εἰκόνας ἐγένοντο κατὰ φωτογραφίαν, κατασκευασθεῖσας ἐπιτοπίως. Καὶ τὰ πρόσωπα καὶ τὰ σώματα διατηροῦνται τόσον καλῶς, ὥστε εὐκόλον εἶναι νὰ διακρίνη τις τὴν φυσιογνωμίαν τῶν δύο ἀρχαίων βασιλέων, οἵτινες τοσοῦτον ἐνδοξῶς ἐκυβέρνησαν τὴν Αἴγυπτον.

Ὅσοι σπουδαία ἦτο ἡ ἀνακάλυψις τῶν μωμιῶν τούτων, τόσο σπουδαία εἶναι διὰ τὴν ἱστορίαν καὶ ἐν γένει διὰ τὴν ἐπιστήμην καὶ ἡ ἐκτόλιξις αὐτῶν.

Τέλος προῖαν τινὰ, περιεπέλεξε τὴν νῆσον Βόρ, οἱ ὀδοιπόροι εἶδον ἐνώπιόν των τὰς καλύδας τοῦ Γονδοκόρου καὶ παρὰ τὴν ὄχθην τὰ λευκὰ οἰκήματα τοῦ αἰγυπτιακοῦ ναυστάθμου. Μετὰ τινος ὥρας ἠγυροδύθησαν εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς ὄχθης ἀπόστασιν. Ὅλοι οἱ κάτοικοι συνωθῶντο εἰς τὴν προκυμαίαν, σχηματιζομένην ὑπὸ κορυμῶν δένδρων συνδεόμενον πρὸς ἄλλους διὰ χόρτων.

ΕΝ ΤΗ ΚΕΝΤΡΩΙ ΑΦΡΙΚΗΙ.

ΚΑΤ' Ἀπρίλιον τοῦ ἔτους 1854 ὁ ὑποπρόξενος τῆς Σαρδηνίας ἐν Χαρτούμ, κ. Ἀλέξανδρος Vaudey, ὁ πρῶτος Εὐρωπαῖος, ὅστις μέχρις ἐκείνης τῆς ἐποχῆς διέμεινε ἐν τῇ πρωτεύουσῃ τοῦ Σουδάν, ἀπῆλθεν εἰς Γονδοκόρον μετὰ τοῦ ἀνεψιοῦ αὐτοῦ Ἀμβροσίου Poncet, δεκαεξαετοῦς νεανίου. Ἡ μετάβασις ἐξετελέσθη ἐπὶ δαχαβίας, μακρὰς λέμβου τοῦ Νεῖλου, παρακολουθούμενης ὑπὸ δύο ἐτέρων λέμβων. Τὰ τρία ταῦτα πλοῖα εἶχον πλήρωμα τριακόντων ἀνδρῶν. Τελιμμένους ἐπὶ τῷ προσφάτῳ θανάτῳ φίλου του τινός, φωνεῖντες κατὰ τὴν θῆραν βουβάλων, ὁ πρόξενος

ἔμεινε κεκλεισμένος τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας ἐν τῷ μικρῷ κοιτωσίῳ αὐτοῦ καὶ δὲν ἀνῆρχετο εἰς τὸ κατάστρωμα ἢ ὁσάκις ἐπρόκειτο νὰ δώσῃ διαταγὴν τινὰ εἰς τοὺς κυβερνήτας τῶν πλοιαρίων.

Ὁ πλοῦς δὲν ἦτο εὐκόλος εἰς τὴν χώραν ἐκείνην, ἐν ἣ ὁ Λευκὸς Νεῖλος χωριζόμενος εἰς διαφόρους διακλαδύσεις σχηματίζει στενοὺς τινὰς πορθμούς, πεπληρωμένους ἵπποπόταμων καὶ σχεδὸν φραττομένους ὑπὸ κλαδῶν καὶ φυτῶν ἀγρίων. Ἀλλ' ὁ πρόξενος, ἐπαγόμενος νὰ ἀφιχθῆ εἰς τὸ τέρμα τοῦ πλοῦ, παρέβλεπε πᾶν πρόσκομμα καὶ δὲν συγκατετίθετο νὰ ἐλλιμνησθῆ του. Ἐν Ῥαγιάτῃ, ἐν Ἀβου-Κούκα, ἐν Καμοῖρῃ ἀπέστειλε λέμβον πρὸς παραλαβὴν τροφῶν, ἀλλὰ δὲν ἐπέτρεψε τῷ ἀνεψίῳ αὐτοῦ ν' ἀποβιβασθῆ μετὰ τῶν ναυτῶν.

Ὁ Ἀμβρόσιος Poncet εὕρισκεν ἀρκούντως μονότονον τὴν ἐν τῷ πλοίῳ διαμονήν· ὀλίγον ἐνδιεφέρετο διὰ τὰς μεγαλοπρεπεῖας τῆς χώρας τοποθεσίας, καὶ ὁ πόθος τοῦ ἀγνώστου, ὅστις πρότερον εἰκόνη α

— 'Ιδοὺ ὁ πρεσβύτερος, εἶπεν, ὁ Ἀμθρόσιος. Ὁ νεώτερος, ὁ 'Ιούλιος, ἔπιμενεν ἐν Χαρτοῦμ καὶ θά ἔλθῃ κατόπιν. Ἀγάπα αὐτοὺς ὡς ἀγαπᾷς ἐμέ.

— Τέκνον μου, εἶπεν ὁ Ἀγγελοῦ, καλῶς ἤλθες εἰς τὴν ἀπόκεντρον ταύτην χώραν· ἔρχεσαι διὰ σκοπὸν εὐγενῆ.

Ὁ Ἀμθρόσιος συνεκινήθη ἐπὶ τῇ ἀπλῇ καὶ ἐνθέρμῳ ταύτῃ ὑποδοχῇ. Προσηθάνετο ἢ ἐν τῇ ὄν Ἀγγέλου ψυχῇ γλυκεῖαν, εὐσταθῆ καὶ μεγάλου. Ὁ Ἀγγελοῦ ἦτο ἀνὴρ νέος ἀκόμη· τὸ πρόσωπόν του, κανονικὸν καὶ περιβαλλόμενον ὑπὸ κόμης πυκνῆς καὶ μακρᾶς γενειάδος, ἐφωτίζετο ὑπὸ τῆς ζωηρᾶς φλογὸς τῶν μελάνων αὐτοῦ ὀφθαλμῶν καὶ ἐνέπνεε συμπάθειαν καὶ σεβασμὸν.

Ἡ συνδιάλεξις ἐξηκολούθησεν ὑπὸ τὴν σκηνῇ τῆς πύρνης, ἐνθα ὁ δὸν Ἀγγελοῦ ἐκάθησεν ἐν μέσῳ τοῦ θείου καὶ τοῦ ἀναψιτοῦ. Μακρόθεν ὁ λαὸς τοῦ Γονδοκόρου συνδιέλεγετο πρὸς τοὺς ναύτας τοῦ πρεζένο, οἵτινες μετὰ τῶν ὑπηρατῶν κατεγίνοντο εἰς ἀποβίβασιν καὶ τακτοποιῆσιν τῶν πραγμάτων. Ὁ πρέζενος ἐν τούτοις ἐξέφρασε τὴν ἀπόφασίν του νὰ διαμείνῃ ἐν τῇ πλοίῳ του μέχρι οὗ εὐρῆ κατάλληλον θέσιν πρὸς ἀνεγερσιν τῆς οἰκίας του.

— Καὶ σὺ, δὸν Ἀγγελοῦ, ἐξηκολούθησε λέγων, τί κάμεις ἐνταῦθα; Αἱ τελευταῖαι σου εἰδήσεις ἀρκούντως μὲ ἀνησυχᾶσαν. Σοὶ παρέχονται ἐμπόδια; Σὲ ἀνησυχοῦσιν; Εἶσαι εὐχαριστημένος ἢ ὄχι;

— Δὲν παρανοῶμαι, φίλε, ἀπεκρίθη ὁ ἱερεὺς. Ἔχω φίλους τινὰς μετὰ τῶν πτωχῶν τούτων ἀγρίων· αὐτοὶ μὲ τρέφουσιν, ἐγὼ δὲ τοὺς διδάσκω, τοὺς περιποιῶμαι. Ἀλλὰ τί νὰ κάμω; Μεμονωμένος οὐδὲν δύναμαι. Τὰ πάντα μοὶ ἐλλείπουσιν· ἐνδύματα, τροφαί, χρήματα. Ἀληθῶς ἤρχισα ν' ἀποβαρρύνωμαι. Ἄλλ' ἀφ' οὗ εὐρίσκω τόσον πιστὸν φίλον, ἐλπίζω ὅτι ἡ τύχη μου εἰσέρχεται εἰς νέαν φάσιν.

Ὁ πρέζενος τῇ ἐσφριγῆ περιπαθῶς τὴν χεῖρα. — Ἐννοῶ, εἶπεν· οἱ δουλέμποροι σὲ ἐνοχλοῦσιν· ἀλλ' ἡμεῖς θὰ φροντίσωμεν· ἔχομεν πρὸς τοῦτο πληρεξουσιότητα ἐντελῆ. Παλὸν καλὰ γνωρίζω, φίλε μου, πόσον δύναται τις νὰ βασισθῇ ἐπὶ τῶν προτοκόλλων τῆς Ἀνατολῆς· ἀλλ' ἐπὶ τέλους ἔχω ἀποστολῆν, καὶ τὴν ἀποστολὴν ταύτην θὰ ἐκπληρώσω.

— Φίλε μου, ἀπήντησεν ὁ ἱερεὺς· καλῶς γνωρίζεις ὅτι οἱ δουλέμποροι δὲν περιορίζονται μόνον εἰς σὺλληψιν τῶν μαύρων, οἵτινες περιπίπτουσιν εἰς τὰς χειρᾶς των· ἀλλ' ὅτι μεταχειρίζονται καὶ πολλὰ ἄλλα μέσα ἄτιμα. Παρουσιάζονται ὡς φίλοι εἰς κωμπολίαν τινα, ἀνακηρύττονται σύμμαχοι τῶν κατοίκων, οἰκιστοποιοῦνται τὰς ἐριδας μὲ τοὺς γείτονας, ὠθοῦσι τοὺς εὐπίστους ἀνθρώπους εἰς ῥήξεις καὶ μετὰ τὴν πάλιν συλλαμβάνουσι τοὺς ἠττηθέντας.

— Τὸ μέσον εἶναι εὐφρέας, παρατήρησεν ὁ Ἀμθρόσιος, ἀλλ' ἄτιμον καὶ κακὴν ἔχει!

— Εὐκόλον τοῖς εἶναι κατόπιν νὰ μεταβάλλωσι τοὺς αἰχμαλώτους εἰς δούλους, οὗς ἀποστέλλουσιν εἰς τὰς μεγάλας ἀγορὰς τῶν δούλων διὰ Χαρτοῦμ καὶ Σουακίμ, καὶ τοῦτο χάρις εἰς τὴν ἀνεκτικότητά των πρακτόρων τοῦ πασᾶ τῆς Αἰγύπτου.

— Καὶ ὅμως, δέχομεν αὐτὸν ὁ πρέζενος, ἡ ποταμοπολιὰ ἐπιτηρεῖται.

— Ναί, ἀλλ' ἀντὶ γιλιῶν δούλων, οὗς μετακομίζουσι διὰ τοῦ ποταμοῦ, μεταφέρουσι δεκαπέντε ἢ καὶ εἴκοσι χιλιάδας διὰ τοῦ Δαρφούρ. Συλλογίσου, φίλε, ὅτι ἐνταῦθα ἀντὶ τριάκοντα ἀγγλικῶν δελωνῶν δύναται τις ν' ἀγοράσῃ δούλον, ὃν μεταπωλεῖ ἀντὶ 500 φράγκων.

— Ἀτιμία! Ἀσυνειδησία! ἀναφώνησεν ὁ Vaudey.

— Οἱ δουλέμποροι διαφθείρουσι τὸν λαόν· ἐκμεταλλάζονται τὴν μεγάλην αὐτοῦ πεινίαν καὶ καθ' ἑκάστην παρίσταται μάρτυς σκηνῶν ἀποτροπαίων.

— Θὰ τακτοποιήσωμεν τὰ πάντα, εἶπεν ὁ πρέζενος συστέλλων τὰς ὀφρὸς του.

— Φεῦ! ἀνέκραξεν ὁ ἱεραπόστολος.

— Μετὰ δραχμαῖαν οἰωνῆν εἶπεν ὁ Vaudey·

— Πῶς δὲν ἤλθεν ὁ φίλος μας Νιγουέλλος πρὸς συνάντησιν ἡμῶν;... Πλὴν τί συμβαίνει;... Ὁρῶ;... Μὴ ἐπαθῆ τι ὁ ἀγαθὸς ἐκεῖνος ἀνθρώπος;

— Ὁ Νιγουέλλος δὲν ὑπάρχει πλέον!

— Ἀπέθανεν;... Ὁ! σήμερον εἶναι ἡμέρα κακῶν εἰδήσεων!

— Ἡεούρες ὅτι ὁ Νιγουέλλος, εὐφυῆς ἀνὴρ, ἐθεωρεῖτο ὡς ὁ ἐπιτηδεύτατος τῶν μάντεων.

— Πράγματι, ἦτο ἀμίμητος, καὶ οὐδένα ἐγνώρισα ἐφάμιλλον αὐτοῦ ἢ τὸν Χάουβαν, τὸν βασιλέα τοῦ Ὀλίβου.

— Ἀπὸ πάντε ἐτῶν, ἐξηκολούθησεν ὁ δὸν Ἀγγελοῦ, οὐδὲ σταγόνα εἶχονεν ἄλλο· ἐσοδεῖα δὲν ὑπῆρχεν· οἱ ἄνθρωποι ἀπέθνησκον τῆς πείνης. Ἐπέβαλον ἐπομένως τῇ Νιγουέλλῳ νὰ παρακαλέσῃ τοὺς θεοὺς νὰ πέμψωσιν ἀρκετὴν τροφὴν πρὸς ἀποτροπὴν τῆς διειγῆς ἑρσείας. Ὁ Νιγουέλλος ἐζήτησεν ὡς ἀμοιβὴν εἴκοσι θόακ, οὗς καὶ ἔλαθεν· ἀλλ' ἡ τροφὴ δὲν ἤρχετο. Τότε κατέφυγον οἱ ἄνθρωποι εἰς μέσα βετικώτερα, ἀφ' οὗ τὰ θῶρα οὐδὲν ἴσχυον, καὶ θέλοντες νὰ ἐκδικηθῶσι κατὰ τοῦ μάγου...

— Τὸν ἐδολοφόνησαν; — Τῇ ἐσχιζαν τὴν κοιλίαν καὶ ἐρριψαν τὸ πτωμά του εἰς τὸν ποταμόν. Ὁ δῆμιός του ἐκληρονόμησε καὶ τὴν ματικὴν του ῥάβδον. Βροχὴ δὲν ἔπεσον ἀλλὰ ἡ κοινὴ γνώμη εἶχεν ἱκανοποιηθῆ, ὡς λέγουσιν οἱ Εὐρωπαῖοι.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἐλαφρὰ λέμβος διηυβήθη πρὸς τὴν θαλασσίαν· ἐν τῇ λέμβῳ εὐρίσκατο εἰς τῶν ἀρχηγῶν τῆς φυλῆς τῶν Βάρρου· ἦτο ἀνὴρ ὑψηλοῦ ἀναστήματος, φορῶν παλαιὸν χιτωνίσκον κίτρινον μὲ ἀργυρὰ κομβία καὶ περικοσμούμενος διὰ ψελλίων ἐξ ἐλεφαντόδοντος, περιδερμαῖον ὑελίνων καὶ δακτυλιδίων ὀρειγαλκίνων. Τρία ἐγγεγυρίδια ἐντὸς θήκης ἐκ δέρματος κροκοδείλου ἐκρέμαντο ἀπὸ τῆς ζώνης. Ἐπὶ τῆς ἐξυρισμένης αὐτοῦ κεφαλῆς ἐκυματίζον ὀκτὼ ἢ δέκα περὰ στρουθοκαμήλου ἀποτελοῦντα εἶδος διαδήματος· ἐπὶ τῶν ὤμων του ἐκρέματο ἀσπίς ὡσεὶδὴς ἐκ καλῶν πλεκτῶν χρωμάτων ἐρυθροῦ καὶ κυανοῦ.

Ὁ μαῦρος ἀρχηγὸς ζητήσας τὴν ἄδειαν ἀνῆλθε τὴν κλίμακα, ἐπλησίασε τοὺς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ἐποποθέτησεν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους μικρὸν ἐρυθρὸν σκίμποδα, ὃν μεθ' ἑαυτοῦ ἔφερε, καὶ ἐκάθησεν· εἶτα δὲ ἐξαγαγῶν καπνοσύριγγα ἤρξατο καπνίζων οἰωνηλῶς.

Ὁ πρέζενος ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Ἀγγελοῦ, εἶπεν·

— Τίς εἶναι οὗτος;

— Εἶναι ὁ Μέδης, ὁ βασιλεὺς τῆς χώρας· μέγας πολεμιστὴς. Οὗτος εἶναι ὅστις ὅπως ἐκδικηθῆ κατὰ ἐμπόρου βασιάναντος αὐτὸν· κατέκαυσε καὶ ἐλεηλάτησεν τὸ χωρίον Ὀλίβου, ἀφῆσας ἀνάπαυον μίαν μόνον οἰκίαν.

— Καὶ τί ζητεῖ ὁ Μέδης;

— Ὁ ἀφρικανὸς ἡγεμὸν ἀπήντησεν ἀποτόμως·

— Ὁ Μέδης θέλει βραχί.

— Ὁχι· ἡ βραχὴ εἶναι ποτὸν διαταράττον τὸν ἐγκέφαλον καὶ πρέζενον φρενοβλαθεῖας.

— Ἐγὼ εἰς ἀντάλλαγμα θὰ σοὶ φέρω πρόβια.

— Πρόβια θὰ εὖρον ἀλλαχῶς.

Ὁ μαῦρος ἐξηκολούθησε καπνίζων οἰωνηλῶς· εἶτα δὲ προσέθηκε·

— Δέκα πρόβια διὰ μίαν φιάλην βραχί.

— Ὁχι· σοὶ προτείνω καλλίτερον τέσσαρας φιάλας οἴνου...

— Δι' ἐν ποτήριον βραχί.

— Ὁχι· εἶσαι μέθυσος· οὐδὲν σοὶ δίδω.

— Οὕτω φέρονται πρὸς τὸν βασιλέα Μέδην; Καλὴν νύκτα!

Ἡ γέρθη ἀπαθὴς κατὰ τὸ φαινόμενον ὡς ὅτε προσῆλθε καὶ κατῆλθεν εἰς τὴν λέμβον του χωρὶς νὰ προσφέρῃ λέξιν.

— Ἔχεις ἀδικον, Ἀλέξανδρε, εἶπεν ὁ δὸν Ἀγγελοῦ· ἀποκτᾷς ἐχθρὸν ἐπικινδύνου.

— Μοὶ εἶναι ἀδιάφορον· δὲν θέλω νὰ φανώμαι ὅτι ὑποχωρῶ ἐνώπιον ἀπειλῆς.

Τὸ Γονδοκόρον ἦτο πρὸ ὀλίγων ἐτι ἐτῶν τὸ ἄκρον τοῦ γνωστοῦ κόμου. Ἡ πόλις αὐτῆ σὺγκριταὶ ἐκ καλυθῶν μετὰ στέγης κωνικῆς, ὁμοιοζουσα πρὸς μεγάλας κυψέλας καὶ κειμένον ἀμφιθεατρικῶς ἐπὶ ὑψώματος ὀλίγον ἀπέχοντος τῆς ὄχθης τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐπιστεφομένου ὑπὸ πυκνῶν δένδρων. Καίτοι τὸ Γονδοκόρον κατὰ τὸν εἰ. θαμῶν βορείου πλάτους πρὸς 29' μῆκους καὶ ἀπέχει τοῦ Χαρτοῦμ 300 χιλιόμετρα, ὅσα καὶ ἀπὸ τοῦ Ζανζιβάρ. Τὸ κλίμα εἶναι θερμώτατον καὶ εἰς ἄκρον νοσοδᾶς καὶ τοῦτο συνεπεία τῶν ἐλκῶν τῶν περιβαλλόντων τὸν Λευκὸν Νεῖλον. Εἰς ἀπόστασιν εἴκοσι περίπου χιλιόμετρων αὐτὰ ὄρεον περικυκλῶ τὴν πεδιάδα· πρὸς βορρᾶν φαίνονται τὰ ὄρη Λόδο, Κερὰ καὶ Λογοῦκ, καὶ πλησίον τούτου εὐρίσκονται οἱ μεγαλοπρεπεῖς καταρράκται τοῦ Γάρβου.

Αἱ οἰκίαι τῶν ἐγγυρίων ἐν Γονδοκόρῳ εἶναι πρότυπα καθαρῆς ἀσπιδότητος. Ἐκαστὴ οἰκογένεια ἔχει τὴν οἰκίαν τῆς περιβαλλομένην ὑπὸ πυκνοῦ κήπου καὶ περιέχουσαν μεγάλην αὐλὴν ἀμυγδαλίαν καθαρῶτα πάντοτε διατηρουμένην. Περὶ τὴν αὐλὴν κείνται τὰ διάφορα παραρτήματα καὶ αἱ ἀποθήκαι, κατεσκευασμένα ἐκ καλῶν ἐντεχνώτατα πεπλεγμένων καὶ ἔχουσαι προσεγγούσαν τὴν στέγην, ὅπως προφυλάξῃ τὸ οἶκμα ἀπὸ τῶν καυστικῶν τοῦ ἡλίου ἀκτίνων.

Ὁσάκις μέλος τι τῆς οἰκογενείας ἀποθνήσκει, θάπτεται ἐντὸς τῆς αὐλῆς· οἱ διάφοροι τάφοι διακρίνονται διὰ πασσάλων, ἐφ' ὧν ἐμπίθνεται κρανία θῶν μετὰ τῶν κεράτων αὐτῶν, ἄνωθεν τῶν ὁποίων εὐρίσκονται ὡς κόμημα περὰ ἀλέκτορος.

Ὅλοι οἱ ἄνθρωποι φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν τὰ ὄπλα των, τὴν καπνοσύριγγά των καὶ τὸν σκίμποδά των· ἀνήκουσι δὲ εἰς τὴν φυλὴν τῶν Βάρρου. Ἡ ρίς των δὲν εἶναι πλατεῖα οὐδὲ τὰ χεῖλη των παχέα· τὰ χαρακτηριστικὰ εἶναι ὀμαλά, ἀλλ' ἡ κόμη εἶναι βουστρωδῆς, καὶ τοῦτο εἶναι τὸ μόνον γνώρισμα τῆς ἀραβικῆς των καταγωγῆς. Τὸ στήθος, τὰ πλευρὰ καὶ τὰ νῶτά των εἶναι ἐξωγραφημένα, ὡστε φαίνονται κεκαλυμμένα ὑπὸ λεπίων ἰχθύων, μάλιστα ὅταν οἱ ἄνδρες ἀλείφονται διὰ ἐρυθροῦ χρωματος, ὅπερ εἶναι τὸ ἄκρον ἄκρον τοῦ συρμού. Ἡ κεφαλὴ τῶν ἀνδρῶν εἶναι ἐξυρισμένη ἐκτὸς μικροῦ βουστρώχου ἄνωθεν, ὅπου ἐμπίθνεται ὅσο ἢ τρία περὰ. Αἱ γυναῖκες ἔχουσι τὴν κεφαλὴν ἐντελῶς ἐξυρισμένην· φοροῦσι δὲ μικρὸν καὶ κομψώτατον ἐμπρόσθιον χιτῶνα καὶ ὄπισθεν οὐρᾶν θερματίνην ἢ ἐκ δάμβακος.

Οἱ Βάρρου θεωροῦνται ὡς οἱ ἐπιτηδεύτατοι ὄλων τῶν παροχθίων κατοίκων τοῦ Λευκοῦ Νεῖλου· μεθύουσι συχνότατα διὰ τοῦ ἐγγυρίου αὐτῶν ζύθου, τοῦ καλουμένου μερίσα. Οἱ ἀρχηγοὶ αὐτῶν φέρουσι ὡς ἐπωμίδα τὸ κάλυμμα χελώνης. Ὁσάκις θέλουσι νὰ συγκαλέσωσι τὸν λαόν, κρούουσι μεγάλα τύπανα καλούμενα νογαρά. Τὸ μόνον νόμισμα ὅπερ

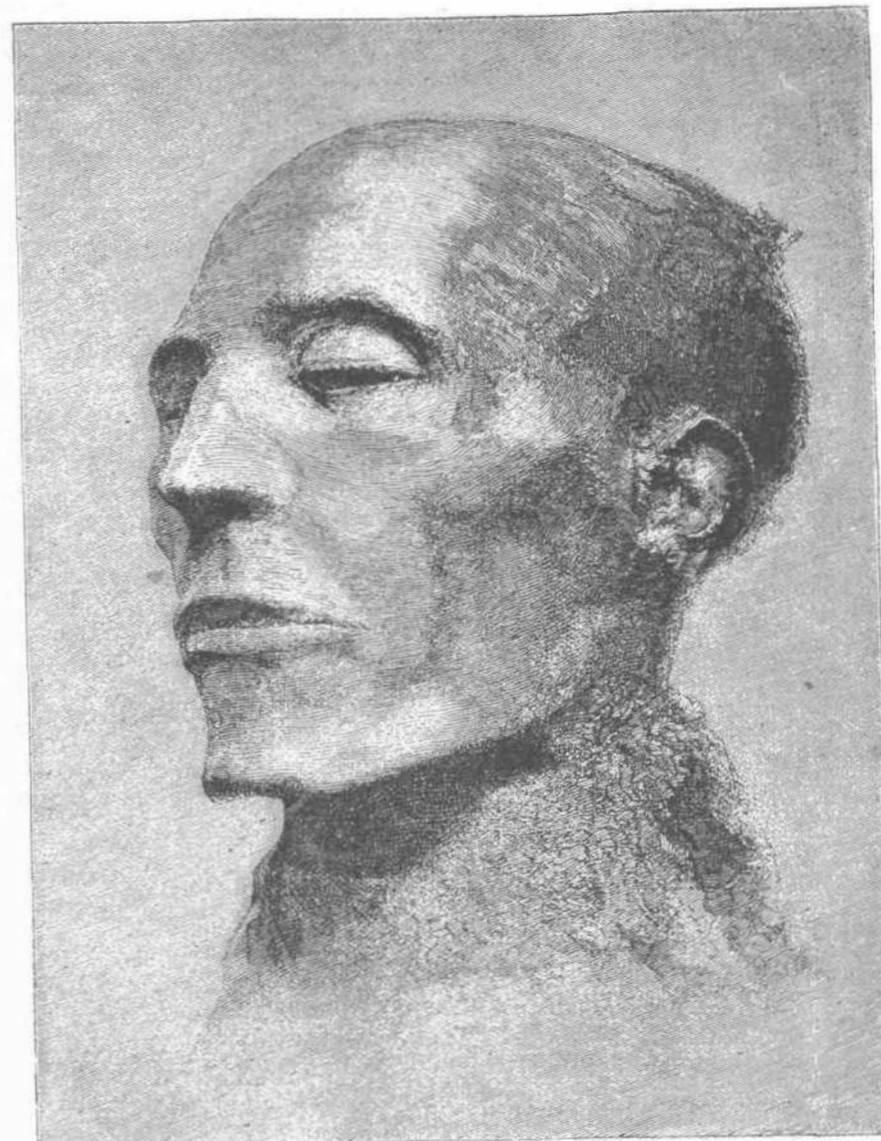
γνωρίζουσι εἶναι τὰ κτήνη, ἀγαπῶσιν ὅμως τὰ θέλινα ἀντικείμενα. Ἡ πεινία των εἶναι μεγάλη, καθίσταται δὲ πολλὰκις τσαούτη, ὡστε ἐνίοτε μητέρες ἀποθνήσκουσι τῆς πείνης καὶ μὴ δυνάμεναι νὰ θρέψωσι τὰ τέκνα των, τὰ ρίπτουσι εἰς τὸν Νεῖλον ὅπως τὰ προφυλάξωσιν ἀπὸ τὰ θείνα τῆς πείνης.

* * *

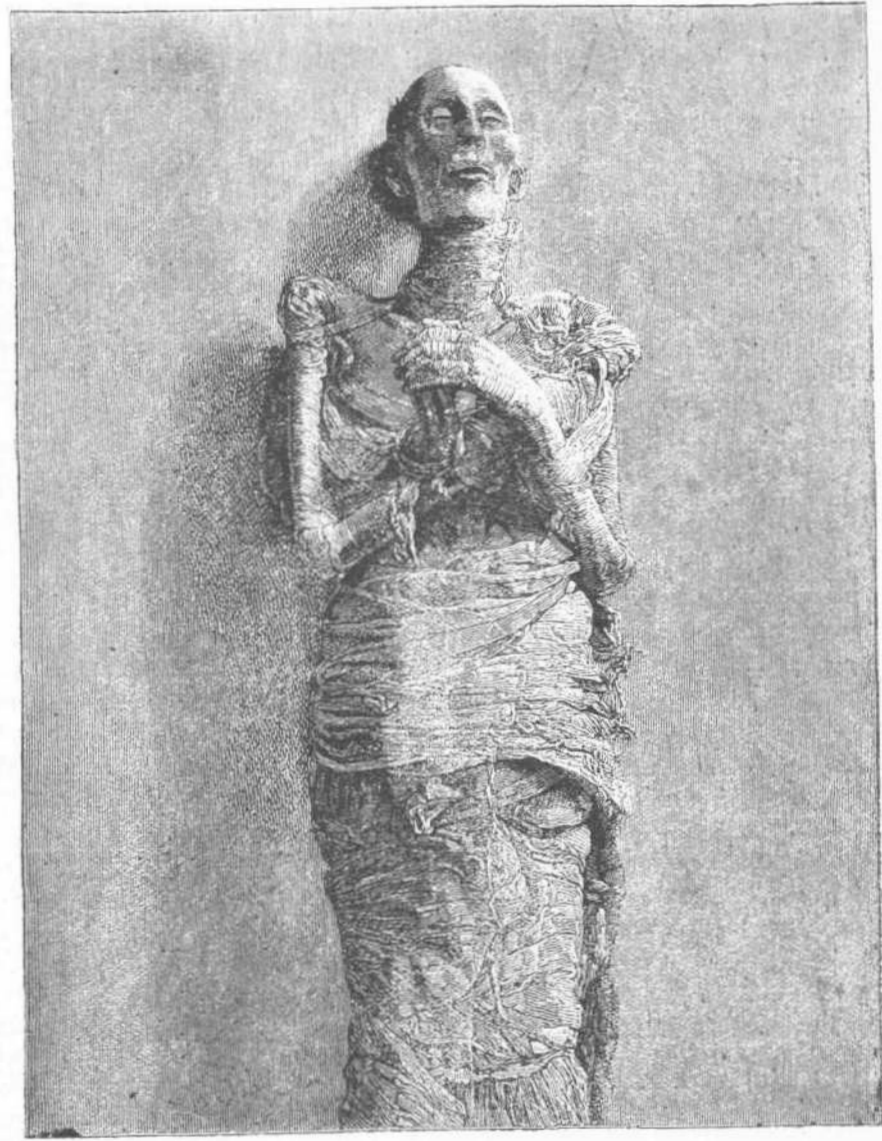
Τὴν ἐπιόυσαν ὁ δὸν Ἀγγελοῦ καὶ ὁ Ἀμθρόσιος Poncet ἐπιστρέφοντες ἐκ τινος ἐκδρομῆς εὐρον τὸν πρέζενον πολυάσχολον. Οἱ ἄνθρωποι τοῦ εἶχον ἀποβίβασιν ἐπὶ τῆς ὄχθης κιβώτια

— Αἱ! τίς ἐνδρεύεται νὰ ἐπιτεθῆ καθ' ἡμῶν;... Ὁ Μέδης ἴσως; εἶπεν ὁ Vaudey γελῶν... Ἄς δοκιμάσῃ. Ἔχω ἔκει πυροβόλον ἰσχυρόν καὶ εἴκοσι τουφέκια. Ἄρκομαι νομίμως ταῦτα πρὸς ἀπόκρουσιν χιλιῶν καὶ πλέον μαύρων!...

(Ἔπεται συνέχεια.)

ΜΩΜΙΑ ΣΕΤΙΔΟΣ Α΄.

ΜΩΜΙΑ ΡΑΜΣΗ Β΄, ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ.

οἴνου, δέματα ὑελίνων ἀντικειμένων καὶ διάφορα παρῆλια· κατεσκευάσθη δὲ μέγαν φράκτιν καὶ παράπηγμα, ὅπως ποσοθεθῶσι τὰς πραγματείας των. Ὁπλισμένοι τινὲς στρατιῶται ἐφρουροῦν παρὰ τὸ παράπηγμα ἐκδιώκοντες ἐκεῖθεν τοὺς περιέργους ἄνδρας, οἵτινες περὶ αὐτὸ συνωθοῦντο.

— Τί ἀπέκαμες; ἠρώτησεν ὁ ἱεραπόστολος τὸν φίλον του.

— Τὰ πάντα ἐτακτοποιήθησαν. Αὐριοῦν θὰ ἐκλέξωμεν τὴν θέσιν, ἐν ᾗ θ' ἀνεγείρωμεν τὸ ἀνάκτορον μας, ἀπήντησε μειδιῶν ὁ πρέζενος. Ἀπέστειλα τὸν Χαμῆν εἰς Λούγουλον, ἐνθα εὐρίσκαται μεγάλη ἀγορὰ ἐλεφαντοδόντων. Ἐκεῖ διηυβήθησάν καὶ ὄλοι οἱ ἔμποροι ὤμων. Ἰδὲ, ὄλοι των αἱ λέμβοι ἀπέπλευσαν.

— Πράγματι, ἀπήντησεν ὁ Ἀγγελοῦ ἀπορῶν· ὄλοι ἀνεγώρησαν. Ἐν περιπτώσει ἐπιθέσεως ἐχθρῆς δὲν ἔχομεν οὐδεμίαν θογήβειαν.

Η ΔΙΟΧΕΤΕΥΣΙΣ ΤΩΝ ΥΔΑΤΩΝ ΤΗΣ ΠΗΓΗΣ ΚΑΛΑΚΑΝΑ ΕΝ ΝΕΟΧΩΡΙΩ ΤΗΣ ΧΙΟΥ.

Ὁὐδὲν σεμνότερον καὶ ἀγιώτερον τῆς πατριδος, εἶπεν ὁ θεῖος Πλάτων. Ἐπομένως καὶ οἱ ὑπὲρ τῆς πατριδος αὐτῶν μεριμνῶντες καὶ τὴν πατρίδα αὐτῶν ὑπερτεροῦντες καὶ εὐεργετοῦντες εἶναι ἄξιοι παντὸς ἐπαίου. Τοιοῦτος πατριώτης ὄντως σεβαστὸς ἀπεδείχθη ὁ ἐν Μασσαλίᾳ διαμένων ὁμογενὴς Κύριος Ἐμμανουὴλ Ν. Πρασσακάκης, ὅστις φιλοτιμῶν χορηγίᾳ διωχέτευσεν τὰ ἄφθονα ὕδατα τῆς πηγῆς "Καλακανᾶ" εἰς τὴν κωμπολίαν Νεοχωρίου τῆς Χίου, τῆς πολυπαθοῦς αὐτοῦ πατριδος. Μέχρι τοῦδε οἱ κάτοικοι τοῦ Νεοχωρίου ἀπορία χρημάτων δὲν εἶχον κατορθῶσαι τὴν εὐεργετικὴν ταύτην διοχέτευσιν. Ὁ κ. Ἐμμ. Πρασσακάκης μαθὼν τοῦτο καὶ ἐννοῶν πόσον ἀγαθὴν πρόβιον θ' ἀπέβαινε διὰ τὴν πατρίδα του

ὄλας ἐξακοσίων πενήκοντα μέτρων, κατεσκευάσθησαν δὲ καὶ δύο κρήναι, ὧν ἡ μὲν μονόκρουνος ἦ δὲ τετράκρουνος. Μετὰ τὴν τοποθετήσιν τῶν σωλῆνων ἐγένοντο αἱ δοκιμαί, αἵτινες ἀπέδειξαν τὴν πλήρη ἐπιτυχίαν τοῦ ἔργου, καθότι τὰ ὕδατα διωχέτευσθη ἀφθονα καὶ ὀρηκτικὰ πρὸς μεγίστην τῶν κατοίκων γαράν. Ὀλίγας ἡμέρας θραδύτερον ἐτελέσθησαν καὶ τὰ ἐπίσημα ἐγκαινία τῶν ὑδάτων ἐπὶ παρουσίᾳ τοῦ ἀντιπροσώπου τοῦ σεβ. εὐεργέτου κ. Πρασσακάκη, κ. Σκ. Μαγκανᾶ, τοῦ πρεζένο τῆς Ἐλλάδος κ. Π. Μασσαράχα, τοῦ γυμνασιάρχου Χίου κ. Γ. Ζολώτα, τῶν καθηγητῶν τοῦ Γυμνασίου καὶ πλήθους λαοῦ. Κατὰ τὴν τελευταίαν ταύτην ἀπήγγειλε κατάλληλον τῇ περιστάσει ὁ κ. Σκ. Μαγκανᾶς, παραδούς τὰς κρήνας ἐντολῇ τοῦ κ. Πρασσακάκη εἰς τοὺς κατοίκους τοῦ Νεοχωρίου, ὧν τὴν εὐγνωμοσύνην ἐξέφρασε δι' ὀλίγων ἄλλ' ἐκφραστικῶν λέξεων ὁ κ. Δ. Μικροδῶδης. Περὶ τὴν μεσημέριαν ὁ ἐκ τῶν

προϋχόντων του Νεοχωρίου κ. Γεώργιος Αιμίλιος παρέθεσε γεύμα εις όλους τους προσκεκλημένους, οτινες προέπιον εν εδθυμία υπέρ του φιλογενούς ευεργέτου του χωρίου κ. Έμμ. Πρασσακάκη, ού τὸ ὄνομα μετ' εὐγνωμοσύνης θέλουσιν ἀναφέρει καὶ αἱ μέλλουσαι γενεαί.

Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΓΛΩΣΣΩΝ.

Τὸ ζήτημα περὶ τῆς καταγωγῆς τῶν γλωσσῶν εἶναι ζήτημα ἐπασχολῆσαν κατὰ καιροὺς πολλοὺς ἐμβριθεῖς ἐπιστήμονας. Ὁ Ἡρόδοτος ἀναφέρει ὅτι ὁ Ψαμμήτιχος, βασιλεὺς τῆς Αἰγύπτου, παρέδωκεν εἰς ποιμένα δύο θρέψη ἀρτιγέννητα μετ' τὴν ἐντολὴν νὰ τὰ διαθρέψῃ διὰ αἰῶν, νὰ ἐμποδίσῃ αὐτὰ ἀπὸ τοῦ ν' ἀκούσωσι φθόγγον τινὰ καὶ νὰ σημειώσῃ μετὰ προσοχῆς τὴν πρώτην λέξιν, ἣν ἤθελον προφέρει. Κατὰ τὴν παράδοσιν ἡ πρώτη αὕτη λέξις ἦτο θέκος, ὅπερ κατὰ τὴν φρυγίαν διὰ λεκτον ἐσήμαιεν ἄρτον. Ἐκ τούτου ἐξήχθη τὸ συμπέρασμα ὅτι ἡ φρυγία ἦτο ἡ πρώτη γλώσσα τοῦ κόσμου. Οἱ τὴν γνώμην ταύτην παραδεχθέντες ἐλησμόνησαν ὅτι τὸ θέκος προήρχετο ἐκ ρίζης σημαίνουσας ψήνειν καὶ διατηρηθῆναι μέχρι σήμερον ἐν τῇ γερμανικῇ γλώσσῃ (backen), ἐπομένως ὅτι προϋποθέτει προηγουμένως ἰδέας ἀλεύρου, πυρῆς, κλιθῆου. Τὴν δοκιμὴν τοῦ Ψαμμήτιχου ἐποίησατο καὶ ὁ αὐτοκράτωρ Φριδερίκος Β', καὶ θραδύτερον ὁ Ἰάκωθος Δ' τῆς Σκωτίας καὶ εἰς τῶν Μογγόλων αὐτοκρατόρων τῶν Ἰνδιῶν. Ἐννοεῖται ὅτι ἐκάστη δοκιμὴ ἔδωκε καὶ διάφορον ἀποτέλεσμα.

Ἐπὶ τῶν ἡμερῶν ἡμῶν ἡ ἔρευνα ἐγένετο ἐπὶ τὸ ἐπιστημονικώτερον διὰ τῆς συγκρίσεως τῶν διαφόρων γλωσσῶν καὶ διὰ τῆς κατατάξεως αὐτῶν εἰς οἰκογενεῖας, ἐξ ὧν ἐσχηματίσθησαν τρία συμπλέγματα γλωσσῶν ἀντιστοιχοῦντα πρὸς τρεῖς διαφόρους ἐποχάς, καθ' ἃς ἡ γλώσσα ἀνεπτύχθη. Καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῃ ἐποχῇ, ἥτις ἀντιπροσωπεύεται καὶ σήμερον ἐστὶ παρὰ τῶν Κινέων, ἐκάστη ἰδέα ἀντιστοιχεῖ πρὸς μίαν ρίζαν μονοσύλλαβον. Ἡ αὕτη ρίζα ἐκφράζει π. χ. μέγας, μεγαλεῖον, μεγαλοπρεπῆς, ὕψιλος, καὶ ἡ σημασία τῆς λέξεως ἐξαρτᾶται ἀπὸ τῆς θέσεως, ἣν κατέχει αὕτη ἐν τῇ φράσει. Ἐν τῇ δευτέρῃ ἐποχῇ αἱ ρίζαι συγχολλῶνται καὶ σχηματίζουσι λέξεις ἐκφραζούσας ἰδέας συμπλέκτους. Τέλος δὲ ἐν τῇ τρίτῃ ἐποχῇ, τῇ τῶν εὐστράφων γλωσσῶν, ρίζαι τινὲς ἀπόλλυσι πᾶσαν ἰδίαν ἔνοιαν καὶ χρησιμεύουσιν ἐνούμεναι πρὸς ἄλλας λέξεις εἰς ἔκφρασιν ἐνοιωτῶν σχετικῶν τοιαῦτα εἶναι τὰ σχήματα τῶν κλίσεων καὶ πτώσεων.

Ἐπομένως τὸ κύριον ζήτημα εἶναι, πῶθεν παρήχθησαν αἱ ρίζαι τῶν μονοσύλλαβων γλωσσῶν. Βάσιν πρὸς τοῦτο οὐδεμίαν ἔχομεν καὶ πρέπει νὰ κρίνωμεν ἐξ ὑποθέσεως, καθότι αἱ ρίζαι ἂς εὐρίσκομεν εἰς τὰς σημερινὰς γλώσσας εἶναι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα διάφοροι τῶν ἀρχικῶν, καὶ κατὰ τὸ διάστημα τῶν αἰώνων ὑπέστησαν ἀλλοιώσεις μεγάλας καὶ μάλιστα ἀφ' ἧς ἐποχῆς οἱ ἄνθρωποι ἤρξαντο ἐκφράζοντες τὰς ἰδέας τῶν διὰ φθόγγων καὶ τῆς ἐποχῆς, ὅτε ἡ γραφὴ ἤρξατο καταγράφουσα τοὺς φθόγγους τούτους.

Γενικῶς παραδεχόμενον εἶναι ὅτι ἡ ὀνοματοποιία μεγάλως ἐπέδρασεν εἰς τὴν ὀνομασίαν τῶν ζώων. Τί φυσικώτερον ἢ νὰ ὀνομάσῃ τις γαλῆν μιάου ἢ πετεινὸν κικερικί; Φωναί τινες ἐπίσης, ἔμφυτοι αὐτὰ οὕτως εἰπεῖν, ἐχρησίμευσαν πρὸς ἔκφρασιν αἰσθημάτων τινῶν, οἷον

τῆς χαρᾶς, τῆς θλίψεως, τοῦ πόνου, τῆς ἐκπλήξεως· οὕτως ὁ Ἄγγλος Φ. Τυλορ ἀναφέρει ὅτι αἱ γυναῖκες τῶν νήσων Φίτση φοβοῦμενα φωνάζουσι oile, ὅπερ παρήγαγε τὸ ῥήμα oille τὸ σημαῖνον θρηγεῖν καὶ ἔχον ἀναλογία πρὸς τὸ λατινικὸν ululare. Ἄλλ' ὅποια καὶ ἂν ᾖναι ἡ παραγωγικὴ δύναμις ἡ ἀποδιδομένη εἰς τὰς ἀρχικὰς ρίζας πρὸς σχηματισμὸν νέων λέξεων, ἐκφραζουσῶν νέας ἐννοίας διὰ τῆς συσχετίσεως ἄλλων ἰδεῶν, οὐχ ἤττον δυσκολώτατον ἀποβαίνει νὰ ἐννοήσωμεν πῶς οἱ πρώτοι ἄνθρωποι ἤδυνήθησαν νὰ ἐκφράσωσι διὰ φθόγγων οὐχὶ τὰς σκέψεις τῶν ἀλλὰ καὶ μόνον τὰς ἐντυπώσεις τῶν αἰσθησῶν τῶν.

Τὸ ζήτημα τοῦτο, ἐπασχολῆσαν ἐπὶ χρόνον ἱκανὸν ἕνα τῶν ἐμβριθεστέρων γλωσσολόγων τοῦ αἰῶνός μας, τὸν Max Müller, οὕτως ἐτέθη· "Ἐάν ἤθελέ τις ἐρωτήσει ἡμᾶς πῶς αἱ εἰκόνες, αἱ ἀποτυπούμεναι ἐν τῇ βίβῃ τοῦ ἡμετέρου ὀφθαλμοῦ, καὶ πῶς ἔλα τὰ αἰσθημὰτα ἡμῶν ἠδύναντο νὰ ἐκφρασθῶσι διὰ φθόγγων, καὶ πῶς οἱ φθόγγοι οὗτοι ἤθελον μεταδώσει καὶ εἰς τοὺς ἄλλους τὰς ἡμετέρας ἐντυπώσεις, ἤθελομεν θεθεῖαις θεωρῆσαι τὴν ἐρώτησιν ταύτην ὡς προερχομένην ὑπὸ παράφρονος τινος, ὅστις ἀναμνησθὼν ἄγχατα πράγματα ἤθελε μεταβάλλει τὸ χρῶμα εἰς ἦχον καὶ τὸν ἦχον εἰς ἰδέαν." (Ἡ ἐπιστήμη τῆς γλώσσης σελ. 370.)

Ἰδού πῶς ὁ σοφὸς καθηγητῆς διαβλέπει τὴν πιθανότητα τῶν μυστηριωδῶν τούτων μεταμορφώσεων·

"Ἦρχεται ἐν τῇ φυσικῇ κόσμῳ γενικὸς σχεδὸν νόμος, ὅστις λέγει ὅτι πᾶν τὸ κρούμενον ἀποδίδει ἦχον. Ἐκάστη οὐσία μεταδίδει ἰδιαιτέρον ἦχον. Τὴν γνησιότητα ἡ καθαρότητα τῶν μετᾶλλον γνωρίζομεν ἐκ τοῦ ἦχου, ὃν παράγουσι, ὃν ἔκ τῆς ἀπαντήσεως, ἣν δίδουσι ἡμῖν. Ὁ χρυσοὺς ἀντηχεῖ ἄλλως ἢ ὁ ἀρείχαλκος· τὸ ῥύλον ἄλλως ἢ ὁ λίθος. Ὁ αὐτὸς νόμος ἐφαρμόζεται καὶ εἰς τὸν ἄνθρωπον, τὸ λεπτότερον τῶν πλασμάτων τῆς φύσεως. Καὶ ὁ ἄνθρωπος ἀντηχεῖ· ἐν τῇ ἀρχικῇ αὐτοῦ καταστάσει ὁ ἄνθρωπος δὲν εἶχε μόνον τὴν δύναμιν νὰ ἐκφράξῃ τὰς ἐντυπώσεις ἡ τὰ αἰσθημὰτα του διὰ φωνῶν καὶ κραυγῶν, ὡς τὰ ζῶα· ἀλλ' εἶχε καὶ τὴν ἱκανότητα νὰ δίδῃ ἑναρθρὸν ἔκφρασιν εἰς τὰς ἐντυπώσεις τοῦ νοῦς του. Ἡ ἱκανότης ἡ ἡ δύναμις αὕτη ἦτο ἔμφυτος, ἦτο δύναμις διανοητικῆ, ἰσχυρωτέρα πάσης ἄλλης. Καὶ ὅσον μὲν ἡ δύναμις αὕτη ἦτο ἔμφυτος, ἡ γλώσσα ἀνήκεν ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν κύκλον τῆς φύσεως. Ἄλλ' ὁ ἄνθρωπος ἀπόλλυσι τὴν ἔμφυτον ταύτην δύναμιν ἅμα αὕτη καθίσταται αὐτῇ περιττῇ, καὶ αἱ αἰσθήσεις του μαθαίνονται ἅμα δὲν τὰς γυμνάζει. Οὕτω καὶ ἡ παραγωγικὴ δύναμις ἡ δίδουσα ἑναρθρὸν ἔκφρασιν εἰς τὰς ἐντυπώσεις τοῦ νοῦς ἡμῶν κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν ἐμφάνισιν ἐξηφανίσθη ἅμα ἔλειψαν τὰ παράγοντα αὐτὰς ἀντικείμενα. Κατὰ τοὺς πρώτους αἰῶνας τῆς ἀνθρωπότητος ὁ ἀριθμὸς τῶν τοιούτων φωνητικῶν τύπων ἦτο ἄπειρος θεθαίως. Βαθμηδὸν δὲ καὶ κατ' ὀλίγον τὰ συμπλέγματα τῶν κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤττον συνωμῶν ριζῶν συνεχωθεύθησαν εἰς ἕνα τύπον ὀρισμένον."

Ταῦτα λέγει ὁ περιώνυμος Müller, ὅστις ἔδωκε σπουδαίαν ὠθησιν εἰς τὴν μελέτην τοῦ ἐνδιαφέροντος τούτου ζητήματος.

ΝΕΟΣ ΠΡΩΤΕΥΣ.

Ἡ Παρισίαις ἐπασχολεῖ κατ' αὐτὰς τοὺς ἐπιστημονικοὺς κύκλους, καὶ ἰδίως τοὺς φυσιολόγους, ἀνὴρ παρουσιάσων ὄλιγα ἔκτακτα φαινόμενα. Ὁ ἀνὴρ οὗτος, ἐντελής καθ' ὅλα εἰς τὰς ἀναλογίας τοῦ σώματος, ἔχει μὴ καὶ νεῦρα τόσον ἀλλόκοτα καὶ εὐστροφα, ὥστε δύναται νὰ μεταβάλλῃ μορφήν κατὰ τὸ δοκοῦν. Καὶ οἱ ἐξοχώτεροι τῶν φυσιολόγων δὲν δύναται νὰ ἐξηγήσωσι τοῦτο. Ὁ ἀνὴρ εἶναι Γάλλος, καὶ τριακονταετῆς περίπου, τὸ ἐπάγγελμα δὲ ἀρτοποιός. Τὸ ἀνάστημά του δὲν εἶναι ὑψηλόν, ἀλλ' οἱ μῦς του εἶναι ἀνεπτυγμένοι ὡς οἱ μῦς ἀβλητοῦ. Τὸ παραδοξότερον εἶναι ὁ ἐσωτερικὸς ὀργανισμὸς του, ὃν οἱ ἱατροὶ ἐπισταμένως ἐξήτησαν. Ὁ διάσημος φυσιολόγος Quatrefages, ἐνώπιον τοῦ ὁποίου ἐξετέλεσεν ὁ νέος οὗτος Πρωτεύς τὰς ἀλλοιώσεις του, διεγείρει αὐτὰς ὡς ἐξῆς. Καὶ πρῶτον μὲν ὁ ἀνὴρ δι' ἀποτόμου καὶ ἀοράτου συστολῆς τῶν μυῶν ἐδῶκεν εἰς ὄλον τοῦ τὸ σῶμα τὴν σκληρότητα μαρμαρίνου ἀγάλματος· ἐν τοιαύτῃ καταστάσει ἡ κοιλία του, ἣν ὁ φυσιολόγος ἐπέκρουσεν, ἔδωκεν ἦχον ὡσεὶ ξύλου. Μετ' ὀλίγον τὸ ἄγαγμα ἀνέλαθε πάλιν ζωῆν καὶ ἀνευ μεταβάσεως τινος ἤρξατο κινεῖν ἄνω καὶ κάτω ὅλα του τὰ σπλάγχνα, τὰ ὅποια κατὰ τὴν θέλησιν του ποτὲ μὲν ὤθει πρὸς τὰ κάτω καὶ ἐλάμβανε μορφήν ὑπερσάρκου ἀνθρώπου, ποτὲ δὲ ἀνέστυρε πρὸς τὰ ἄνω ὑπὸ τὸν θώρακα καὶ ἐπαρουσίαζε μορφήν σκελετοῦ· τότε δὲ διὰ τοῦ λεπτοῦ τῆς κοιλίας δέρματος δύναται τις νὰ μετρήσῃ διὰ τῶν δακτύλων ἐν πρὸς ἕν ὅλα τὰ ὅστα τῆς σπονδυλικῆς στήλης. Ἡ ἀσφὺς τοῦ ἀνδρὸς δύναται νὰ περιελισθῇ ἐντὸς κύκλου 80 ἐκατοστομέτρων περιφερείας. Ὁ Quatrefages παρεκάλει τὸν ἀλλόκοτον τοῦτον ἄνθρωπον νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς μεταμορφώσεις του ἐνώπιον φίλου του ἱατροῦ, ὅστις ἔμεινεν ἐμβρόντητος κατ' ἐξοχὴν ἐπὶ τῇ θέᾳ τῆς εἰς σκελετὸν μεταμορφώσεώς του. Ἰδὼν ὁ ἱατρὸς ὅλα τὰ σπλάγχνα ἀνασυρόμενα πρὸς τοὺς πνεύμονας, ἀνέκραξε· "Καὶ τὸ διάφραγμα, πῶς διήλθε καὶ τοῦτο;" Κατὰ τὴν γνώμην τοῦ μνησθέντος φυσιολόγου ὁ ἔκτακτος οὗτος ἀνὴρ ἔχει σύστημα μυῶν ὄλιγο ἰδιόρρυθμον, ὑπερτροφικόν, ὅπερ ἀνεπτύξεν ἐτι μᾶλλον διὰ τοῦ ἐπαγγέλματός του καὶ διὰ τῆς ἀσκήσεως. "Αἱ περιστροφαὶ του καὶ αἱ διαφοροὶ ἀλλοιώσεις τοῦ σώματος, λέγει ὁ Quatrefages ἐν τῇ ἐκθέσει αὐτοῦ, ὁμοιάζουσι πρὸς τὰς περιστροφὰς τῶν χορευτικῶν ἐν Καίρῳ, ἀλλ' εἰς πολὺ ἀνώτερον βαθμῶν. Τὰ πάντα προδίδουσιν ἐν αὐτῷ ὀργανισμῶν ὄλιγα ἔκτακτον καὶ ὁμολογῶ ὅτι ἐν τῇ μακρῇ βίῳ μου δὲν ἀπήνησα δεύτερον τοιοῦτον ἄνθρωπον." Ὀνομάζεται ὁ παράδοξος οὗτος ἀρτοποιὸς Συμεὼν Αἰγυρέος.

Παρακινήθεις ἐκ τῆς ἐκθέσεως τοῦ γνωστοῦ φυσιολόγου καὶ ἄλλοι ἐπιστήμονες ἐξήτησαν νὰ ἴδωσι τὸν νέον τοῦτον Πρωτέα, ὅστις ἐπέλαβε καὶ ἐνώπιον αὐτῶν τὰς μεταμορφώσεις του, προσθεῖς μάλιστα καὶ ἕτερον περίεργον πείραμα. Διέκοψε κατὰ θουλήσιν τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος πρὸς τὸ δεξιὸν ἢ ἀριστερὸν μέρος τοῦ σώματός του. Πρὸς λύσιν τοῦ προβλήματος τούτου, ὅπερ ἐν τῇ ἐπιστήμῃ θεωρεῖται ἀδύνατον, ὁ Αἰγυρέος συστάλλει βιαίως τοὺς μῦς καὶ ἀμέσως παύουσιν οἱ σφυγμοὶ τῶν ἀρτηριῶν εἰς ὅλα τὰ συσταλέντα μέρη.

Δ. ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΗΣ.

ΕΜΠΟΡΙΚΑ ΚΑΙ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ.

Ἡ ὁσημέραι θαινουσα ἀξαναομένη ὑποτίμησις τοῦ ἀργύρου παρεκίνησε τὴν ἀγγλικὴν Κυβέρνησιν νὰ διορίσῃ ἐπιτροπὴν ὅπως ἐξετάσῃ τὰ αἷτια τῆς τοιαύτης ὑποτιμήσεως. Ἡ ἐπιτροπὴ αὕτη προεδρεύεται ὑπὸ τοῦ ἐξόχου Ἀγγλοοικονομολόγου Göschen. Μετὰ πολλῆς περιεργείας ἀναμένουσιν οἱ ἐνδιαφερόμενοι κύκλοι τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ἐρευνῶν τούτων.

Ἡ ζωηρότης καὶ ἡ κίνησις ἐν τῇ μεγάλῃ πανηγύρει τῆς Νιόνης-Νοβγορόδης ἐν Ῥωσίᾳ εἶναι ἐφέτος ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ μεγαλειτέρα τῆς τοῦ παρελθόντος ἔτους. Τοῦτο ἀποδοτέον εἰς τὰς θλέψεις περὶ καλῆς ἐσοδείας. Οἱ προσελθόντες ἔμποροι εἶναι πολλοί, καὶ μεγάλαι πράξεις ἐγένοντο ἤδη εἰς τὰ ὑφάσματα καὶ εἰς τὰ δέρματα. Οἱ εἰδήμονες ὑποθέτουσιν ὅτι ἡ ἐφετεινὴ πανήγυρις θέλει καταταχθῆ μεταξὺ τῶν καλλιτέρων τῶν τελευταίων τούτων ἐτῶν.

Ἡ πρὸ πολλοῦ ὑφισταμένη κρίσις ἐν τῇ βιομηχανίᾳ τῆς ζακχάρως φαίνεται πλησιάζουσα εἰς τὸ τέλος τῆς. Ἀπὸ τοῦ Ἰουνίου ἤδη μὴνὸς ἡ ἐξαγωγή τῆς ζακχάρως ἠδύθη, καὶ κατὰ τὸν Ἰούλιον ἡ ἐξαγωγή ἦτο τριπλασία τῆς τοῦ ἀντιστοίχου μὴνὸς τοῦ παρελθόντος ἔτους, διότι ἐν τῷ πέρυσιν ἦτο αὕτη μόνον 192 χιλιάδων διπλῶν στατήρων, ἐφέτος ἀνῆλθεν εἰς 622 χιλ.

Τὰ μηχανικὰ καταστήματα ἔχουσιν ἐφέτος, ἐν Γερμανίᾳ ἰδίως, λίαν περιωρισμένας ἐργασίας· καὶ ὡς πρὸς τὰς μηχανὰς τῶν ὑφαντηρίων αἱ παραγγελίαι εἶναι ἀρκεταί· ἀλλ' ὅτι πρὸ πάντων ἐμβάλλει εἰς φόβους τοὺς καταστηματούχους εἶναι ἡ σχεδὸν παντελής ἔλλειψις παραγγελιῶν διὰ μηχανὰς σιδηροδρόμων. Κατὰ τὸ παρελθὸν ἔτος αἱ τιμαὶ ἦσαν τόσον εὐτελεῖς, ὥστε μόλις ἐκάλυπτον τὰ ἐξόδα. Ἐὰν προσθέσωμεν ἤδη καὶ τοὺς βαρεῖς δασμούς, οὓς ἐπέβαλον εἰς τὰς μηχανὰς ἢ τε Αὐστρία καὶ ἡ Ῥωσία, ἐννοοῦμεν κάλλιστα πῶς οἱ Γερμανοὶ ἐργοστασιάρχαι ἀναγκάζονται νὰ ἐργάζονται καὶ μὲ ζημίαν των.

Ἐν Νάντη τῆς Γαλλίας ἐσυστήθη ἔκθεσις ἐν ἀτμοπλοίῳ. Τὸ ἀτμόπλοιον τοῦτο θέλει μεταθῆ προσεχῶς εἰς τοὺς λιμένας τῆς βορείου καὶ τῆς νοτίου Ἀμερικῆς, ὅπως ἐπιδείξῃ τὰ διάφορα προϊόντα τῆς γαλλικῆς βιομηχανίας καὶ λάβῃ ἐκεῖθεν παραγγελίας διὰ τὰ ἐργοστάσια. Ἐμῆθημεν ὅτι τοιαύτην πλωτὴν ἔκθεσιν σκοπεύουσι

νὰ ιδρύσωσι καὶ οἱ Γερμανοί, οἵτινες θὰ ἐπισκεφθῶσι τοὺς λιμένας τῆς Ἀνατολῆς.

Ἐν Παρισίοις συνῆλθε πρὸ μικροῦ συνέδριον τῶν Γάλλων βιομηχάνων καὶ ἐμπόρων. Ἐν τῷ συνεδρίῳ τούτῳ ἀπεφασίσθη ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ συνασπισθῶσιν ὅλοι οἱ βιομηχανικοὶ καὶ ἐμπορικοὶ κύκλοι τῆς Γαλλίας, ὅπως ἀντιπαραταχθῶσι κατὰ τοῦ συναγωνισμοῦ τοῦ ἐξωτερικοῦ. Πρὸς τοῦτο προϋτάθη νὰ σχηματισθῇ μέγας σύνδεσμος τῶν Γάλλων ἐργοστασιάρχων καὶ ἐμπόρων. Ἐν Γερμανίᾳ τοιοῦτος σύνδεσμος ὑπάρχει ἤδη ἀπὸ τοῦ ἔτους 1858 καὶ σήμερον ἀριθμεῖ 12 χιλιάδας μελῶν. Ὁ εἰσηγητὴς τοῦ γαλλικοῦ συνεδρίου ἐκήρυξε δημοσίᾳ ὅτι ὁ σύνδεσμος θέλει ἔχει τὴν ὑποστήριξιν τῆς γαλλικῆς Κυβερνήσεως.

Αἶνιγμα 473.

Εἴμ' ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου,
 Πλὴν ἐξεγείρω τὸν θαυμασμόν σου·
 Τὴν φύσιν τρέφω καὶ σὲ ἀκόμη,
 Ἐξ ἐμοῦ δίδεται πᾶσα ῥώμη
 Εἰς δένδρα, χόρτα, τῆς γῆς τὴν σφαῖραν,
 Πάντα θωπεύων τὴν ἀτμοσφαῖραν·
 Ἄλλ' ἀκέφαλον ὡς τὰ ζῶα
 Εἰς σὲ κ' εἰς ὅλα ὁμοῦ ἀθρόα
 Τὴν κεφαλὴν τῶν κοσμῶ, καὶ θμῶς,
 Ἄν πάλιν δεύτερος κατατόμος
 Θελήσ' εἰς θάνατον νὰ μὲ θάλῃ,
 Μόνον εἰς ζῶον μὲ μεταβάλλει.

Κ. Φτεροῦδης.

Αἶνιγμα 474.

Τροφὴν σου, λύτα, μὲ ζητεῖς πολλάκις,
 Καὶ ἡ φωνὴ μου σ' ἐξυπνᾷ συχνάκις·
 Ἀκέφαλος κ' ἀτράχηλος, γενναῖος
 Ἦρως εἰμὶ σφριγῶν καὶ θαρραλέος.
 Μ' ἐφόνευσαν δὲ ἐν μονομαχίᾳ
 Ἐν χώρᾳ πασιγνώστῃ καὶ ἀνδρείᾳ.

Ὁ αὐτός.

Αἶνιγμα 475.

Εἶμαι νόμφη τοῦ ἀέρος,
 Πλανωμένη ἐλευθέρως,
 Δὲν θὰ μ' εἶχες αἰσθητὴν,
 Ἄν δὲν εἶχον ἐραστήν,
 Ὅδ' τὸ κάλλος μὲ μαγεύει
 Κι' ἡ καρδία μου θωπεύει.
 Τὸν καλὸν περιποιῶμαι,
 Ἄν καὶ στόματος στεροῦμαι,
 Τῆς ἡμέρας ἀπειράκις
 Χάνομαι καὶ ἀποθνήσκω
 Καὶ ζωὴν πάλιν εὐρίσκω·
 Καὶ οἱ μάρτυρες πολλάκις
 Σφοδροῦ ἔρωτος καὶ πάθους
 Ἐκζητοῦν τὴν συμβουλὴν μου·
 Ἄλλ' εἰς τὴν ἀπάντησίν μου,
 Ἦν ἀνέμου ἢ πνοῆ
 Φυγαδεῦ' ὡς ἀστραπή,
 Ὁδὲν λέγω εἰμὴ ὄσα
 Ἐκφωνεῖ αὐτῶν ἡ γλῶσσα.

N.

Πρόβλημα 476.

α	α	α	α	ε
ε	θ	ι	κ	κ
ν	ο	ο	ρ	σ
τ	υ	υ	υ	.

Ἐκ τῶν ἄνω στοιχείων τοῦ ἀλφαβήτου σχηματισθῆτω ἀρχαῖον γινωμικόν.

ΛΥΣΕΙΣ.

Αἶνιγματος 468. Αἶνιγματος 469.
 Θῆρ — ἴον = Θηρίον. Ὠά — Ζῶα.

Αἶνιγματος 470.

Ἐν — ὠτίον = Ἐνώτιον.

Προβλήματος 471.

Σ	Α	Ν
Α	Ρ	Ω
Α	Ι	Θ
Π	Α	Ρ
	Α	Λ
	Ρ	Δ
	Α	Ν
Μ	Η	Σ

Προβλήματος 472.

Ὁ νεανίας ἐγεννήθη τῇ 29 Φεβρουαρίου.

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Ἐπειδὴ μέρη τινά, ἐνθα διαμένουσι συνδρομηταὶ τοῦ "Ἐσπέρου" εἶναι λίαν ἀπομακρυσμένα, ἡ δὲ ταχθεῖσα προθεσμία τῆς ἐκκυθέσεως τοῦ Λαχείου ἦτο ἀναλόγως βραχεῖα, ἡ Διεύθυνσις τοῦ "Ἐσπέρου" ἀπεφάσισε ν' ἀναβάλῃ τὴν ἐκκύθουσιν διὰ τὴν 1|13 προσεχοῦς Ὀκτωβρίου ἀνυπερθέτως.

Ἡ ἀπόφασις αὕτη ἐλήφθη συνεπιεῖς ἐπιστολῶν, δι' ὧν συνδρομηταὶ τινες ἐζήτησαν μικρὰν παράτασιν προθεσμίας, ὅπως συμμετάσχωσι καὶ οὗτοι τοῦ Λαχείου.

Ἐπομένως εἰδοποιοῦνται περὶ τῆς ἀναβολῆς ταύτης (τῇ α'. Ὀκτωβρίου 1886) καὶ οἱ πλησιέστερον εὐρισκόμενοι ΚΚ. συνδρομηταί, οἵτινες εἴτε ἕνεκεν ἀπουσίας ἢ δι' ἄλλην τινὰ αἰτίαν ἐμποδίσθησαν μέχρι τοῦδε, ἵνα φροντίσωσιν ἐγκαίρως περὶ τῆς καταβολῆς τῆς ἐτήσιας αὐτῶν συνδρομῆς, ἐὰν θέλωσι νὰ συμμετάσχωσι τοῦ Λαχείου.

Ἡ ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.

Ἐπειδὴ ὁ "Ἐσπερος", ἐπιτυχῶς διανύσας πέντε ἔτη ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως αὐτοῦ, εἰσέρχεται ἤδη εἰς τὸ ἔκτον αὐτοῦ ἔτος, ἡ Διεύθυνσις αὐτοῦ ἀπεφάσισεν ὅπως συστήσῃ ἐφέτος **Λαχεῖον** πρὸς ὄφελος τῶν κκ. συνδρομητῶν τοῦ Ἐσπεροῦ, οἵτινες τοσοῦτον εὐμενῶς ὑπεδέχθησαν αὐτὸν καθ' ὅλον τὸ πενταετές τοῦτο διάστημα.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν γραμματίων τοῦ Λαχείου, τὰ ὁποῖα θέλουσι διανεμηθῆ *δωρεάν* τοῖς κκ. συνδρομηταῖς ἀνὰ ἓν ἐκάστω, δὲν δύναται νὰ ὀρισθῆ ἀπὸ τοῦδε ἀκριβῶς, διότι θέλουσι συμπεριληφθῆ εἰς τούτον καὶ οἱ νέοι συνδρομηταὶ τοῦ ἔκτου ἔτους· οἱ κληρωθησόμενοι ὅμως ἀριθμοὶ ἔσονται *δέκα* ἐν ὅλῳ, καὶ θέλουσι κερδίσει·

- 1) Πολυτελὲς Λεύκωμα σχήματος μεγάλου φύλλου, χρυσοδεδεμένον περιέχον 12 μεγάλας εἰκόνας γυναικείων καλλονῶν, μετὰ σπανίας τέχνης ἐπεξεργασμένας ἐν φωτοτυπία.
- 2) Ἄλλο Λεύκωμα ἐπίσης χρυσοδεδεμένον, περιέχον ἐν χαλκογραφίᾳ 24 θέας τῶν γραφικωτέρων μερῶν τῆς Εὐρώπης ἐπίσης ἀρίστης κατασκευῆς.
- 3) Ὅλην τὴν σειρὰν τοῦ "Ἐσπεροῦ", ἦτοι τοὺς τόμους Α'. Β'. Γ'. Δ'. καὶ Ε'. χρυσοδεδεμένους διὰ τοῦ γνωστοῦ περικαλύμματος αὐτῶν.
- 4) Θήκην χρυσοδέτον, περιέχουσαν ἕξ εἰκόνας ἀνθοδεσμῶν ἕξ ἀνθέων φυσικοῦ μεγέθους, διὰ ζωηροτάτων χρωμάτων κεχρωματισμένων, καὶ τοῦτο τόσον πιστῶς, ὥστε δύναται αὐταὶ νὰ χρησιμεύσωσι καὶ ὡς ὑποδείγματα ζωγραφικῆς.
- 5) 6) 7) Ἀνὰ ἓνα τόμον τοῦ Ἐσπεροῦ ἐπίσης χρυσοδεδεμένον. Τὸ ἔτος αὐτοῦ κατ' ἐκλογὴν τοῦ κερδίζοντος.
- 8) Λεύκωμα Βοτανικῆς, πολυτελὲς καὶ κομψότατον, διὰ συλλογὴν ξηρῶν ἀνθέων χρήσιμον. Ἐκαστος πίναξ αὐτοῦ περιέχει τὰ ἰχνογραφήματα ἕξ ἢ ἑπτὰ ἀνθέων φυσικοῦ μεγέθους, μετὰ τῶν ὀνομάτων αὐτῶν λατινιστὶ καὶ γερμανιστὶ. Μέθοδος διδακτικωτάτη διὰ τοὺς καταγινομένους εἰς συλλογὰς ἀνθέων.
- 9) Περιήγησιν τῆς Ἑλλάδος, βιβλίον κομψῶς δεδεμένον καὶ μετὰ εἰκόνων. Καὶ
- 10) Ὅλην τὴν σειρὰν τῶν περικαλυμμάτων τοῦ "Ἐσπεροῦ" ἀπὸ τοῦ Α'.—Ε'. τόμου.

Τοῦ Λαχείου τούτου, τοῦ ὁποίου ἡ κλήρωσις θέλει γίνεαι ἐνώπιον ἐπιτροπῆς ἐν Λειψίᾳ τῇ 1/13 Ὀκτωβρίου 1886, συμμετέχουσιν αὐτοδικαίως οἱ μέχρι 15/27 Σεπτεμβρίου 1886 καταβαλόντες τὴν ἐτησίαν αὐτῶν συνδρομὴν, τὰ δὲ γραμμάτια τοῦ Λαχείου, κατὰ τὸ κάτωθι σχέδιον, θέλουσιν ἀποσταλῆ αὐτοῖς ἀσφαλῶς πρὸ τῆς ἐκκυβεύσεως.

Διὸ παρακαλοῦνται οἱ κατὰ τόπους κκ. ἀνταποκριταὶ τοῦ Ἐσπεροῦ νὰ ἐμβάσωσιν *ἐμπροθέσω* τὰς καταβληθείσας αὐτοῖς συνδρομάς, ὅπως μὴ προκύψωσι βραδύτητες καὶ γεννηθῶσι παράπονα, καθότι ἡ Διεύθυνσις, ἂν δὲν λάβῃ ἐν Λειψίᾳ τὸ τίμημα τῶν συνδρομῶν, εἰς οὐδὲνα ἀνεξαιρέτως θέλει ἀποστείλει γραμμάτιον.

Ὁ ὅρος τῆς καταβολῆς τῆς συνδρομῆς ἐτέθη, διότι πλείστοι μὲν τῶν κκ. συνδρομητῶν, συμμορφούμενοι πρὸς τὸ πρόγραμμα τοῦ Ἐσπεροῦ, ἔχουσι τὴν εὐγενῆ προθυμίαν νὰ καταβάλλωσι τὴν συνδρομὴν τῶν ἅμα τῇ ἐνάρξει τοῦ ἔτους· ὑπάρχουσιν ὅμως καὶ συνδρομηταὶ τινες ὑπὲρ τὸ δέον βραδύνοντες, καὶ ἐπομένως δὲν εἶναι δίκαιον νὰ μετέχωσιν οὗτοι τῶν αὐτῶν ὠφελημάτων μετὰ τῶν ἄλλων, τῶν διευκολυνόντων τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Διευθύνσεως.

ΛΑΧΕΙΟΝ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΟΥ

ΕΚΚΥΒΕΥΘΗΣΟΜΕΝΟΝ ΤΗ 1/13 ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ 1886 ΕΝΩΠΙΟΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΕΝ ΛΕΙΨΙΑ.

Οροι τοῦ Λαχείου·

Συμμετέχουσιν αὐτοῦ πάντες οἱ Κύριοι συνδρομηταί, οἱ μέχρι τῆς 15/27 Σεπτεμβρίου τρέχ. ἔτους καταβαλόντες τὴν ἐτησίαν αὐτῶν συνδρομὴν.

Ἡ Διεύθυνσις τοῦ Ἐσπεροῦ δὲν θεωρεῖ γενομένην τὴν καταβολὴν τῆς συνδρομῆς, εἰμὴ ἀφ' οὗ ἐμβασθῆ αὕτη ἐν Λειψίᾳ.

Τὰ γραμμάτια θέλουσιν ἀποσταλῆ δωρεάν ἅμα τῇ λήψει τοῦ τιμήματος τῆς ἐτήσιας συνδρομῆς.

Οἱ δέκα κληρωθησόμενοι ἀριθμοὶ κερδίσουσι κατὰ τὴν ἑξῆς τάξιν·

- Ἄρ. α'. Τὴν σειρὰν τῶν τόμων Α'. Β'. Γ'. Δ'. Ε'. τοῦ Ἐσπεροῦ χρυσοδέτων.
- β'. Λεύκωμα τῶν καλλονῶν ἐν φωτοτυπικαῖς εἰκόσιν.
- γ'. Λεύκωμα τῶν ὠραίων τοποθεσιῶν ἐν χαλκογραφίᾳ.
- δ'. ε'. στ'. Ἀνὰ ἓνα τόμον τοῦ Ἐσπεροῦ κατ' ἐκλογὴν.
- ζ'. Θήκην μετὰ 6 εἰκόνων ἀνθέων ᾗ ποικιλοχρῶν.
- η'. Λεύκωμα Βοτανικῆς.
- θ'. Περιήγησιν τῆς Ἑλλάδος.
- ι'. Τὰ περικαλύμματα τοῦ Ἐσπεροῦ τῶν ἐτῶν Α'.—Ε'.

Ἀπαντα τὰ κέρδη θέλουσιν ἀποσταλῆ ἐλεύθερα ταχυδρομικῶν τελῶν, οἱ δὲ κερδίσαντες ἀριθμοὶ θέλουσι δημοσιευθῆ διὰ τοῦ Ἐσπεροῦ.

Ἐν Λειψίᾳ 15/27 Αὐγούστου 1886.

Η ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ.